Ára 20 fillér

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2·40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1·20 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam | Budapest, 1931 augusztus 10 | 32. szám

Hitlerék, Huggenbergék és a kommunisták csufosan megbuktak a vasárnapi népszavazáson

Megszilárdult a Brüning-kormány helyzete, mert az összes szavazóknak csupán 36.8%-a szavazott a szélsőséges pártok mellett

Páris és London nagy örömmel fogadta a berlini eredményt, amelytől remélik, hogy átsegiti Európát a politikai válság mélypontján

Berlin, augusztus 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Egész Németország, sőt egész Európa és a világ izgalmas és feszült érdeklődése mellett folyt le vasárnap a porosz népszavazás, amely nemcsak a porosz tartományi gyülés fölöszlatásáról döntött, hanem *eldöntötte azt a kérdést is, hogy a szélsőséges jobb- és baloldali pártok olyan erőtöbbletre tettek-e szert, amely veszélyezteti a Brüning-kormány helyzetét és ezzel kockáztatja a külföldnek a német politikai viszonyok stabilitása felől való kedvező véleményét és Németország iránti bizalmát.* Ez a mérkőzés, amelyhez Hitlerék és Hugenbergék a kommunistákkal szövetkeztek,

a szélsőséges pártok csunya vereségével végződött.

Este 11 órakor hirdették ki a népszavazás eredményét, amelynek során

26,600.000 választásra jogosult polgár közül

Hugenberg, a német nemzeti párt elnöke

Braun Ottó, Poroszország szociáldemokrata miniszterelnöke

9,793.328-an, vagyis a választóknak csupán 36.8 százaléka szavazott igennel.

A népszavazás Berlin külső képét alig változtatta meg, még a szavazóhelyiségek közelében sem mutatkozott az az élénkség, amely a birodalmi gyülési és tartománygyülési választásokat olyan izgalmassá tette. A vasárnapra virradó éjszaka megjelentek ugyan Berlin utcáin a kommunisták hirhedt falmázoló csapatai és

a házak falait óriási vörös fölirásokkal csufitották el.

A birodalmi lobogószövetség tagjai szombat este még egy utolsó fölvonulást akartak tartani, hogy tüntessenek a népszavazás ellen, természetesen a rendőrség ezt sem engedélyezte. A rendőrség hivatalos jelentése szerint

este 8 óráig sehol nem került komolyabb rendzavarásra sor és a népszavazás nyugodtan folyt le.

Szombat estétől vasárnap estig *összesen 56 őrizetbevétel történt,* kisebb rendőri kihágások miatt. A délutáni órákban a szavazóhelyiségek előtt *kisebb csoportosulások voltak, acélsisakosok, nemzeti szocialisták, kommunisták kiváncsiskodva gyültek össze,* hogy meggyőződjenek a népszavazásban való részvétel fokáról. A rendőrőrjáratok megjelenésére ezek a csoportosulások is megszüntek.

12.000 főnyi, riadókészültségben levő rendőrlegénység

sürü járőrökben cirkált az utcákon. Föltünő volt, hogy a munkásnegyedekben is nagy csönd honolt és *a szavazóhelyiségek időnként egészen üresek voltak.* Ebből arra következtetnek, hogy a kommunisták nem engedelmeskedtek a pártvezetőség parancsának és szintén tartózkodtak — legalább is legnagyobb részben — a népszavazásban való részvételtől.

A császári családnak Potsdamban lakó tagjai valamennyien leszavaztak. Elsőnek a volt trónörökös ment az urnák elé már reggel 8 órakor. A trónörökös már szombaton szavazólapot kért a maga részére. Eitel Frigyes és Oszkár hercegek a déli órákban mentek el szavazni.

A szükségrendeletek alapján minden propagandafölvonulás tilos volt,

a szavazásoknál oly nagy szerepet játszó hangszórok sem működtek, a házakat ezuttal nem lobogózták föl, a transzparensek sem hirdették a részleges eredményeket. Vasárnap kora délután csupán egyetlen botrány fordult elő, amelynek *áldozatai külföldi ujságirók. Delmer* és *Nicholsel* angol ujságirók, a londóni „Daily Express" berlini tudósitói a Köslingasseban levő szavazóhelyiség előtt fényképfölvételeket akartak készíteni.

Kommunisták rájuktámadtak és a földre tiporták az ujságirókat, ugy, hogy mind a ketten megsebesültek.

Este 8 órakor ennél még sokkal sulyosabb események zavarták meg az utca rendjét. A kommunisták fellegvárában, a Bülowstrassen este 8 óra után

valóságos csata kezdődött a kommunisták és a rendőrcsapatok között, amelynek számos halottja van.

Schelde, az acélsisakosok vezére

Hitler, a „náci"-k vezére

A kommunisták, a tilalom ellenére, nagyobb csoportokban gyülekeztek a „Rote Fahne" szerkesztőségi épülete előtt, hogy a részleges eredményeket megtudakolják. Ezeknek a részleges eredményeknek a közlését már szombaton előzetesen betiltották, éppen azért, mert sejtették, hogy ez alkalmat adhat összetüzésekre. *A szerkesztőségi épület előtt összegyült kommunisták a rendőri fölszólitásnak nem*

Sport és Kávé

egy fogalom, mert a kávé a sportszerü teljesitmények előfeltételeként a testet és szellemet egyaránt felfrissiti Kávé és Meinl ugyancsak egy fogalom, mert Meinl kávékeverékei világhirüek.

MEINL GYULA RT

akartak eleget tenin és ahelyett, hogy szétoszoltak volna,

lövéseket adtak le a rendőrökre.

A rendőrség eleinte gumibotokkal akarta szétverni a tömeget, később azonban, amikor a szomszédos házak ablakaiból is lövések dördültek el, a rendőrök sortüzekkel válaszoltak.

Este kilenc órakor még javában folyt a lövöldözés.

A rendőrigazgatóságról ujabb és ujabb rendőrcsapatokat vezényeltek ki a veszedelmes kommunistafészekbe. Este 10 órakor a rendőrigazgatóság hivatalos közleményt adott ki az összeütközésekről, amelyben az áll, hogy

a kommunisták golyói két rendőrfölügyelőt megöltek és az összeütközésnél több kommunista is meghalt.

A népszavazás eredményének első összefoglaló és áttekinthető eredménye *este 9 óra* után vált közismertté. Eszerint *14,416.000 választói jogosultsággal rendelkező közül 4,769.000 jelent meg az urnák előtt és adta le „igen"-szavazatát. Ez 34%-os aránynak felel meg.* Érdekes, hogy az egyes kerületek eredményének áttekintésénél a népszavazás hiveinek határozott részletsikerei voltak. Igy például Sollingenben sikerült 58%-os szavazatarányt elérniök és a szavazatok több mint a felét sikerült összehozniok Naumburgban, Halleban és több más városban is. Kielben 50%-ot értek el a népszavazás hivei, Erfurtban, Schneidemühlében és Fernsburgban 46%-ot, Északwestfáliában pedig 30%-ot.

Határoozt kudarc érte a népszavazás hiveit Kölnben és Aachenben, ahol alig 16—17%-ot tudtak összehozni.

Este 10 órakor már 17,180.500 szavazót magába foglaló listát számoltak össze. Ezeken 6,113.300 esetben szavaztak „igen"-nel, ami 35.5%-os aránynak felel meg. A végső eredmény, amely 11 órakor a népszavazást követelő pártok bukását hozta meg, azt mutatja, hogy

Hitlerék-Hugenbergék és a kommunisták 3,610.672 szavazattal kevesebbet kaptak, mint amennyire szükségük lett volna a győzelemhez és 2,642.672 szavazattal kevesebbet, mint legutóbb a birodalmi gyülési választásokon.

A jobboldal a kommunistákat okolja a bukásért, amely nagy lehangoltságot kelt az egész nemzeti szocialista és német nacionalista táborban. Azt mondják, hogy a kommunisták a kiadott parancs ellenére csak igen csekély arányban vettek részt a népszavazáson és csupán egyes kerületekben volt észrevehető a kommunista szavazók tömeges fölvonulása. *Különösen fáj a jobboldalnak a potsdami eredmény.* Itt lakik ugyanis a német nemességnek és tisztikarnak zöme, amelynek komoly elemei azért tartották távol magukat az urnáktól, mert *nem akartak a kommunistákkal együtt szavazni. A szociáldemokrácia és a centrum körében nagy megelégedést keltett a népszavazás kimenetele.* Hogy

kormánykörök mennyire nyugodtan itélték meg a helyzetet,

mutatja az, hogy a német kormánynak valamennyi Berlinben tartózkodó tagja kint volt délután a lóversenyen, ahol szinte tüntetően jelentek meg annak dokumentálására, hogy *aggodalomra semmi okot nem látnak.*

Apponyi is a szabad bankforgalom helyreállitását sürgeti

„A rekonstrukció erőinek ilyen megbénitása mellett honnan jöjjön a gyógyulás?"

(A Reggel tudósitójától.) Gróf Apponyi Albert a „Pester Lloyd" vasárnapi számában föltünést keltő vezércikket irt a gazdasági válságról. „Nemcsak az egyéni kényelem, de *a gazdasági élet is sulyosan szenved a pénzforgalom korlátozása miatt* — irja Apponyi. — Ha szabályként fogadjuk el, hogy minden vállalkozó üzemi tőkéjét, amennyiben az készpénzből áll, bankban helyezte el, miután ehhez hozzá nem férhet, *az egész gazdasági tevékenység megakad.* Tagadhatatlan, hogy ez a tény

hatással volt hazánkban a buza katasztrofális áresésére is. A rekonstrukció erőinek ilyen megbénitása mellett beláthatatlan, hogy honnan jöjjön a gyógyulás?

Az összes közgazdasági képviseletek, legutóbb a budapesti kereskedelmi kamara is, amelynek elnöke a kivételes rendszabályok lelkes védelmezője volt, ilyen értelemben nyilatkozott. Amint csak még nagyobb érdekek sérelme nélkül lehetséges és amennyiben veszélytelenül tehető, *ezen*

a legsürgősebben segiteni kell.

Reméljük, hogy a bankzárlat megszüntetése Németországban, amelyet a jelenlegi gazdasági válság főfészkének tekintenek, nálunk is ebben az irányban, bátoritólag fog hatni."

A gaisbergi hegyiversenyen a berlini von Morgen uj pályarekordot állitott föl

Salzburg, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) A salzburgmelletti gaisbergi automobil- és motorkerékpár hegyiversenyt vasárnap futották le 11.9 km.-es távon. A verseny érdekességét némileg csökkentette, hogy

Caracciola és Hans von Stuck nem állott starthoz.

Ezzel szemben figyelemreméltó a berlini *von Morgen* eredménye, aki a 3 literes osztályban 7 perc 44.05 mp. idővel a nap legjobb idejét futotta és 93.1 km. átlaggal uj pályarekordot állitott föl.

A 2 literes kategóriában (versenykocsi) gróf *Zichy győzött Bugatti*-kocsin 8 p. 31.6 mp.-el.

Az 5 literes kategóriában gróf *Arco-Zinneberg* győzött *Austro-Daimleren* 8 p. 07.9 mp.-el, az 1½ literes kategóriában herceg *Lobkovitz* (Bécs) győzött *Bugattin* 8 p. 37.5 mp.-el.

„A népszavazás eredménye szabaddá tette az utat Laval miniszterelnök számára Berlin felé!"

Páris, augusztus 8.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) A porosz népszavazás eredményét a lapok kiadóhivatalainak nagy transzparensei közölték Páris lakosságával, amely meglepő érdeklődéssel és *megkönnyebbüléssel vette tudomásul a szélső frakciók bukását.* A Quai d'Orsayhez közlealló forrásból nyert értesülés szerint

a népszavazás eredménye szabaddá tette az utat Laval miniszterelnök számára Berlin felé,

miután a porosz népszavazás az egész francia közvéleményt remélhetőleg meggyőzi arról, hogy a német nép zöme, a polgárság széles, józan rétegei *elutasitanak minden fölforgató törekvést és szilárdul kitartanak a kibékülés politikája mellett.* Párisban számolnak azzal, hogy a Brüning-kormány helyzete is megszilárdult a népszavazás eredménye révén és *a kancellár most már teljes erővel kisérelheti meg a kibontakozást,* amelynek kulcsa Páris és Berlin kezében van.

„Európa politikai válságának mélypontján tulkerültünk!"

London, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Bár az angol politika vezető személyiségei a hét végét Londontól távol töltik, a klubokban és a miniszteriumokban az angol politikának számos vezető embere várta feszült érdeklődéssel a porosz népszavazás eredményét. *Angliában általában bizakodva néztek a népszavazás elé és biztosra vették, hogy a porosz választók tulnyomó többsége a kancellár és a miniszterek példája után indulva, nem fog az urnák előtt megjelenni.*

Az eredmény azonban a várakozásokat messze fölülmulta, amit politikai körök nagy örömmel fogadtak.

Remélik, hogy Franciaország méltányolni fogja a német népnek ezt a meggyőző gesztusát és *lehetővé teszi, hogy a francia kormány most már komoly elhatározással kisérelje meg a német-francia viszonynak hosszu időre szóló állandó megjavitását.* Európa centrális problémája ezzel a megoldáshoz közelebb kerül és Londonban általában az a remény, hogy ezzel

az európai politikai válság mélypontján tul kerülünk és lehetővé lesz a nagyhatalmak közös egyetértésével a kibontakozás utját megkeresni.

Brüning és Curtius ma reggel érkeznek haza Berlinbe

Berlin, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Brüning kancellár és *Curtius* külügyminiszter hétfőn reggel 8 órakor érkeznek vissza Berlinbe. A két német miniszter vasárnap este ¼9 órakor érkezett meg a müncheni főpályaudvarra és 8 óra 40 perckor folytatta utját Berlin felé. *Mussolini* a német államférfiaknak látogatásuk emlékére értékes olasz könyveket ajándékozott.

MICHELINPNEU

AUTÓFÉLSZERELÉSEK
CITROEN- ÉS FORD-ALKATRÉSZEK

TELEFON: Aut. 221-97, 285-63

NAGY JÓZSEF
VI, ANDRÁSSY-UT 34

Amerikában mozgalom indult meg a háborus adósságok részleges törlésére

Washington, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának távirata.) La Guardia republikánus szenátor aláirásokat gyüjt egy tervezethez, amely *a háborus adósságok részleges törlésére* irányul. A szenátor javaslata értelmében a háborus adósságok törlése fejében

az egyes államok ugyanolyan értékben vásároljanak Amerikában, mint amennyi összeget adósságukból törölnek.

Igy például *Németország, amely 240 millió dollárral tartozik az Egyesült Államoknak, vásároljon ezért az összegért mezőgazdasági termékeket,* amelyekre a szenátor szerint Németországnak *amugy is szüksége van.*

Bécsi Vásár

1931 szeptember 6-tól 12-ig (Rotunde-ban szeptember 13-ig)

Külön kiállitások:

Butorvásár. Reklámkiállitás. „A fénykép a reklámban". A legujabb gázberendezések kiállitása. „A villamosság a háztartásban". Szőrmedivatszalon. Bécsi kötöttáru-divatkiállitás.

Rádió- és gyengeáramu cikkek kiállitása.

Irodaberendezések kiállitása. Vas- és patentbutorvásár. Épitészeti és utépitési kiállitás. Technikai ujdonságok és találmányok. Élelmiszerek és élvezeti cikkek kiállitása. Ausztriai télisportkiállitás. Mezőgazdasági és erdészeti mintakiállitás.

Vizum nélkül, vásárigazolvánnyal és utlevéllel bárki szabadon átlépheti az osztrák határt. Cseh átutazóvizum nem szükséges. Jelentős menetdijkedvezmények a magyar, a cseh és osztrák vasutakon, a Dunán, valamint a légiforgalomban. Vásárigazolványt (à 5 P) és mindennemü fölvilágositást készségesen ad a

Wiener Messe A. G. Wien VII.,

valamint — a leipzigi őszi vásár tartama alatt — a Wiener Messe tudakozóirodája (Auskunftsstelle, Österr. Messhaus, Leipzig), továbbá az alant fölsorolt tiszteletbeli megbizottak Budapesten:

Osztrák követség, V, Akadémia-utca 17.
László Gy. A., V, Vilmos császár-út 12. (Telefon: Aut. 806—01.)
Schenker és Társa, Nádor-utca 26.
Compagnie Internationale des Wagons-Lits, Mária Valéria-utca 1.
Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállitási Rt., Magyar államvasuti hivatalos menetjegyiroda, V, Vigadó-tér 2.
A Déli vasut menetjegyirodája, VII, Erzsébet-körut 45—47. sz.
MÁV hivatalos menetjegyiroda fiókja, I, Gellért-tér 1. VIII, Baross-tér 17., VII, Keleti-pályaudvar indulási oldal, II, Fő-utca 1., V, Nádor-utca 18. VIII, Baross-utca 1., VII, Erzsébet-körut 20., IV, Petőfi Sándor-utca 2., Ujpest, Árpád-ut 53/a, V, Vilmos császár-ut 78.
MÁV hivatalos menetjegyiroda fiókja, Corvin Áruház, VIII, Blaha Lujza-tér 3.
és az összes vidéki menetjegyirodákban.

Roth ügyvédet szerelmével üldözte feleségének nagynénje, aki hetek óta készült a borzalmas gyilkosságra

Nem tudok szabadulni ettől az érzelemtől — vallotta be a nővérének. — „Ha meghalok, valakit magammal viszek"

Vasárnap hajnalban Budapestre érkezett és majdnem önkivületi állapotban zokogta el A Reggel-nek a tragédia történetét Róth ügyvéd özvegye

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap hajnalban ½4 órakor türelmetlenül megszólalt a Szabadság-tér 15. számu bérpalota csengője: *hatalmas, poros turaautón, féléjszakai utazás*

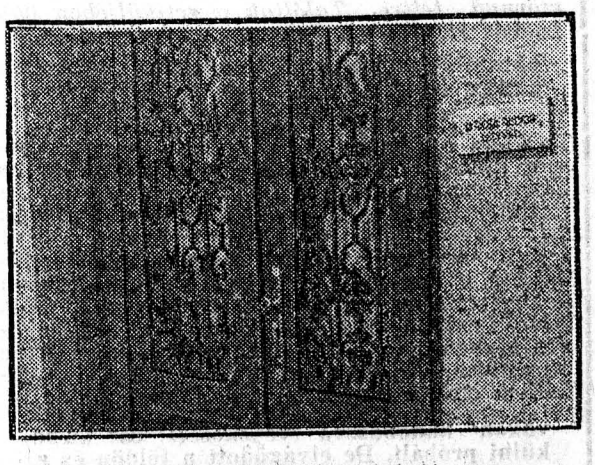

Roth ügyvéd lakásának bejárata a Szabadaág-téri bérházban

után, édesapja és kislánya társaságában

megérkezett a meggyilkolt Roth Andor dr. ügyvéd felesége.

A portás megdöbbenten hőkölt hátra, amikor Roth Andorné a kapuban sirásba fulladó, szakgatott mondatokban hozzáfordult:

— *Miért hivtak haza? Mi történt az urammal?* Baleset érte? Vagy igazán megoperálták?

Neumann Manó fővárosi háztulajdonos, az ügyvéd apósa, az asszony háta mögül integetett a portásnak, hogy *ne beszéljen. Roth Andorné* fölsikoltott:

— Az Istenért, talán nem is él már? Meggyilkolták!

A portás előbb az öreg Neumann Manóval vonult félre, aki telefonon már értesült a tragédiáról és részletesen elmondta neki az első emeleti lakás borzalmas szenzációját. *Roth* Andorné izgatottan figyelte egy darabig a két férfi suttogó beszélgetését, követte tekintetüket, majd

élesen fölsikoltott: „Apám, nem élem tul!" és ájultan esett össze.

Apja néhány perc alatt magához téritette az uriasszonyt, akinek azt mondották, hogy férje szanatóriumban fekszik és lakásának kulcsai helyettese és barátja, Bodori Gyula dr. ügyvéd vette magához. Visszaültek az autóba, a szendergő, mit sem sejtő tizéves leányka mellé és egy közeli szállóba hajtattak, ahol szobát béreltek. *Hajnali 5 órakor Neumann Manó leányával és unokájával már Bodori ügyvéd Eötvös-utcai ajtaján csöngetett be.* Az ügyvéd, aki az előző este megrendito eseményeinek hatása alatt maga is ébren töltötte az éjszakát, halottsápadtan fogadta barátjának családját. Néhány szóval elmondta nekik a tragédiát.

A kis Roth Ági nyugodtan hallgatta végig az elbeszélést, láthatólag nem értette egészen, miről van szó.

Anyja azonban már az első szavak után *kétségbeesetten jajveszékelni kezdett és ujra elvesztette az eszméletét.* Másfél órát töltött a család *Bodori* lakásán, azután hazamentek a szállodába. *Roth Andorné* itt sem nyugodott meg, percről percre hangosan fölsirt:

— Orvul támadták meg az uramat! Hisztérikus rohamában ölte meg Elza.

Az éjszakai órákban tovább folytatta a nyomozást a rendőrség is. *Moskovits Emilt,* a gyilkos asszony második férjét, akitől az asszony válófélben volt, *még az éjszaka folyamán beidézték a főkapitányságra, majd rövid kihallgatás után azzal bocsátották haza, hogy reggel részletes kihallgatása céljából ismét jelenjék meg Zimmermann kapitánynál.* A rendőrség ekkor még nem ismerte *Moskovitsné Fleischner Elza* utolsó lakáscimét és ezért a gyilkosságot megelőző napok történetéről semmi adat sem volt birtokában.

A reggeli órákban telefonon jelentkezett a főkapitányságon *Rónai Sándor* kereskedő, aki elmondotta, hogy a vasárnapi lapokból értesült a szerencsétlenségről és kötelességszerüen bejelenti, hogy Fleischner Elza, aki még mindig *első férjének, Braun Dezsőnek nevét viselte,*

egy hét óta az ő Lipót-körut 1. szám alatti lakásában bérelt szobát.

Kevéssel utóbb megjelent a nyomozást vezető rendőrkapitánynál *Moskovitsné* fivére, *Fleischner Nándor* marhakereskedő és *Deutsch Miksa* nevü sógora, hogy fölvilágositásaikkal a rendőrség rendelkezésére állhassanak. A két férfivel nyomban detektiv szállt ki a Lipót-körut 1. szám alá, hogy *a gyilkos asszony utolsó lakóhelyén állapitsa meg a gyilkosságot megelőzo órák esemenyeit. Rónai Sándor, Moskovitsné* szállásadója, elmondotta, hogy Moskovitsné augusztus elsején vette ki a lakást és kikötötte, hogy

Roth Andor dr.

hetenként egyszer egy ur délelőttönként meglátogathassa.

„Régi jó pajtásomról van szó — tette hozzá —, *csak diskurálunk, nyugodtan beleegyezhetnek*"...

A „jó pajtás" *egyszer sem jelent meg a Lipót-köruti lakásban,* Elza azonban pénteken keserüen megemlitette, hogy az az ur, akiről beszélt, csak másnap fog megérkezni. Szombaton Elza *szokatlanul korán,* már reggel ½8 órakor eltávozott hazulról. *„Valami dolgom van"* — mondotta és a reggelijét is az asztalon hagyta. Délben hiába várták ebédre és minthogy az asszony még sohasem késett, hosszas tanakodás után azzal nyugtatták meg magukat, hogy

lakójuk valószinüen Roth Andornál maradt, hogy befőttet készitsen a távollevő háziasszony helyett.

Rónáék lakásában hallgatta ki a detektiv *Deutsch Miksát,* Fleischner Elza elhunyt nővérének férjét is. Sógorának családjánál töltötte az asszony az utóbbi időben minden szabad idejét. *Elza bálványozásig szerette halott nővérének két fiát* és amikor az egyik röviddel ezelőtt sulyosan megbetegedett, félig évődve fordult hozzá:

— Gyere, vegyünk revolvert és haljunk meg mind a ketten.

Megjegyzését a család nem vette tulságosan komolyan. Tudták, hogy az asszony fiatalkora óta *tulzott izgalommal reagál életének minden legkisebb kellemetlenségére* és nem egyszer előfordult, hogy

ha családi kártyapartikban vesztes maradt, izgatottan fölpattant, ütlegelni kezdte a nyertest,

majd eltávozott és hetekig nem állt szóba vele. Mióta első férje meghalt, *Elza asszony gyakran fenyegetődzött öngyilkossággal.*

— *Meglátjátok, agyonlövöm magam, vagy a Dunába ugrom, nem birom tovább ezt a szörnyü, kietlen magányt, nem birom ki, hogy ne tartozzam senkihez!*

Ezért nem fogadta el egyik Amerikában lakó jómódu nővérének a meghivását sem, aki évek óta sürgette, hogy költözzön ki hozzá.

— Nem megyek el, hátha sikerül itthon boldogan férjhezmennem... — mondotta testvéreinek.

Néhány héttel ezelőtt férjhez is ment *Moskovits Emil* Rákóczi-uti bőröndgyároshoz. A rokonok —

a Neumann-család, ahonnan eddig is havi apanázst kapott

és első férjének családja — *összeadták a hozományt,* a pénz azonban *elfogyott,* ugy, hogy elsején már nem volt miből kifizetni a házbért. Elza ekkor *elköltözött férjétől* és *Roth Andort* bizta meg, hogy rendezze Moskovitssal szemben fölmerült anyagi differenciáit. A második házasságában átélt csalódások *ujból elkeseritették az asszonyt.* Hetek óta beszélt arról, hogy revolvert vásárol és azzal végez magával és egyszer izgatottan hozzátette:

— Nem akarok egyedül meghalni, valakit magammal viszek a halálba.

A rokonok *a revolvervásárlás tervét sem vették komolyan.* Vasárnap délelőtt *Zimmermann Endre* rendőrkapitány egymásután hallgatta ki *Moskovitsné* és *Roth Andor* hozzátartozóit. *Neumann Manó, Roth Andor* apósa zokogva jött ki a kapitány szobájából.

A hetvenhárom éves öreg ur teljesen megtört, mély barázdákat szántott arcán a sirás,

szakgatott szavakban tud csak beszélni, a kezét minduntalan összekulcsolja és csak azt suttogja elcsukló hangon:

Fleischner Elza a gyilkos

— *Jaj Istenem... Jaj Istenem... Mi lesz az én unokámmal?* Jaj, szegény lányom... *Egy ilyen embert elpusztitani, ilyen vadsággal. Egy ilyen embert!*

A meggyilkolt ügyvéd öccse, *Rácz Sándor,* a fölismerhetetlenségig megviselt arccal jön ki a rendőrkapitány szobájából. Szintelen, tompa hangon mondja:

— Le akarta rázni a bátyám... Tolakodó volt.

Imádta a feleségét és a családját, csak nekik élt.

Azután valami még eszébe jut, visszafordul és igy szól:

— Nemrégen nevetve mondta a bátyám: *„Nekem ugyan nagy szerencsém van.*

Mindig öregebb nők szaladnak utánam!"

Megérkezik *Deutsch Miksa,* az asszony rokona, akinek a Visegrádi-utca 53. szám alatt levő lakásán lakott Moskovitsné még ezelőtt tiz nappal is.

— Hetekkel ezelőtt — mondja Deutsch — *revolvert vásárolt Elza* és amikor megkérdeztem tőle, hogy mit akar ezzel a fegyverrel, *durván, hangosan rámripakodott: „Semmi közöd hozzá!"* Nagyon furcsa asszony volt. Ilyet tenni...

Egy ilyen szolid családból, mint a mienk... Megölni egy ilyen derék családapát...

Azután még hozzáteszi:

— Azért ezt nem hittük volna! *Rajongásig szerette a vőmnek, Braun Gyulának két kis gyermekét.* A vőm, aki neki unokaöccse, nálunk lakik. A gyermekekért rajongott. Azt nem vettük komoyan, amikor két héttel ez-

előtt igy szólt: *„Az én életem befejeződött.*

Ha meghalok, Palikának hagyom (Palika Braun Gyula egyik kisfia) az ötezer pengőt, ami még visszajár a hozományomból

a második férjemtől. De ha meghalok...“ — ezt a mondatot nem fejezte be. Most, amint visszaemlékezem rá, azt hiszem, azt akarta mondani, hogy *nem egyedül hal meg.* Arra azonban senki sem gondolt volna, hogy éppen Rothot fogja megölni ilyen embertelenül! Hiszen még

a második házasságánál, márciusban, Rothot hivta tanunak!

Rimánkodott, hogy legyen a házassági tanuja és szegény Roth el is ment.

Most egy 50 év körüli ember jön ki nagyon zavarodottan a rendőrkapitány szobájából: *Moskovits Emil* bőröndkereskedő, az asszony

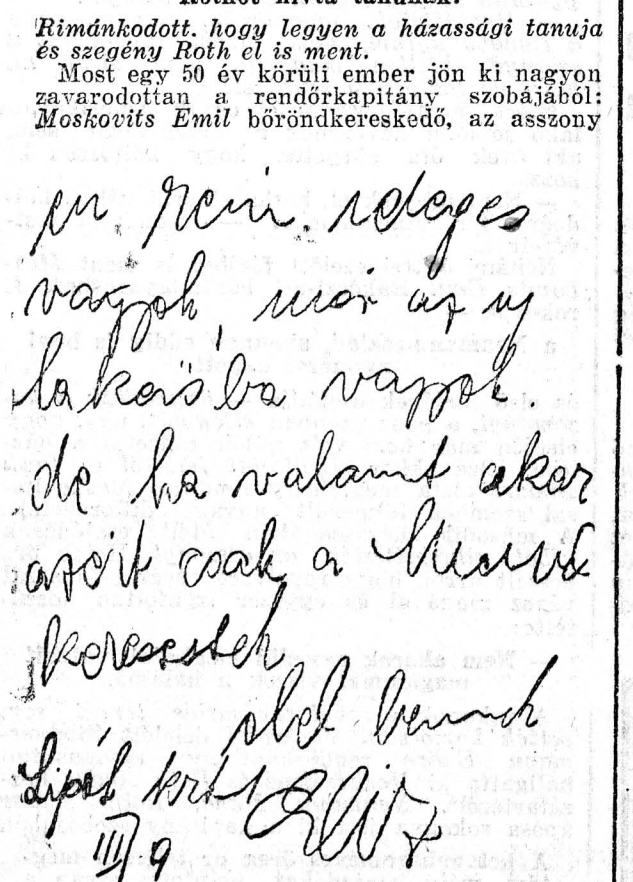
en szeri. szeles
vagyok, most az uj
lakásba vagyok.
de ha valamit akar
azért csak a Szerelmes
keresesteh
el lehet
Lipót krt 1
III/9

A gyikos és öngyilkos asszony utolsó levele

válófélben levő férje. *A Reggel* munkatársának ezeket mondja el:

— Kérem,

engem az bántott legjobban, hogy az ujságok olyasmiket irnak, hogy kombinéban volt a feleségem...

Mert, kérem, ez annyit jelent, hogy valami volt közöttük... A kapitány ur azután megnyugtatott, hogy *ez nem igaz, a feleségem háziruhát vett magára Róthék lakásában,* mert takaritani akart.

Elmondja még, hogy feleségének első férje, *Braun Dezső,* tiz éve halt meg. Ő sokáig udvarolt az asszonynak, de nem akart hozzámenni. Végül mégis csak összekerültek ez év március 22-én, de *az igért hozományt ő csak részben kapta meg.* Beköltözött az asszony Csáky-utca 49. szám alatt levő lakásába, ahol juliusig laktak együtt. Ő akkor a műhelyébe ment lakni, az asszony pedig *eladta a butorait és Deutschékhoz költözött a Visegrádi-utcába.* Onnan ment azután a Lipót-körut 1. szám alá augusztus elsején, hónapos szobába.

— Nem vettem észre rajta semmit — fejezi be előadását Moskovits. — Gyakran találkoztunk és

az utóbbi időben már ugy volt, hogy megint összeköltözünk.

Csütörtökön beszéltünk utoljára és akkor is erről volt szó.

Elzának van még egy testvére, *Spitzer Józsefné.* Spitzeréknek azelőtt szállodájuk volt Pápán, de elszegényedtek, most *libakereskedésük van a Garay-téri piacon.* Elza, aki az utolsó hetekben minden butorát és ruhanemüjét eladta vagy elajándékozgatta, *ennek a testvérének juttatott legtöbbet.* Amikor a Csáky-utcai háztartását fölöszlatta, ide küldte, *a Garay-térre*

szüleik életnagyságu arcképeit is.

Nővérének ajándékozta azt a letétjegyet is, amelyet megőrzésre átadott bundája ellenében kapott és hosszu levélben figyelmeztette nővérét, hogy

a bundáját, amely legkedvesebb ruhadarabja volt, el ne felejtse pontosan kiváltani.

Maradt Elzának egy tavaszi kabátja, erről is azt mondta néhány nappal ezelőtt Lipót-körúti szállásadóinak:

— *Ha meghalok, a kabátomat küldjék el Teréz nénémnek.*

Rajongtak is Elzáért a Garay-téri szegényes lakásban, amelyet ujra meg ujra meg akartak osztani az egyedül maradt asszonnyal.

— Ne haragudjatok, hogy nem jövök ide, *nem tudok a Csikágóban lakni* — felelte elháritóan a meghivásra.

Roth Andorról itt sem szokott beszélni. Csak egyszer emlitette, hónapokkal ezelőtt:

— Nem tudok szabadulni ettől az érzéstől...

Annál többet emlegette Roth Andor feleségét és kisleányát, akiket rajongva szeretett.

Vasárnap délután *A Reggel* munkatásra

a margitszigeti nagyszállóban találta meg a tragédia áldozatának özvegyét

A megölt ügyvéd öccse, *Rácz Sándor,* a szálló földszintjén lakik, a 63—64. szobákban. A délutáni órákban *tele volt a két szoba siró, kezüket tördelő asszonyrokonokkal. A belső szobában*

felöltözve fekszik az ágyon fekete ruhában, halálsápadt arccal, félig önkivületben özvegy dr. Roth Andorné.

Időnkint fölemeli karját a magasba, csukló, ijesztő hang tör föl a torkából:

— Bandikám... Jaj, Bandikám... *Hát mégis neked van igazad?...*

Sokáig kell várni, amig annyira összeszedi magát a boldogtalan fiatalasszony, hogy beszélni lehet vele. Révedezve néz maga elé és alig hallható hangon, szakgatott szavakban, töredezett mondatokban mondja:

— Ő ellenezte... *Nem akarta, hogy hozzánk följárjon! Azt nem mondta, hogy a szerelmével üldözi, de nem volt hét, hogy ne szólt volna:*

„Minek jár ide az Elza?... Minek jár ide, hiszen nem vagyunk olyan közeli rokonok.“

Én megnyugtattam... *Én, én nyugtattam meg...*

Fölzokog és a mellét veri, mintha önmagát vádolná.

— Én nyugtattam meg. Én... Azt mondtam: szegény rokon, balsorsu. Nincsen senkije. És ebben van az öröme. A gyermekünket imádja... *Rajtakaptam, hogy*

amikor a vásárcsarnokba ment bevásárolni, olcsóbb árakat számolt el és a magáéból pótolta.

Igy akarta talán nélkülözhetetlenné tenni magát. Bandi az elutazás előtt is kért: szóljak neki, ne járjon föl hozzá, nincsen szüksége semmire... *Jaj... Én nyugtattam meg... Én mondtam, hogy ne bántsuk... Én... Jaj!*

A rendőrség vasárnap nemcsak a kihallgatásokat folytatta, hanem *uj helyszini szemlét is tartott a Szabadság-téri lakásban. A hall padlója és falai*

egészen megfeketedtek a maró ecetsavtól és a fogason lógó ruhák az első érintésre széjjelmállottak.

Nemcsak a rokonok rapszódikus vallomásai, de más jelek is arra vallanak, hogy *Moskovitsné terszerüen és hosszu ideje készül a szörnyü tettre. Találtak a retiküljében egy kockás füzetet, amelyben*

háromféle fogalmazásban előre megirta annak a cédulának a szövegét, amelyet mellette találtak később.

Ezekben a fogalmazásokban mindig más összeg szerepel. *Napról-napra apadt a pénze és napról-napra kevesebbet irt.* „190 pengő van a retikülömben, forditsák temetésemre...“ Majd: „170 pengő...“ A rendőrség véleménye szerint a gyilkosság ugy történt, hogy az asszony kiöntötte a levesestálba az ecetsavat, azután *bekiáltott Roth Andornak, kihivta a hallba.* Roth, kezében az egyik zoknijával — öltözködés közben volt — kijött és akkor Moskovitsné az arcába öntötte a tál tartalmát. A szerencsétlen ember *azonnal elveszitette a látását,*

vakon hadonászva védekezett és menekülni próbált. De elvágódott a földön és az asszony akkor fölébe hajolt és közvetlenközelből lőtte fejbe.

Vasárnap délelőtt egyébként a Neumann—Roth-család tagjai és Moskovits Emil kint jártak a boncfani intézetben, ahol *megállapitották mindkét halott személyazonosságát.* A rendőrség intézkedésére még ma, *hétfőn délelőtt, soron kivül végzik el a törvényszék orvosszakértői a boncolást.*

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arcszin, kedvetlenség a természetes **„Ferenc József“** keserüviz használata által sok esetben elmulik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar **„Ferenc József“** vizről, mert hatása megbizható és rendkivül enyhe. A **„Ferenc József“** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható. (X)

A Sidol-gyár vezérigazgatója följelentett zsarolásért egy részvénytársági igazgatót,

aki figyelmeztette, hogy a barátnője le fogja lőni, ha nem fizet neki végkielégitést

(A Reggel tudósitójától.) Néhány nap óta olyan zsarolási ügyben folytat nyomozást a budapesti főkapitányság, amelyben *a följelentő egy részvénytársaság vezérigazgatója és a följelentett ugyancsak részvénytársasági vezérigazgató.* A nem mindennapi ügy hátterében az a polgári pör van, amelyet *Bergel Lili* inditott *Götzl Lipót,* a Sidol-gyár vezérigazgatója és tulajdonosa ellen. *Bergel Lili,* amint a lapok megirták,

végkielégitésért pörli a családos vezérigazgatót, akihez állitólag barátság füzte.

Götzl néhány nappal ezelőtt megjelent a főkapitányságon és előadta, hogy *Deutsch Ödön,* egy autókereskedelmi társaság vezérigazgatója megjelent az ő irodájában *Benes* nevü igazgatónál és azt mondta: Jól ismeri Bergel Lilit és *tanácsolja Götzl vezérigazgatónak, hogy még a pör befejezése előtt*

fizessen a leánynak, mert nem áll jót érte, hogy Bergel Lili elkeseredésében le nem löví.

Götzl *zsarolásért* tett följelentést Deutsch vezérigazgató ellen, aki a rendőrségen azt mondta, hogy *ő csak jó szándékból intette óvatosságra Götzlt,* mert egyik közeli rokona figyelmeztette a veszedelemre, amely Bergel Lili részéről fenyegeti a Sidol-gyár vezetőjét. *Bergel Lilit* is kihallgatták. Azt vallotta, hogy

eszeágában sincs merényletet elkövetni Götzl ellen,

akitől polgári pör utján igyekszik megkapni a pénzt. Érdekes, hogy Deutsch közben *külföldre akart utazni, de nem adtak neki utlevelet, mert eljárás van folyamatban ellene.* A vezérigazgató panasszal fordult magához *Bezegh-Huszágh* főkapitányhoz, akinek rendeletére *soronkivül kihallgatták, majd kiadták az utlevelét.*

SAJTÓ ALATT!

EMLÉKEINK

Irták:
Endres György
és
Magyar Sándor

Sajtó alá rendezték:
Pünkösti Andor és
Rózsahegyi László

Kiadja:
Endres és Magyar
Óceánröpülők Emlékiratainak
Szervezőbizottsága
Budapest, VI. kerület, Ó-ucca 45. szám

Régi, bevált szabóüzletem kis rezsivel a legkitünőbb munkásokkal dolgozik!
Előnyös angol szövetbevásárlásaim lehetővé teszik átmeneti kabátok, raglánok, felöltők
készen vagy mértékutáni olcsó eladását. WIDDER férfiszabó IV. Városház-utca 20. sz. Telefon: Automata 880-20

Prés Lausanne: Tolochenaz
Mon Fertile Leánynevelőintézet
Egészséges fekvés. Individuális nevelés. Iskolai oktatás. Nyelvek. Zene. Sport: tenisz, lovaglás stb. Családias. Ritmikus tánc. Lelkiismeretes felügyelet.
Az intézet igazgatónője szeptember első felében Budapestre érkezik, amikor is készséggel nyujt intézetéről részletes fölvilágositást és a fölvett növendékeket személyes fölügyelete mellett kiséri otthonába.

Mi lesz?

— Irta Lázár Miklós —

— Mi vár ránk a legközelebbi napokban? E kérdést veti föl az emberek sokasága városban és falun. E kérdéssel fordul hozzám itthon a fővárosban, a vasuton, vidéki pályaudvarokon, a kerületemben gazda, kereskedő, iparos, orvos és közhivatalnok is. Azok az urak, akik még néhány hete vállvonogatással és fanatikus bizakodással intézték el a polgárság vergődő bizonytalanságát, ma ugyanolyan szorongással kelnek és fekszenek és elborultan néznek a holnap elé. Ugy érzem, hogy régen terhelt hasonló felelősség magyar kormányt, mint Bethlen István kabinetjét; talán a háboru kitörése előtti hetek foghatók a mai napokhoz, azzal a különbséggel, hogy ma már a háboru és az azóta rajtunk átdobogott másfél évtized tapasztalatai vannak mögöttünk. Dobjuk sutba tehát a publicisztika minden rutinját, a szavakkal való játék csillogó müvészetét és beszéljünk egyszerüen, őszintén, keresetlenül, emberi hangon. Az igazi politikai ujságirás ugysem a pártpolitika kékitővizében, nem a gyülölet lugjában, hanem saját könnyeiben mossa korának szennyesét.

Beszéljünk magyarul.

Mik azok a problémák, amelyeket a legközelebbi hetekben meg kell oldani? Mik azok a föladatok, amelyeknek megoldásán mulik az ország jövője?

Soroljuk föl őket minden megjegyzés nélkül: az államháztartás nélkülözhetetlen szükségleteinek biztositása, az egyre csökkenő adó- és egyéb bevételek hiányának pótlása, az állami szükségleteknek haladéktalan és könyörtelen lefaragása, az állami és magángazdaság már esedékes külföldi tartozásainak födözésére szükséges külföldi fizetőeszközök megszerzése, a külkereskedelem folyó szükségleteinek födözése.

Ezen tul pedig gondoskodni kell a pengő értékcsökkenésének megakadályozásáról, a zugforgalom elfojtásáról, a belső pénzforgalom szabadságának fokozatos fölszabaditásáról és arról, hogy a pénz- és bankforgalom eddigi, szerintünk helytelen, megkötöttségének további folytatása az egész gazdasági élet megbénulásához ne vezessen.

Végül a pénzügyi és gazdasági problémák mögött itt a történelmi alkalom a Bethlen-kormány rekonstrukciójára és annak a félelmetes feszitőerőnek levezetésére, amely a városi és falusi munkanélküli tömegek mélyén a tél beálltával kétségtelenül erjedni fog. Ne áltassa magát a parlamenti többség: a közönségnek ma már szinte egyhangu itélete, hogy a kormány és gazdasági és pénzügyi szervei e létkérdések megoldására nem képesek. Sem az eddig kiadott rendeletek, sem azok az intézkedések, amelyeket most készitenek elő a miniszteriumokban, nem elegendők a sötétlő gondok és aggasztó következmények elháritására. Nincs meg sem a kormány szakminiszterei-ben, sem a vezető hivatalnokokban az a szuggesztiv erő és töretlen bátorság, hogy a való helyzetet férfias szókimondással, leplezetlenül föltárják a magyar közvélemény előtt. A vezérlő gondolat és akarat hiánya, tanácstalanság, jóhiszemü dilettantizmus és időpazarló töprengés jellemzi ma a kormány politikáját, holott a magyar polgárság ugyszólván teljes egészében átérzi és átérti a komor helyzetet és minden emberileg elképzelhető áldozatra kész, hogy a politikai rendet és a belső nyugalmat megmentse.

Mi hát a helyzet?

A kormány mai összetételében nélkülözi az elhatározás szabadságát és a cselekvés biztonságát. Nehogy a való helyzetnél még sötétebb tintával irjunk, szögezzük le: *a fontkölcsön ügye nem áll rosszul, a tárgyalások nem szakadtak meg és nem jutottak holtpontra. Tagadhatatlan viszont, hogy a nagy francia és a szerényebb olasz tranche kiegészitésére szükséges ugynevezett neutrális tranche elhelyezése egyelőre még nehézségekbe ütközik. Főleg a svájci banktőke állit olyan banktechnikai természetü föltételeket, amelyeket nem teljesithetünk.* Meg vagyunk róla győződve, hogy ezeke a nehézségeket át fogjuk hidalni, *de minden tétünket egy coupra mégsem tehetjük föl.* Már máig ki kellett volna dolgozni annak a gazdasági álló harcnak teljes haditervét, hogy esetleg kölcsön nélkül lehessünk urrá a kritikus helyzeten.

Erre a háborura elsősorban az ország és a külföld megrendült bizalmát kellene csatasorba állitani. Hogyan? Ugy, hogy *eddigi pénzügyi és gazdasági rendszerünkkel szakitunk és tényleges helyzetünkhöz, jövedelmünkhöz és vagyonunkhoz szabjuk ezentul állami életünket.* Ujabb mulasztás terheli a kormányt azért, mert a rendelkezésére álló elmult heteket nem használta föl arra, hogy az államháztartás mai kereteit brutális elszántsággal és drákói szigorral megszükitse. „Was von der Minute ausgeschlagen, bringt keine Ewigkeit zurück!" Ujabb mulasztással vádolható a kormány, hogy a Nemzeti Bank tartalékait saját belső erőforrásainkból eddig még nem egészitettük ki. Az önkéntes adakozásnak az a lelkes és egyéni módszere, amelyet Friedmann Ignác ügyvéd ur propagál, aligha lesz elegendő: itt hatályosabb, meggyőzőbb intézkedésre van szükség. Azoknak, akiknek a legtöbb vesztenivalójuk van, kell igen nagy áldozatokat hozniok. *A probléma lényege a Nemzeti Bank.* Ha gazdasági életünk tengelyét megerősitjük és ugyanakkor az állami kiadásokat krudélis kegyetlenséggel a minimumra szoritjuk, döntő lépést tettünk a kibontakozás felé.

A soron következő probléma a devizaellátás kérdése, amelyben a most kiadott rendelet messze tulment a józan határokon. A külkereskedelem egyoldalu reglementirozása, a legitim kereskedelem guzsbakötése megtorló intézkedéseket vonhat maga után más országok részéről, amit föltétlenül el kell kerülni. *Ez a devizarendelet gyökeres módositásra szorul!* De a hét végére meg kell jelennie annak a kormányrendeletnek is, amely *a pénz- és bankforgalom fokozatos fölszabaditását lehetővé teszi.* A mai állapot e hó végén tul semmiesetre sem tartható fönn. Korlátlanul föl kell szabaditani az átutalási forgalmat és lehetővé kell tenni az üzemek föntartását, mert ellenkező esetben néhány hét mulva elbocsátott hivatalnokok és munkanélküli munkások nőttön növő ármádiája, a polgári munkának megvert hadserege fog sötétleni a főváros utcáin...

Szóltam a bizalom helyreállitásának szükségességéről. Meddő taktikázások helyett jelentsék ki nyiltan és őszintén, hogy Magyarország a mai *politikai és gazdasági renddel szakitani kiván és szakitani fog.* Meg vagyunk győződve arról, hogy Bethlen, ha későn is, de már tudatára ébredt munkatársai alkalmatlanságának és valószinüen megvan benne az akarat, hogy erélyesebb, függetlenebb és tehetségesebb emberek kezébe adja a legfőbb tárcákat. A kormány rekonstrukciója, ha nem is gyógyitaná meg az üszkös sebeket, de az egész világ szine előtt azt bizonyitaná, hogy *a mult módszereivel szakitottunk.* Nyilvánvaló, hogy a döntő tényezők igen nehezen tudják elszánni magukat erre a föltétlenül szükséges lépésre, holott ma minden elfogulatlan ember előtt, akinek nem szállott fejébe a pártpolitika alkoholja, világos, mint a nap, hogy a miniszterelnöknek gazdasági és pénzügyi munkatársai tekintélyüket elvesztették. A miniszterek kicserélése semmiesetre sem jelentené tehát a helyzet rosszabbodását. Minden változástól csak javulást remélhetünk! A rekonstrukció be is fog következni, csak az a kérdés, hogy mikor? Egyelőre az a terv, hogy a fontkölcsön megszerzése és a mai szakadék áthidalása után cseréli ki a miniszterelnök munkatársait. Csak ne késsen el vele!

Ma még csodákat müvelhet a hit és bizalom! Minden gondolkodó ember ajkáról leolvasom: Magyarország sorsa, léte valóban csak attól a 150—200 milliótól függ, amit Ausztriának egyetlen éjszakán odavetettek? Hát nincs ebben az országban annyi erő, annyi bizalom, amely egy milliárddal is fölér? A bizalom azonban nem a kormánynak szól, hanem az ország és a nemzet öserejének. Nincs bizalom azok iránt, akiknek egyetlen mentsége, hogy ugy esett rájuk a válság, mint a gyanutlan ember fejére a tégla. Nem. Ezt az országot ugy, mint eddig, nem lehet tovább kormányozni. Ide más rendszer, más szellem és más emberek kellenek!

Leégett Berchtold gróf buchlowitzi kastélya, ahol Izvolszkij orosz külügyminiszter találkozott az egykori osztrák-magyar külügyminiszterrel

Buchlowitz, augusztus 9.

(A „Magyar Távirati Iroda" jelentése.) Vasárnap délután *tüz ütött ki a Buchlow-hegy tetején levő régi várkastélyban*, amely a *Berchtold* grófi család tulajdona.

A kastély őrtornya teljesen elhamvadt.

A tüz szinhelyére még Brünn város tüzoltósága is kivonult. Az oltást igen megnehezitette, hogy *a több mint 500 méter magas várhegyen nem volt viz.* A várkastély a történelemben többizben játszott szerepet, legutóbb ott folyt le

Berchtold gróf osztrák-magyar külügyminiszter és Izvolszkij orosz külügyminiszter találkozója.

Strassburgban öngyilkosságot követett el két magyar állampolgár

Strassburg, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának távirata.) Egy strassburgi *Spitzer* nevü házaspár szombaton délután *megmérgezte magát.* Mindkettőt eszméletlen állapotban kórházba szállitották. A házaspár

magyar utlevéllel rendelkezett és hat hónap óta élt Strassburgban.

Állapotuk reménytelen.

Több magánjachtot és halászhajót elsüllyesztett a vihar vasárnap a touloni öbölben

Toulon, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap reggel 9 és 10 óra között *Toulon* környékén pokoli vihar dühöngött. *Tiz halászhajó és több magánjacht elsüllyedt. A jachtok között egy Rochdilae, egy Margone volt.*

Pesti Tőzsde

a legnépszerübb és legkomolyabb közgazdasági hetilap

Nélkülözhetetlen és hasznos tanácsadó

Megjelenik minden csütörtökön

Szerkeszti: Kallós János

Egyes szám ára 40 fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV, Városház-utca 6. szám

Érzékeny arcbőrön erősebb szakállhoz

legjobb a papirvékony svéd acélcsoda:

á-bé-cé (arany) borotvapenge

Neuraszténiáját

ischiászát, zsábáját, valamint mindennemü ideges bántalmát, ér- és anyagcserezavarait csak **eredeti** gallspachi Zeileis-gyógymóddal kezeltesse, amellyel Zeileis Gallspachban és orvoskövetői az egész világon a betegek százezreit gyógyitották már meg

Eredeti gallspachi Zeileis-géppel

gyógykezel Dr. Blechner Barna orvos Andrássy-ut 52 (Oktogonnál) Kezelés esetenként 3 P

Löbl János, a Magyar Szinház társvállalkozója váltóhamisitásért följelentette a szinház ruhatári bérlőjét,

akitől 25.000 pengőt kapott előre a jövő évi bérletért

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap olyan ügyben folytattak kihallgatásokat a főkapitányságon, amelyről *napok óta suttognak Budapest szinházi köreiben.*

A Magyar Szinház volt társbérlője, Löbl János magánzó váltóhamisitásért följelentette Hartmann Róbertet, a szinház ruhatárának bérlőjét.

Hartmann 25.000 pengőt adott át készpénzben *Löblnek* a Magyar Szinház ruhatárának jövő évi bérlete fejében. Biztositékot kért azonban és Löbl meg is adta ezt a garanciát *egy 25.000 pengőről kiállitott váltó alakjában, amelyen azonban a lejárat napja nem volt kitöltve.* Közben a Magyar Szinház bérleti szerződését a szinház tulajdonosai *Löbl Jánossal* és társával, *Juhl Marcellel* fölbontották és *a szinház bérletét másokra ruházták át. Hartmann* a legnagyobb megdöbbenéssel értesült erről. *Veszélyeztetve látta a 25.000 pengőnek a sorsát, amelyet Löbl kezeihez kifizetett.*

Kitöltötte hát a váltón a lejáratot jelző rovatot

és biztositéki jelzálogjogot jegyeztetett elő Löbl budapesti bérházára. *Löbl ezért jelentette föl Hartmannt. Szerinte nem volt joga a kezei között lévő váltóra semmiféle lejárati napot ráirni.* Hartmann vasárnapi kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy a váltóra *ő irta rá a lejárati napot,* de azzal védekezett, hogy ő a váltót *készpénzben kifizetett 25.000 pengő ellenében kapta biztositékul* és ennek a 25.000 pengőnek a sorsát a beállott változás miatt a legnagyobb mértékben veszélyeztetve látta.

A tündérszép olasz trónörökösné,

a fontmilliomos kapurtalai maharadzsa, a dán királyfi takarékos hitvese, a gulyásért rajongó montenegrói princ, az ideges mecklenburgi nagyhercegnő Salzburgban elég kellemesen élik át a világrengető gazdasági válságot

Salzburg, augusztus 8.

(A Reggel tudósitójától.) Sohasem volt még annyi igazi herceg, hercegnő, exotikus fejedelem Salzburgban, mint most, a világválság tragikus napjaiban.

Maria José, Albertnak, a belgák királyának leánya, *Umberto* olasz trónörökös hitvese, Piemont hercegnője, a napokban érkezett meg autóval és ma utazott haza Itáliába. A Gardató partján, Villa d'Esteben találkozik az urával. Két napra tervezte salzburgi tartózkodását, de *a két napból majdnem egy hét lett.* A szőke principessa autóval jött Innsbruck felől, tizen voltak a kiséretében. *Auriti* bécsi olasz követ, az udvarmestere, bizonyos Commendatore *Nardi,* két soffőr, két detektiv, két komorna és két szolga. A Grand Hotel de l'Europe első emeletén az ugynevezett fejedelmi appartement bérelték ki a számára, de a fenség vajmi keveset tartózkodott *a lakosztály nyolc szobájában.* Maria José, aki *marchesa di san Maurizio* néven élte világát a Festspielek városában, alaposan kihasználta a nap minden óráját. Gyönyörü teremtés, *még akkor is azt kellene irni róla, hogy tündérszép, ha nem volna történetesen az olasz trónörökös hitvese.* Nádszálkarcsu alakja van, szőke haja lokniban omlik a vállára, kicsinyke kis fekete sapkát visel, hogy mentül több fürt törjön elő a csipke vagy fátyol mögül. Korunk igazi gyermeke;

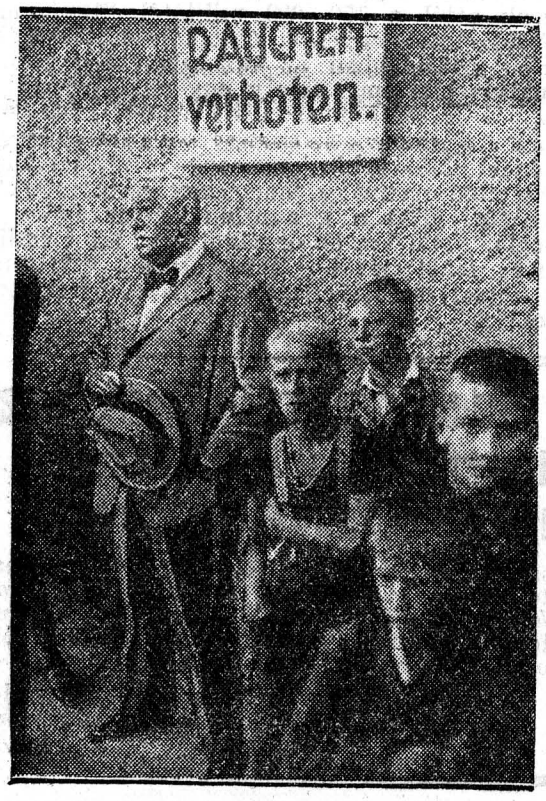

Molnár Ferenc a Jedermann-előadások próbáit figyeli Salzburgban

briliánsokkal kirakott tokban hordja a ruzsát és arany öngyujtóval gyujt a cigarettájára.

Mindennapi kirándulásairól csak este érkezett haza; gyorsan átöltözködött és sietett a szinházba. *Kivétel nélkül mindig sötét ruhában jelent meg.* Valamennyi ruhája földig ér és egy toilett se volt rajta kétszer. *Már az első este bemutattatta magának Reinhardot,* akihez annyira szivélyes volt, hogy az *„Il matrimonio"* előadása után meghivta dinerre a hoteljébe. A professzor persze másnap viszonozta a meghivást és a principessa kiséretével együtt kiment Leopoldskronba.

Kis meghitt társaság volt itt együtt. Gróf Prittwitz, washingtoni német nagykövet, Molnár Ferenc, Marton Miska, báró Putton, a salzburgi játékok elnöke és néhány szinész.

Három óra felé jött haza Reinhardtól az olasz trónörökösnő, aki Molnár Ferenccel másfélórás irodalmi és müvészeti beszélgetésbe mélyedt.

A Reinhardtnál rendezett vacsorát kivéve,

a szőke principessa minden estéjét valamelyik bárban töltötte.

Hol az Európában, hol pedig a pesti *Kasznár* Mirabell bárjában szórakozott *hajnalig.* Rengeteget táncolt: tangot, fox-trottot, fox-bluest, de *legszivesebben mégis valcert.* Eleinte, amig nem igen volt társasága, Auriti bécsi követ kérte föl táncra, de az is előfordult, hogy

a fenség az Európa „eintänzerével" ropta a valcert.

Ellentétje az olasz principessanak

a dán trónörökös hitvese.

Ő királyi fensége, *Viggo* hercegnő nem érkezett inkognitóban, teljes nevét irta a bejelentőlapra, ellenben *szerényen él, akár egy polgárasszony.* Salzburgi tartózkodása alatt állandóan egy ruhában járt, shottis-selyem toiletjét sárga köpeny földte, a kalapján elől kackiás zöldes-kék toll diszlett, sárgabetétes fehér cipőt viselt

a fenség, aki egyetlen kisérő nélkül, két kofferrel és egy kalapskatulyával érkezett meg

Münchenből. Mindössze *egy szobát nyittatott magának, gyalog megy sétálni a városban,* ha elfárad, beül a kávéházba limonádét inni, délelőttönként a hotel halljában olvasta a „Newyork Herald"-ot. Okulárét visel. Az étteremben

Viggo hercegnő a pincérnél menüt rendelt,

hideg fölvágottat és diós tortát, maga kérte a számláját és fenséges kezeivel egy huszschillinges bankjeggyel fizetett. Tiz százalék borravalót adott. A *kapurtalai maharadzsa* viszont tényleg lázba ejtette a hotelt. A világ egyik leggazdagabb fejedelme *tizenhetedmagával jött.* Tizenhat tagból áll az udvartartása és *egy szép párisi hölgy is van a társaságában.* Négyen ülnek az asztalnál. Egy indiai miniszter, a főudvarmester, a párisi hölgy képezik a felség állandó társaságát. *A miniszter és az udvarmester esténként diszkréten eltünnek* és ilyenkor a maharadzsa karonfogva megy sétálni a parisettel. Figyelmes gavallér. Megfigyeltem,

A szelid maharadzsa

ha Madame cigarettát akar, ezt a cigarettát a maharadzsa először a maga felséges szájában gyujtja meg és csak aztán adja át őnagyságának.

Az elragadó párisi hölgy választékosan, de igen finoman öltözködik, minden este egy zöldszinü, arany himzéssel diszitett trikóruhában láttam eddig, vacsora után nem mennek sehova. A hotelhalban üldögélnek, egymás kezét szorongatva. A maharadzsa megérkezése után nyomban érdeklődött, mikor lehet Reinhardttal beszélni. Telefonáltak is Reinhardtnak, *aki azonban közölte, hogy sajnálatára ez a napja már foglalt,* ellenben szivesen látja a felséget, ha ki akar jönni hozzá Leopoldskronba. Ő nem jöhet be.

A maharádzsa másnap beült az autójába és kiment Leopoldskronba...

Hetek óta itt él Salzburgban *Danillo,* montenegrói herceg a feleségével, *Yutta mecklenburgi nagyhercegnővel.* A hercegnek udvarmestere, egy szolgája, egy soffőrje és a fenséges asszonynak egy komornája van. Az udvarmesternek alig akad dolga, *egésznapi elfoglaltsága abból áll, hogy sétálni viszi a princ két kutyáját, a Jekkit és a Bennit.* Hosszu pórázon vezeti őket és ha megjelenik a hotel vestijében, akkor tudjuk, hogy mindjárt jön a fenség.

Ez a Danillo nem operettfigura, igen komoly ur, nem hasonlit az apjára.

Azért mégis megsajnáltam a derék montenegrói princet akkor, amikor az olasz trónörökösnő ittjárt. Mária José voltaképen a cousinja Danillónak, mert hiszen az olasz királynő, a szép principessa anyósa a herceg nénje. Mária José és Danillo egy emeleten is laktak az Európában, a principessának a 115-ös, a hercegnek a 126-os appartementje volt. Gyakran tartózkodtak egyidőben a hotel halljában, azonban

a montenegrói herceg hiába várta, hogy összekerüljön valahogyan a hugával, erre nem került sor.

Egyizben megfigyeltem: *Auriti* és commendatora *Nardi* szmokingban álltak a hallban, várták Mária Josét, program szerint a operába mentek a *„Szevillai borbély"*-hoz, ott állt Danillo is, aki az urakhoz lépett, elbeszélgetett velük. Ideges volt, egyik cigarettát a másik után szivta, aztán jött a felesége, aki viszont azért volt ideges, mert félt, hogy lekésik az előadást. A mecklenburgi nagyhercegnő különben is nagyon nervózus dáma, az életbeosztás pontosságának valósággal fanatikusa. A principessa csak nem jött. Amikor aztán Danillóék megunták a várást, az egyik olasz detektiv eltünt egy pillanatra a telefonfülkében és egy perc mulva megjelent az olasz hercegnő karcsu alakja a hallban... Danillónak egyetlen passziója van. *Minden délelőtt elsétál a vasuti restibe, ott zónagulyást eszik és megiszik hozzá egy krigli sört...*

(p. j.)

LUGANO-CASTAGNOLA ★ VILLA MONTEBELLO

Dél-Svájc, ideális, napos klima.

Francia leánynevelőintézet, Castello Bianco. Modern, gyönyörü villa, minden szobában folyóvizzel. **Társalgási nyelv: francia.** Alapitva: 1907. Államilag engedélyezve. **Tökéletes kiképzés: francia, angol és olasz nyelvben és irodalomban, kereskedelmi szakokban,** müvészetekben. **Háztartási iskola.** Testkultura. Sport. Tavi-, lég- és napfürdők. Lido. Strandfürdő. Nyáron a magas Alpesekben. Tanulmányut Olaszországban. Kiváló tanerők. **Kivánatra oklevél.** Érettségi-előkészitő. Számos elismerés. Méltányos árak. Belépés minden időben.

A VÁCI-UTCA

elején, legforgalmasabb részén, exponált fekvésü sarokházban

1. **háromnyilásos földszinti üzlethelyiség.**
2. **I. emeleti iroda-** (fogorvosi rendelő) **helyiség,**
3. **II. emeleti** (kettéosztható, irodának, szalónnak, stb. is használható **lakás**

KIADÓ

Érdeklődni lehet

DR. LAJOS FERENC ügyvédnél (IV, Veres Pálné-utca 8). Tel.: 89-5-95

Tolnay kormánybiztos izgalmas jelenetek közt függesztette föl állásától Düsing Miksát, a Tejszövetkezeti Központ vezérigazgatóját

A vállalat, amelynél az állam 8 millió pengővel van érdekelve, 7 milliót vesztett a tulzott és indokolatlan személyi kiadások miatt

(A Reggel tudósitójától.) Néhány rövid hiradáson kivül semmiféle közlésből nem értesült a nyilvánosság arról, hogy mily *nagyarányu változások* történtek a legutóbbi napok folyamán *a földmüvelésügyi miniszterium közvetlen ellenőrzése alá tartozó Országos Tejszövetkezeti Központnál. Ez a szövetkezet egyik legjelentékenyebb tényezője az ország tejellátásának és a földmüvelésügyi miniszterium 9 millió pengővel van érdekelve ennél a vállalatnál, amelynek a magángazdaságot sértő versenye ellen a magánkézben levő tejvállalatok nem egyszer tiltakoztak.* Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központnál a hosszu idő óta duló válságot az a váratlan fordulat robbantotta ki, hogy

Düsing Miksa, a vállalat teljhatalmu és korlátlan bizalmat élvező vezérigazgatója hirtelen megvált állásától.

Az események első stádiumában a Tejszövetkezeti Központnál az állitották, hogy *Düsing vezérigazgató meghatározatlan időre szabadságra ment.* A beavatottak azonban már ekkor is tudták, hogy *Düsing*

aligha fog többé visszatérni a Tejszövetkezeti Központ vezérigazgatói szobájába.

Néhány héttel ezelőtt *a Pénzintézeti Központ revizorai szállottak ki a vállalat hivatali helyiségeibe és a földmüvelésügyi miniszterium megbizásából beható tanulmányozás alá vették a Tejszövetkezeti Központ üzleti könyveit, elszámolásait és ügyfeleivel kötött szerződéseit.* A revizorok munkájuk eredményéről a hét közepén tettek jelentést a földmüvelésügyi miniszteriumban, majd az ezt követő csütörtökön *Tolnay Pál miniszteri tanácsos, a földmüvelésügyi miniszterium tejgazdasági osztályának vezetője megjelent Düsing Miksánál és közölte vele, hogy*

a revizori jelentés alapján a földmüvelésügyi miniszterium a vállalat egész üzleti és adminisztrációs vezetésében sürgős és gyökeres reformokat óhajt keresztülvinni.

A vezérigazgató figyelmeztette *Tolnay* miniszteri tanácsost, hogy szolgálati szerződésének értelmében ezek a reformok csak az ő tudtával és hozzájárulásával lennének keresztülvihetők. *Tolnay tanácsos erre közölte Düsinggel, hogy a földmüvelésügyi miniszterium őt*

kormánybiztosi hatáskörrel rendelte ki a Tejszövetkezeti Központ ügyeinek vezetésére

és éppen ezért az emlitett szolgálati szerződés idevágó pontjai semmiesetre sem állhatják utját az uj rendszer megteremtésének. *A heves és izgalmas vita eredményeképen Düsing Miksa kiüritette irásztalát, összecsomagolta magániratait és azonnal elhagyta hivatalát.* Közvetlen bizalmasaitól azzal bucsuzott, hogy *aligha fog visszatérni.* A Tejszövetkezeti Központot kilenc esztendővel ezelőtt hivta életre a földmüvelésügyi miniszterium azzal a céllal, hogy a gazdaközönség körében propagálja a tejgazdaság előnyeit, hogy tejtermelésre oktassa a gazdákat és hogy a gazdáknak önsegélyező és beszerző szövetkezete legyen. Az Országos Tejszövetkezeti Központ a következő igazgatósággal alakult meg: *Spolyi Keller Gyula, Jeszenszky Pál,* dr. *Lickl Károly, Meskó Pál, Porkoláb Richárd, Tolnay Pál,* dr. *Ujhelyi Andor,* dr. *Bódy Tivadar, Temple Rezső, Kalapos Lajos,* dr. *Strausz István, Düsing Miksa, Blatz Jenő,* dr. *Bisitz Sándor, Csizmadia András, Sokoró-pátkai Szabó István, Schandl Károly, Koos Mihály* és dr. *Éhn Kálmán.* A földmüvelésügyi miniszterium a Tejszövetkezeti Központnál, altruisztikus céljaira való tekintettel, ezideig

nyolcmillió pengővel vállalt érdekeltséget.

Közvetlenül a vállalat megindulása után azonban nyilvánvalóvá lett, hogy a Tejszövetkezeti Központ aligha fogja azokat a célkitüzéseket megvalósitani, amelyek létesitését indokolttá tették. *Düsing Miksa ahelyett, hogy a tejgazdaságba ujabb gazdarétegeket igyekezett volna bevonni, arra törekedett, hogy ott vesse meg a lábát, ahol a magánkézben levő tejvállalatok már megfelelően előkészitették a talajt.* A gazdaközönség kevés hasznát látta ennek a gyilkos versenynek, mert ott, ahol az államilag támogatott vállalatnak sikerült monopolisztikus hatalommal elhóditani a tejbeszerzést, rövidesen tapasztalták, hogy

a Tejszövetkezeti Központ alacsonyabb árat fizet a tejért, mint a többi, magánvállalat. A gazdák emiatt többizben panasszal fordultak a földmüvelésügyi miniszteriumhoz,

amely azonban érthetetlen okokból egyre késlekedett a Tejszövetkezeti Központnál már régen esedékes revizió elrendelésével.

A vezérigazgató tiltakozik a revizió ellen

Igy sikerült a Tejszövetkezeti Központnál mutatkozó rendellenességeket a mult év közepéig elpalástolni. Tavaly ősszel, amint ismeretes, a földmüvelésügyi miniszterium *nagy arányu tejankétot* tartott az összes érdekelt vállalatok bevonásával. Itt szóbakerültek azok a panaszok, amelyeket a nagyközönség hangoztatott a tej drágasága ellen. Az ankéton a magánvállalatok azzal védekeztek, hogy a költséges termelés teljesen indokolttá teszi a magas tejárakat és annak bizonyitására, hogy nem dolgoznak tulzott üzleti haszonnal, *fölajánlották a földmüvelésügyi miniszteriumnak a könyveikbe és a szerződéseikbe betekintést.* Ez a revizió meg is történt és utána a földmüvelésügyi miniszterium helyénvalónak látta, hogy

az Országos Tejszövetkezeti Központ gazdálkodását is revizió alá vegye.

A Pénzintézeti Központ revizorai a miniszterium utasitására kiszállottak a Tejszövetkezeti Központhoz, ahol azonban az a meglepetés érte őket, hogy Düsing Miksa megtagadta a revizió anyagát képező üzlet könyvekbe, az elszámolásokba, személyi számlákba és szerződésekbe való betekintést. Természetes, hogy a vezérigazgató ellenállása nem sokáig tartott, mert

Mayer földmüvelésügyi miniszter utasitotta Düsing Miksát, hogy a revizióhoz szükséges üzleti könyveket haladéktalanul bocsássa a revizorok rendelkezésére.

A kéthetes revizió után *bizalmas jelentést terjesztettek Tolnay miniszteri tanácsos, a tejgazdasági osztály vezetője elé, aki nyomban látta, hogy a Tejszövetkezeti Központ gyökeres átszervezése elkerülhetetlen.* A jelentésből ugyanis kitünt, hogy *noha a Tejszövetkezeti Központ olcsóbban veszi a termelőktől a tejet, de ugyanolyan áron adja, mint a többi vállalat, a rentabilitás mélyen alatta marad a versenyvállalatok hasznának.* Megállapitották, hogy

a Tejszövetkezeti Központ már évek óta veszteséggel dolgozik,

ezeket a veszteségeket azonban ugy küszöbölik ki az időközben megjelent mérlegekből, hogy az egyes aktivumokat tulzott értékkel szerepeltették. A jelentés fölhivta a miniszterium figyelmét arra, hogy *aránytalanság tapasztalható a vállalat bevétele és jövedelmezősége között, de ennek az aránytalanságnak okai nem tünnek ki világosan az üzleti könyvekben.* A vállalat vezetésére vonatkozó adatok fölülvizsgálatánál azután kiderült, hogy a Tejszövetkezeti Központ *oly tulméretezett személyi rezsivel dolgozik, amelyre akár a magán-, akár a hatósági vállalatoknál aligha van példa és*

a személyi kiadások legnagyobb része teljesen indokolatlan.

A revizorok jelentésükben a vállalatnál mutatkozó hiányt a mult év őszén már 5—6 millió pengőre becsülték. A földmüvelésügyi miniszteriumban ezt az aktát a legbizalmasabban kezelték és a radikális beavatkozással vártak addig, amig az 1930-as üzleti évről szóló mérleg megjelent. Közben

a legfokozottabb figyelemmel kisérték Düsing vezérigazgató tevékenységét

és a revizori jelentésben emlitett tulértékelt aktivák valóságos értékének megállapitásával foglalkoztak.

Hétmilliós deficit

Ezelőtt három héttel a Tejszövetkezeti Központ beterjesztette legujabb mérlegét a földmüvelésügyi miniszteriumnak, amelynek rendeletére ujból fölülvizsgáló bizottság szállt ki a vállalathoz. A második revizió megállapitotta a mult évi fölülvizsgálat adatainak helyességét és azt, hogy *a hiányok időközben közel 7 millió pengőre emelkedtek. Lickl Alfréd* helyettes államtitkár és *Tolnay Pál* miniszteri tanácsos jelentést tettek *Mayer* miniszternek az ujabb revizió eredményéről és ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy

a Tejszövetkezeti Központ autonómiájának fölfüggesztésével nem lehet tovább várni.

A földmüvelésügyi miniszter a jelentés áttanulmányozása után

megbizta Tolnay Pált a Tejszövetkezeti Központnál a kormánybiztosi teendők átvételével

és utasitást adott arra, hogy a legrövidebb időn belül dolgozzák ki a vállalat ujjászervezésének részletes tervezetét. Tolnay azzal az utasitással vette át kormánybiztosi hivatalát, hogy a Tejszövetkezeti Központot vissza kell vezetnie eredeti rendeltetéséhez, meg kell szüntetnie az üzletvezetés körül tapasztalt rendellenességeket és

főleg le kell épitenie a vállalat hatalmas és indokolatlan személyi költségvetését.

Amidőn Tolnay miniszteri tanácsos megjelent a vállalatnál, hogy megkezdje kormánybiztosi tevékenységét, a főtisztviselők egy része — valószinüen tájékozatlanságból — szolidaritást vállalt a hivatalától fölfüggesztett vezérigazgatóval. Ez azonban nem tartott sokáig: *Tolnay Pál közölte a tisztviselői karral, hogy a földmüvelésügyi miniszterium minden tisztviselővel szemben azonnali elbocsátási oknak tekinti a szolgálatnak akár csak átmeneti megtagadását is.*

108.000 pengő fizetést követel a fölfüggesztett vezérigazgató

A rend tehát igy helyreállott a tejszövetkezeti központnál, csak *Düsing Miksa körül vannak még izgalmak.* A fölfüggesztett vezérigazgató ugyanis figyelmeztette a földmüvelésügyi miniszteriumot, hogy *szerződése még három évig hatályban van és erre az időre 108.000 pengő fizetésre tarthat igényt.* A miniszterium azonban nem honorálta Düsing követelését és azzal érvel, hogy a vállalat üzletvezetése körül tapasztalt jelenségek után

Düsing további fizetésre nem tarthat igényt.

Ezt a kérdést valószinüen pör utján fogják eldönteni. Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ további sorsát illetően még nem történt végleges intézkedés. A kormánybiztosi átmenet — amelynek tartalma alatt *Sós István* ügyvezető igazgatót bizták meg a vezérigazgatói teendők ellátásával — csak rövid átmenet lesz és értesülésünk szerint

Düsing Miksának már ki is szemelték az utódját Löcherer Béla, az állami vajmárkázó állomás igazgatójának személyében.

Posszibilis jelöltje az igazgatói stallumnak a győri iparfölügyelőség vezetője, valamint *Sós István* ügyvezető igazgató is. Düsing Miksa, akinek a személye körül tört ki a Tejszövetkezeti Központ válsága, alacsony sorból küzdötte föl magát a vezérigazgatói székbe. Pályáját a Központi Tejcsarnoknál kezdte mint *gyakornok,* majd ugyanitt *vajmester* lett. A fiatal és kétségkivül tehetséges tisztviselő megnyerte *Stern Samu* udvari tanácsosnak, az Élelmiszerszállító Rt. vezérigazgatójának bizalmát, aki Düsinget a jánoshalmi tejgazdasági központ vezetőjéül alkalmazta. Innen került *Düsing* a Budapesti Általános Tejcsarnokhoz vezetőpozicióba. Ebben az állásban jutott közelebbi összeköttetésbe a földmüvelésügyi miniszterium vezetőivel, akik ugyancsak nagy képességeket sejtettek Düsing Miksában s amikor megszervezték a Tejszövetkezeti Központot, őt hivták meg a vállalat vezérigazgatói székébe. *A fölfüggesztett vezérigazgató most nem akar belenyugodni a miniszterium döntésébe és*

küzdeni fog, hogy visszajuthasson pozicióba.

— Jelenlegi lelki konceptusom — mondotta

Budapesten kizárólagos joggal augusztus 13-tól

„Mária nővér"

Forgács Antal elhunyt rendezőnk utolsó mestermüve

Pátria-Fészek

hangos mozgókban

— nemigen alkalmas arra, hogy érdemileg belebocsátkozzam az események birálatába, de

helyzetem sem olyan, hogy a fönforgó ügyekre nézve őszinte véleményt nyilvánitsak.

Mindenesetre megjegyezhetem, hogy *a jelenlegi helyzetet nem tekintem befejezett ténynek.* Annakidején és helyén lesz alkalmam arra, hogy bizonyos félreértéseket tisztázzak és a valóságnak megfelelően tárjam az illetékesek elé...

„A magas kormány meghuzta a vészféket és megállitotta a vonatot. Mindenki megtántorodott, csak a stabil kabinetnek nem történt semmi baja...“

— mondotta Friedrich István vasárnap a budapesti déli kerület monstre küldöttségének

(A Reggel tudósitójától.) Friedrich István pártja, a *Keresztény Ellenzék* a budapesti déli kerület választását *megpeticionálta* és teljes bizonyossággal számit arra, hogy

a közigazgatási biróság helyt fog adni a panasznak.

Ezért a déli kerület Friedrich-párti szervezetei elhatározták, hogy *már most megkezdik a négy közigazgatási kerület ujjászervezését.* E határozatukról *vasárnap délben*

300 tagu küldöttség értesitette Friedrich Istvánt, aki a küldöttséget, amely folyton ujabb és ujabb csoportokkal nőtt, az Aranykéz-utcai párthelyiségben fogadta.

A küldöttség szónoka, *Somlyódy István* hangsulyozta, hogy *a hazafias ellenzéki pártokra nagy hivatás vár most, amikor az uralkodó rendszer csődöt mond.* A *psichikai defétizmus* annyira hatalmába ejti a dolgozó társadalmat, hogy ez ellen valamit tenni kell. Taps és éljenzés között

Friedrich István

kezdett beszélni, de percekig tartott, amig az ünneplés miatt szóhoz juthatott:

— Ha nem is volna a déli kerületben rövidesen uj választás — mondotta —, még akkor is kötelességünk, hogy e sulyos időkben *rendületlen fegyelemmel összetartsunk.* De biztosan számitunk arra, hogy

a közigazgatási biróságnál meg fogjuk találni az elégtételt azért a hajmeresztő jogfosztásért, amellyel e kerület dolgozó polgárságának nagy részét elütötték polgári jogának a gyakorlásától.

Készüljünk tehát az elkövetkezendő *nehéz őszre, mégnehezebb télre* és az uj választásra. Tiz év óta gördül a konszolidáció vonata az ezerszer beigért hajnal felé. A gondviselésadta nélkülözhetetlen és pótolhatatlan lustrumos és decenniumos bölcseink retorikai trapézmutatványaikban virradatról, hajnalhasadásról, föltámadásról és a közeledő Slaraffiáról zengedeztek. Különösen a választások folyamán szorgoskodtak e téren *a pártmonopólium igricei és regősei.* Azt hirdették a kikiáltók, hogy azért van szüksége a vezérlőakaratnak nagy többségre, *mert a választások után nagy gazdaságpolitikai és külpolitikai koncepcióinak a megvalósitásához fog hozzáfogni.* Nos és mi történt a választás után?

Friedrich István

A magas kormány meghuzta a vészféket és megállitotta a robogó vonatot.

Kisült, hogy a rendszer föllobogózott és kipingált vonata nem a föltámadás felé halad, hanem *veszélyes területek felé száguldoz.* A konszolidáció diadalmas lobogója félárbocra csuszott le. A mozdonyvezetők ugy meghuzták a vészféket, hogy nemcsak a rendszer diadalszekere roppant meg, hanem *a gazdasági élet is megfeneklett.* Sajnos, bekövetkezett, amit egy évtizede hirdettek önöknek. A konszolidáció pünkösdi királysága, a nagy majális, a magnum áldomás, az egységes szüreti mulatság következményei lavinaszerüen ránkszakadnak.

Papendekliből épült elefántcsonttornyok és kacsalábon forgó felhőkarcolók összebicsaklanak.

Mindennek kampec, amiről a rendszer győzelmi harsonái harsogtak. A hágai és párisi álgyőzelmek után azt hajtották reggeltől estig, hogy a pénzügyi szuverénitás pénzt, pénzt és pénzt fog jelenteni. *Addig dicsekedtek ezzel az eljövendő pénzzel, amig az ugy itthagyta az egész konszolidációt, mint Szent Pál az oláhokat.* Meghuzták a vészféket. *Mindenki megtántorodott, csak a stabil kabinetnek nem történt semmi baja a kandalló mellett.* A gazdasági élet vonatai kezdenek megállani.

Az összes szemaforok tilost jeleznek.

Általános, egyenlő és titkos forgalmi szünet. Az egész országot vakációra küldik. A konszolidáció dicsőséges pályája most ebben az általános pocsolyanyugalomban kulminál. És erre az egész tohuvabohura mondják ők, az elhivatottak, hogy átmenet egy szebb jövőbe. Mostanáig tévedtek, ezentul már okosabbak lesznek. *Azt igérik, hogy ezentul jobb és biztosabb utakon fognak minket vezetni. Türelmet és bizalmat kérnek az országtól,*

amig azt szépen leépitik, amit mostanáig fölépitettek

és az álmoskönyvből meg a kalendáriumból kibogozzák, hogy tulajdonképen mit kell tenniök a kapcák ilyen tragikus szorulta idején. Hát mi, Hölgyeim és Uraim, ennek a levizsgázott Optimista Rt.-nek egy fikarcnyi bizalmat sem vagyunk hajlandók nyujtani. *De a pepecselésüket és hamleti tépelődéseiket sem tudjuk már türelemmel nézni.* Odakiáltjuk nekik, hogy

a kivételes diktatórikus hatalommal tessék már valamit elkezdeni, vagy a politikai Valhallába elvonulni!

Amire Friedrich befejezte beszédét, már egymás hátán szorongtak a polgárok a párthelyiségben, lehettek vagy *négyszázan...*

HANNOVER Friedrichstrasse 7—8
Leánynevelőintézet „Haus Sonne“
Elismerten kiváló, egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Irodalom. Háztartástan. Sport. Prospektusok kiadóhivatalunkban.

KÉK LEVELEK PÁRISBÓL

I. Saison Morte

1.

A napokban érkeztem vissza Párisba Németországból. Kénytelen vagyok bevallani, hogy a Szajnát, geográfusok és politikusok kedvenc folyóját még eddig nem láttam. Elmentem tehát megnezni, hogy geográfiai és politikai ismereteimet bővitsem. Tényleg, nagyon érdekes és szép folyó a Szajna. Kár, hogy a németek, akik mellette és körülötte laknak, nem olyan szépek és nem olyan érdekesek. Legalább is nem nekem, aki sem geográfus, sem politikus nem vagyok. Azt találtam, hogy érthetetlenül kövérek és érthetetlenül vörös az arcuk. *Rettenetesen el vannak büvölve Hitlertől, aki szerintük egy „Mordskerl“, viszont kár, hogy valamennyien borotválják a fejüket.* A fiatalabb egyének elől meghagynak egy-két fürött, ami a naiv szemlélőben frizura illusióját kelti. Még mindig hagyományosan sok sört isznak és közben magyarázzák, hogy ők egy hét alatt nyolcmillió embert tudnának fegyverbe állitani. Ami érdekes és megnyugtató...

2.

Emberismeretet és tapintatot igényel a strassburgi állomáson való ebédelés. Ha az ember *németül rendel* egy wienerschnitzlit, akkor biztos, hogy *az előtte álló pincér francia,* aki az előirásos németgyülölettől áthatva, csak akkor hozza a schnitzlit, amikor az ember már régen belenyugodott abba, hogy a husz percig álló vonatja nélküle fog továbbmenni. Ha pedig ebből okulva, egy másik pincértől az ember *franciául kér vizet* a kutyája számára, akkor az a pincér *egész biztosan német,* aki tiszta patriotizmusból erre nem tiszta vizet fog hozni és azt is csak akkor, amikor az express már fütyül. *Legjobb Strassburgban angolul beszélni.* És a legislegjobb visszajönni Párisba.

3.

Dacára annak, hogy Párisban ilyenkor *saison morte van. Nyári vakáció.* A Coty hazafias plakátjai előtt is csak néhányan álldogálnak ilyenkor és a publikum visszafojtott lélegzettel várja, hogy mikor halásszák ki a Szajnából az első, konzervdobozba csomagolt női holttestet, ami az őszi saison megindulását jelenti.

4.

Páris ilyenkor tele van ruhamodelleket vásárló amerikaikkal, akik notesszel a kezükben, poros cipőkkel a lábukon, csontkeretes pápaszemmel az orrukon, komoly és áhitatos arccal ülnek a Maison de Contureökben, este pedig a „Pagoda“ cimü moziban, amely az egyetlen mozi Párisban, ahol angolul beszélő filmeket adnak. (Leginkább azokat, amelyeket két évvel ezelőtt láttam Budapesten!) *A divat nem hoz sok ujdonságot* — és erről ugyis eleget irnak Pesten. Sőt, néha olyanok is, akik értenek hozzá. *Paton* uj szint lanciroz, mint mindig. Ezt most *Vert Perse*-nek hivják és ugyanaz, mint amelyet én Vert de hil néven ismertem az első „felnőtt“-ruhás évemben. (Fölösleges kiszámitani, hogy az melyik évben volt!) A cipőkből lassanként nem marad más, *mint egy emeletmagasságu sarok és egy gombostűfejnyi orr, a keztyük manchettája viszont gyarapszik és már olyan hosszu és bő, hogy egynéhány Gerbeaud-dobozt nyugodtan és minden nagyobb föltünés nélkül el lehetne benne helyezni.* És a kalapok! Ezek *a strucctollak milliói alatt roskadozó, legalább kétezer frankba kerülő tiroli vadászkalapok, amelyekben mindenki a saját dédnagymamájára hasonlit!*

5.

A rokonszenves és divatos *Antoine,* aki föl nem derithető okokból még mindig a női frizura nemzetközi diktátorának képzeli magát, *az uj divathoz uj frizurát eszelt ki* és lévén ő a sok és hosszu haj legádázabb ellensége, *az uj frizura tizennyolc darab, arcba befésült, hatos-alakra kunkoritott hajszálból áll.* Az összes mannequinek, ezek a szegény, türelmes mártirok, az uj kollekciókat már ezzel a frizurával mutatják be. És kénytelenek mosolyogni hozzá!

6.

Viszont boldogan konstatáltam, hogy a fönt-emlitett mannequinek, mind és mindenütt, *négy-öt kilóval többet nyomnak, mint tavasszal.*

7.

Párisba vetődő olvasóim figyelmébe akarom ajánlani, hogy akit érdekel az Exposition Coloniale, az a lehető legrövidebb időn belül nézze meg, mert *minden héten leég egy pavillon és előreláthatóan egy hónap mulva az egész Exposition eltünik a föld szinéről.* Nemrégen hallottam, hogy az *annami császár,* aki teljes annami diszben ki van állitva az egyik pavillonban, *be lett biztositva tüz esetére.* Ki hinné, hogy egy annami császárnak ilyesmi is eszébe jut?

8.

A saison morte-nak azért megvan a maga irodalmi eseménye is: most jelent meg *Maurice Dekobra* uj eseménye, *L'archange aux pieds fourchus.* A hősnő harminchét (37) éves és börtönviselt. A szerző egyébként yuau-les-Pinsben van, ott gondolkozik legközelebbi remekmüve témáján. Utoljára a Cirque Medranóban voltam vele együtt, ahol már huszonnyolc nap óta táncol egy ezerdolláros dijat megnyerni akaró táncospár. Az emberek őrültsége az egyetlen, amiben nincs nyári szünet.

Tiszasülyi Polnay Lucy.

Nyaralásból hazajöttem,
Első dolgom — DITRICHSTEIN
4-16-53

Átcsoportosulás a pesti mozifronton

A Gerő-Koncern átvette a Palace-mozit

Augusztus közepén nyitnak a pesti mozik. A szezonnyitás előtt érdekes átcsoportosulás „zajlott le“ a kulisszák mögött. A *Forum* és a *Royal-Apolló* megvált a a *Capitoltól* és helyette *a Palace-mozit vette be a Gerő-konszernbe.*

A Capitol Western Electric-gépét is átszerelték a Palace gépházába

(ui Westernt ugyanis a szabadalmi szerződések miatt nem lehet Magyarország részére kapni) és *a Palace teljesen átalakitva várja a szezonnyitást.* A mozit előkelő, renaissance-stilusban épitették át, az előcsarnokot és a nézőteret kibővitették — *most 600 személyre van kényelmes hely* —, a régi székeket kidobták és vadonatuj, modern Thonet-fotelek várják a nézőt.

A Palace *Harold Lloyd legujabb vigjátékával* kezdi a szezont augusztus 14-én. Ekkor nyit a Forum is, amely *az olasz filmgyártás reprezentativ filmjét mutatja be.* Ez a film *Páduai Szent Antal* életéről és csodáiról készült és

a filmmüvészet maradandó alkotásaként méltatják a külföldi kritikák.

A Royal-Apolló megnyitó müsorában a *„Salto Mortale“* cimü nagy német film kerül szinre.

Gerő István, a Forum, Royal-Apolló és Palace igazgatója az uj szezonra *az amerikai és európai filmgyártás javát kötötte le.* Ezekben a mozikban kerül majd bemutatásra az első, Budapesten készült reprezentativ magyar beszélőfilm, a *„Kék bálvány“* is.

Kassel-Wilhelmshöhe. „Viktoria“-Leányotthon
Schlossteichsstrasse 5. Előkelő. Gyönyörü fekvés. Villa. Családias. Nyelvek. Irodalom. Müvészettörténet. Háztartástan. Zene. Sport. Kirándulások. Kitünő referenciák. Prospektus.

Hitler utolsó riadója a népszavazás előtt: „Schlagt den Feind!"

Röpcédulák és plakátok milliói helyett az elkeseredés és a nyomor csináltak propagandát a porosz népszavazásnak

Berlin, augusztus 8.

(A Reggel berlini szerkesztőségétől.) Egy nappal a porosz népszavazás előtt. A város külső képén egyáltalán nem látszik az az izgalom, amely pedig kétségtelenül betölti most a lelkeket. Mindenki tudja, hogy az egész világ kiváncsi érdeklődéssel figyeli vasárnap a német helyzet kialakulását, mégis sokan le fognak szavazni, hogy *a mai nyomorult élet miatti undornak, elkeseredésnek és forradalmi* hangulatának kifejezést adjanak, fütyülve arra, *hogy mi lesz holnapután, nem törődve a külföldi tőke esetleges ujabb visszavonulásával, krizissel vagy fölfordulással, mert nekik már*

minden mindegy. Hitler erre a tömegpszichózisra építi a küzdelem sorsát.

Neki a nyomor, a szükségrendeletek, a fizetéscsökkentések, a leépitések, a baklövések mind komoly segitőtársai és a mai pénznélküli világban sokkal többet jelentő propagandaeszközök, mint tizezernyi plakát, amire már, sajnos, a Danat-bank elbukott vezérétől, *Jakob Goldschmidtől* egy fillért nem tudott kapni. Az elmult választás alkalmával, mult év szeptember 14-én, amikor a német nép 107 nemzeti szocialista képviselővel lepte meg a világot, százezernyi röpcédula, plakát és rengeteg teherautó dolgozott a hangulat megjavitásáért, most mindebből alig látni valamit. Néhány szenvedélyes plakáton a szociáldemokraták, az állampárt arra hivja föl a közönséget, hogy a kommunista - náci - Hugenberg - népszavazástól tartsa távol magát és terror esetén szavazzon nemmel, másutt olyan plakát virit, amely Hitler és Severing együttes arcképét hozza azzal a szöveggel, hogy *„Elvtárs, ezek közül aztán egyikre se, hanem a vörös parlamentért, Szovjetporoszországért szavazz igennel!"* Végeredményben mégis csak találkoztak a nácik a kommunistákkal és nem lehet tudni, hogy a hatalom megszerzése melyik pillanatban hozza őket össze végérvényesen. Egész Németország hangosan kacagott a Braun-kormány sajtóakcióján a népszavazás ellen.

2500 német lap első oldalán jött pénteken a porosz államkormány fölhivása és lesujtó kritikája a nácikról és kommunistákról

és Hitler lapjainak épp ugy le kellett vastag betükkel közölniök a „Sajtónotverordnungot", mint Hugenberg Scherl lapjainak, amelyek dultak-fultak mérgükben, vagy a „Rote Fahne"-nek, amely épp ugy reszket a betiltástól, mint Göbbels „Angriff"-je. Hindenburgnak százával küldték a tiltakozó táviratokat és annyit sikerült is elérniök, hogy *az elnök maga is mérges lett Braun miniszterelnök eljárása miatt* és ennek a pártcélokra fölhasznált szükségrendeletnek a sürgős megváltoztatását kivánja. *Hindenburg* állásfoglalását persze erősen kihasználja az egész jobboldali sajtó, ugyanugy, mint ahogy a baloldaliak azt irják ökölnyi betükkel, hogy

Hindenburg nem megy a népszavazásra, tehát illő mindenkinek otthon maradni.

Egyébként a kormány megjelent sajtórendelete gyönge munka. Ahelyett, hogy azt irták volna benne, hogy egy sikerült vagy még egy félig-meddig sikerült népszavazás esetén *még nagyobb lesz a nyomor, még kevesebb lesz a pénz, a munka, az életlehetőség:* demokráciáról és a köztársaságról érzeleg a publikumnak. Ezek az érvek pedig ma már egyáltalán nem hatnak itt,

vérre megy a dolog!

A porosz kormány nem tudott nagyobb demagóg lenni a harc előkészületei során, mint Hitler, Hugenberg és Tälmann, a kommunistavezér. Brüning rádiószózata után, amely ugyancsak meglehetősen vegyes érzelmeket váltott ki a berliniekből erőtlensége miatt, tegnap *Hitler intézett egy utolsó fölhivást a porosz néphez.* Ez a beszéd a fiatalságot és az öregeket egyformán izgatta, a szenvedélyeket erőteljesen fölkavarta és azzal végződött:

Schlagt den Feind!

A kis *Göbbels* pedig táblás ház előtt beszélt a Sportpalastban ismert szelid modorában, ugy, hogy *egy egész rendőrezredne kellett utána éjféltájban vigyázni a Potsdamerstrassei üzletekre.*

1932-ben ugyis lejár a porosz Landtag mandátuma és igy a legnagyobb botorság ma, amikor a külföld bizalma és pénze nélkül itt föl kell fordulni minden életnek, ilyen demonstrációkkal lehetetlenné tenni *Brüning* rettenetes erőfeszitéseit. A német nép jelentős része — sajnos — már ezzel sem törődik.

13.5 millió szavazat szükséges a népszavazás győzelméhez. De 10 millió ugyanennyit árt.

Kinek tesz kedve aknákra építeni? Németországra még rosszabb napok következhetnek.

Vásárhelyi Gyula

Nyilvánosságot a 33-as bizottságnak!

(A Reggel tudósitójától.) A 33-as bizottság első ülésén a kormánypárti többség elhatározta, hogy a bizottság ülései éppen olyanok, mint a képviselőház *külügyi bizottságáé: zártak* és *titkosak.* Az első ülésről *szükszavu kommüniké* jelent meg és a bizottság tagjai ezenkivül *semmiféle közlést nem tehettek a nyilvánosság részére.* Ellenzéki körökben kifogásolják a fölhatalmazási törvény rendelkezéseinek ilyen értelmezését. A törvény ugyanis megállapitja, hogy a 33-as bizottság *országos bizottság,* amelynek tanácskozására *a képviselőház házszabályai irányadók.* A házszabályok természetesen semmi olyan intézkedést nem tartalmaznak, amelynek alapján ilyen *országos bizottság összes ülései zártak volnának.* Ellenkezően, a házszabályok 59. §-a ugy szól, hogy *a bizottságok ülései* — a mentelmi és a külügyi bizottság, valamint bármely albizottság üléseinek kivételével — *a Ház tagjaira nézve nyilvánosak.*

Az elnök vagy valamelyik miniszter kivánságára a bizottság zárt üléssé alakul át.

Zárt ülés elrendelését kérheti — ugyancsak az 59. § alapján — az elnökhöz irásban beadott inditvánnyal annyi jelen levő képviselő is, amennyinek jelenléte az illető bizottság határozatképességéhez szükséges. A házszabályok védik a képviselőkkel szemben is a zárt ülésre vonatkozó *titoktartási kötelezettséget,* amennyiben az ellene vétő képviselőt a mentelmi bizottság elé utasithatják és a mentelmi bizottság javaslatot tehet az illető képviselő megbüntetésére. Az ellenzék utal arra, hogy a házszabályok tökéletes garanciát nyujtanak a titkosságra,

teljesen szükségtelen tehát az a rendelkezés, hogy a 33-as bizottság ülései állandóan titkosak legyenek.

De utalnak ellenzéki körökben arra is, hogy **a magyar parlamentarizmus multja az országos bizottságokra vonatkozólag klasszikus precedenssel szolgálhat.**

Több mint félszáz éven át működtek az ugynevezett *delegációk, amelyek voltaképen országos bizottságok voltak* és *összetételüket* is átvette a mai országgyülés, amidőn a 33-as bizottságot ugy alakitotta meg, hogy *kétharmadrészben a képviselőház, egyharmadrészben pedig a felsőház tagjai sorából választották tagjait,* amint ez a delegációk részére történt.

A delegációk ülései nyilvánosak voltak, a sajtó képviselői és a nagyközönség is jelen lehettek tanácskozásain.

A nagy nyilvánosság előtt nem tárgyalható *bizalmas* jellegü ügyeket a *delegációk albizottságai zárt ülésen vitatták meg.* Ugyanigy kellene a 33-as bizottságnak, mint *országos bizottságnak föladatát értelmezni* és a tárgyuknál fogva *bizalmas kérdéseket zárt albizottsági üléseken lehetne megvitatni.* A 33-as bizottság ilyenformán az alkotmányosság értelmezésével végezhetné föladatát és **a közvélemény is megnyugvással fogadná, ha a 33-as bizottság működése a nagy nyilvánosság ellenőrzése mellett folyna.**

Az *ellenzék részéről* a 33-as bizottság legközelebbi ülésén ilyen értelemben várható inditvány. Egyébként utalnak arra is, hogy a 33-as bizottság egyik jogelődje, *a 33-as szanálási bizottság,* amelyet a második nemzetgyülés választott, nem minősitette üléseit zártnak és a sajtó részére csak a *bizalmasnak nyilvánitott információkat nem adták ki.*

Berecz Sándor

Dr. Friedmann Ignác ügyvéd, aki a nemzeti valutaletét eszméjét fölvetette

Németország pénzügyi helyzetéről tanácskoztak vasárnap Baselben és Párisban

Basel, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) A németországi hitelek fölülvizsgálására kiküldött tiztagu bankárbizottság, amely a Nemzetközi Fizetések Bankja kebelén belül müködik, *vasárnap 2 órás ülést tartott.* Az ülésen *Melchior* német előadó ismertette Németország pénzügyi helyzetét és vázolta azokat az inditóokokat, amelyek szükségessé teszik, hogy

a rövidlejáratu hiteleket hosszulejáratu hitelekké konvertálják.

Melchior háromnyelvü jelentését a bizottság tagjai között hétfőn délelőtt szétosztják. Ez a jelentés képezi az alapját annak a vitának, amely a holnap délelőtt 11 órakor összeülő bankárbizottsági értekezlet napirendjén szerepel.

Páris, augusztus 9.

A francia nagybankok megbizottai ülést tartottak, amelyen vizsgálat tárgyává tették a német bankok Párisba küldött megbizottjának javaslatait. E javaslatok

a francia bankok által Németországnak adott rövidlejáratu kölcsönök meghosszabbitására vonatkoznak.

Mivel e kölcsönök különböző természetüek, a francia bankok megbizottai albizottságot küldöttek ki, amely minden egyes kölcsön esetében külön javaslatot terjeszt elő.

Műjég-Mozgó Márkus Park-Mozgó

Lil Dagover

Az asszony és a végzet

Márkus Park-Mozgó Műjég-Mozgó

HIREK

A kötelesség embere

Gróf Hadik János nem az előszobák lakájlégkörében lett közéleti tényező.

E külsőleg is impozáns, derüs és nyilt tekintetü férfiu a principiumaiban megingathatatlan Szilágyi Dezső iskolájában nyütte el politikai gyermekcipőit és ez a spártai nevelés rányomta bélyegét egyéniségére és pályafutására is. Hadik nem felelt meg az elmult évtized hangulatainak és vonzalmainak. Ő nem változott eszményeiben, meggyőződésében, világfölfogásában egy jottányit sem; idegenkedése a tiszavirágszerü eszméktől és politikai egyéniségektől, aprólékos lelkiismeretessége, nyugalma, megfontoltsága nehézkességnek tetszett e könnyed és minden erkölcsi skrupulustól mentes időkben.

Igy történt, hogy meglehetősen izoláltan dolgozik a gazdasági élet különböző területein; képviselői mandátumot nem vállalt, a napipolitika muló hangulatai, személyi intrikák, sekélyes pártmozgalmak, a pártabszolutizmus dagálya és apálya még meditálásra sem késztették iróasztalánál.

A Kisbirtokosok Földhitelintézetének élén állva, elvonult előtte a lerongyolódott gazdatársadalom, mint az Iparosok Országos Szövetségének elnöke, megrendülve figyelhette a kézmüiparosság süllyedését és az egész magángazdaság gurulását a lejtőn. Egészen bizonyos, hogy Hadik (mint mindazok a politikai és gazdasági tényezők, akiknek tisztánlátását nem zavarta meg a bizantinizmus csordaszelleme) előre látta föltornyosulni a bekövetkezett események árnyait és ugyanolyan lidércnyomásos álmai voltak hosszu hónapok óta, mint minden gazdaságilag iskolázott, józan, aggódó magyar embernek. Az elmult évben mondott felsőházi beszédei erről a vivódásról tanuskodnak. Akkor még az volt a hamleti kérdés: Bethlennel vagy Bethlen nélkül? Hadik János a miniszterelnök eszességében, rugalmasságában, diplomáciai jártasságában, nevének külföldi hitelében látta azt a hidfőállást, amely mögött az uj magyar gazdaságpolitika frontját fölállithatja.

Ma már a hamleti kérdés létünk vagy nemlétünk mérlegelése. E változott viszonyok késztették bizonyára legutóbbi felsőházi beszédére, amely azokat is gondolkozásra kellett, hogy késztesse, akik ugy összenőttek a rendszerrel, mint a folyondár a korhadó tölggyel, amelynek gyökerei is elszáradtak. Hadik tizenhárom éves félreállásában, aktivitásának, éjt s napot egybetevő tanulmányainak, törhetetlen munkaerejének részletkérdésekben való elforgácsolásában, önkinzó hallgatásában volt valami heroikus: önmagával birkózott és önmagát győzte le. Kétszer lépett elő a mai rezsim megmentésére, nem személyi rokonszenvtől vagy ellenszenvtől vezérelve, de, mert ugy érezte, hogy az ország érdekében cselekszik. A királypuccs idején, szemben meghitt barátaival, akikhez fél emberöltő elmulhatatlan emlékei fűzték, állott egy nyilatkozatával a kormány mögé; a frankügy idején pedig, amikor recsegni és ropogni látszott a konszolidáció épülete, egész erkölcsi sulyával adott fölmentvényt a kifelé és befelé megingott rendszernek.

Valóban nyugodt önérzettel irhatta nyilatkozatában, amelyben a harminchármas bizottsági tagságáról történt lemondását indokolja, hogy nem szokott a felelősség vállalása elől meghátrálni. És éppen ezért rezeg tovább a lelkekben az ő megállapitása, hogy a kormány pénzügyi politikájának sorozatos hibái és sulyos mulasztásai után akkor szolgálja a közérdeket, ha kritikai szabadságát minden irányában föntartja.

Sohasem volt nagyobb szükség őszinte szóra, egyenes karakterre, önzetlen, személyes becsvágy salakjától megtisztult hazafiságra, mint napjainkban, amikor az általános bizalmiválságnak főoka éppen az őszinteségnek, egyenességnek és nyiltságnak teljes hiánya.

E sorsdöntő napokban történelmi felelősség nehezedik mindazokra az intakt közéleti egyéniségekre, akiktől azt várja az ország, hogy a sürü és fojtó ködben világosságot gyujtsanak. Ilyen szerep a Hadik Jánosé és ezért a közvélemény megnyugvással vette tudomásul, hogy Hadik megőrzi kritikai és akciószabadságát.

BECIVA Beketow Cirkusz Varieté Városliget. Telefon: Aut. 18-3-35
Naponta este 8 órakor és minden csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
AZ ÓRIÁSI AUGUSZTUSI MÜSOR!
Szenzációk szenzációja!

— **Mára időváltozást jósol a Meteorológia.** A Meteorológiai Intézethez vasárnap érkezett jelentések szerint Nyugateurópában viharos nyugati *szelekkel változóan felhős és hüvös idő uralkodik.* Egy hosszabb *esőfront* Páristól Hollandián át egészen Skandináviáig nyulik el. Európa délkeleti felében az időjárás *derült és még meleg.* Budapesten vasárnap délben *30 fok* volt a hőmérséklet. A Meteorológiai Intézet *vasárnap* déli jelentésében az *időprognózis* a következő: *Ma még meleg, száraz idő, holnapra időváltozás.*

Némethy Béla A főváros egyik legnépszerübb főtisztviselője, *Némethy Béla* tanácsnok *57. születésnapján* váratlanul elhunyt *Wörtschach-Schwefelbadban,* ahol feleségével együtt nyári szabadságát töltötte. Némethy a *közegészségügyi* osztály élén állt. Ezt megelőzően hosszu éveken át a *közjogi* ügyosztálynak volt a vezetője. *Harmincnégy esztendőt* töltött a székesfőváros szolgálatában. *Életcélját, az uj Rókus-kórház megépitését, meg nem érhette.* Derüs kedélyü, harmonikus életü, költői hajlandóságu férfiu volt Némethy tanácsnok, akinek a városházán ugy a hivatalokban, mint a közgyülésen és a bizottságokban *csak barátai és tisztelői* voltak. Halálának hirére fia, *Némethy Gábor,* az Autobuszüzem forgalmi főnökhelyettese és felesége, Remete Viktor tanácsjegyző leánya, valamint a tanácsnok leánya, dr. *Springer Istvánné* Wörtschachba utaztak a vasárnap éjszaka folyamán. Dr. *Tiry Gyula,* a községi temetkezési vállalat aligazgatója vasárnap délelőtt utazott el Wörtschachba, hogy az ottani hatóságokkal megbeszélje a holttest kiadatásának körülményeit. Liber alpolgármester szerint Wörtschachból minden valószinüség szerint *a hétfői nap folyamán indulnak el az elhunyt tanácsnok tetemével Budapestre,* ahol testvérei, *Némethy Ernő* MÁV főfelügyelő és öccse, *Némethy Gyula* MÁV főintéző, nővérei, dr. *Balatony Lajosné* és *Soós Gyuláné,* táblai elnök felesége, unokaöccse, *Némethy Ernő* plébános és a kiterjedt rokonság, valamint barátainak és tisztelőinek hatalmas tábora fogja utolsó utjára kisérni. Előre láthatóan *szerdán fogják örök nyugalomra helyezni a Kerepesi-temetőben, a főváros által adományozott diszsirhelyen.*

— **Sulyos autóbaleset ért egy bőrgyári igazgatót az esztergomi országuton.** Vasárnap délelőtt Singer Dezső bőrgyári igazgató feleségével és családtagjaival Esztergom felé haladt csukott Buick-kocsiján. Az autót *Singer* igazgató vezette. Piliscsaba közelében *egy motorkerékpárt akart előzni és csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy szemben vele egy bicikli jön.* A kerékpárt már nem sikerült baj nélkül kikerülnie, *kocsija nekiment egy fának, azután fölborult.* Singer Dezső és Fuchs gyárigazgatónak a kocsiban ülő kisleánya *nyilt kartörést szenvedtek.* Legsulyosabban Singer Dezsőné sebesült meg: *karja és kulcscsontja törött el és combja is megsérült.* Mindhármukat beszállitották a Fasor-szanatóriumba.

— **Szomoru nagyboldogasszonynapi vásár Debrecenben.** Debrecenből jelenti *A Reggel* tudósitója: Vasárnap tartották Debrecenben a hagyományos nagyboldogasszonynapi országos vásárt, amely azonban *már árnyéka sem volt a hajdani hires debreceni vásároknak.* A gazdasági helyzet állandó rosszabbodása a régi idők szép romantikájának ezt a hirmondóját is alaposan megtépázta. A debreceni országos vásárokra *valamikor messzi vidékek népe sereglett össze,* festői csoportokban hullámzott a tömeg és még néhány évvel ezelőtt is filmfölvételek készültek erről az érdekes néprajzi különlegességről. *Annál szomorubb volt vasárnap az idei nagyboldogasszonynapi vásár sivársága. Teljesen kihalt a vásár, alig lézengett néhány ember a sátrak között, nem volt semmi szin, semmi elevenség...*

— **Külön „valutaellenőrzőcsoportot" állitottak föl a rendőrségen.** A kormány legujabb rendelete, amellyel a pengő és a valuták kivitelét megtiltotta, szükségessé tette, hogy a főkapitányság külön detektivcsoportot állitson föl e rendelkezések betartásának ellenőrzésére és *a valuta-, valamint devizaforgalom megakadályozására.* Régebben, amikor a korona katasztrofális árzuhanása indokolttá tette, *már müködött egy ilyen detektivcsoport a főkapitányságon,* ezt azonban föloszlatták. Most, hogy ismét szükség van az utazóközönség fokozottabb ellenőrzésére, *rendőrkerületenként a határmenti rendőrség fogja gyakorolni a vonatellenőrzést. Budapesten a „valutaellenőrző csoport" vezetésével Turánszky Lucián detektivfőfelügyelőt bizták meg.*

— **Hét késszurással életveszedelmesen megsebesitettek egy soffört.** Dombóvárról jelenti *A Reggel* tudósitója: A Sziget-erdőben levő vendéglőben *Virág Zsigmond* soffört egy régi haragosa megtámadta s éles késsel *hét szurást ejtett rajta.* A soffört *életveszedelmes sérülésekkel* szállitották a kaposvári kórházba; támadója elmenekült.

— **A tea hidegen vagy melegen, tejjel vagy anélkül** a legideálisabb hüsitőital. A Meinl cég, mint Középeurópa legnagyobb teabehozatli vállalata, előnyös bevásárlásai révén abban a helyzetben van, hogy mindenkinek azt a teakeveréket adhatja, amely izlésének legjobban megfelel. A legközelebbi Meinl-fiók kész örömmel nyujt Önnek is szakszerü fölvilágositást.

— **Jack Diamondot négyévi fegyházbüntetésre itélték.** *Newyorkból* jelenti *A Reggel* tudósitója: *Jack Diamond* banditavezért a törvényszék *a prohibiciós törvényeknek kétizben történt megszegése miatt négyévi fegyházbüntetésre itélte.*

— **Izabella főhercegnő állapota változatlan.** A Fasor-szanatóriumban, ahol *Izabella főhercegnő tüdőgyulladással fekszik,* vasárnap sokan érdeklődtek állapota iránt. Délután *Horthy kormányzó személyesen tett látogatást* és részben személyesen jöttek el, részben pedig névjegyüket küldték a társadalmi, egyházi és politikai élet kiválóságai. Személyesen látogatták el a szanatóriumba többek között *Jouard* francia ezredes, katonai attasé, *Rotta* pápai nuncius, *Csiszárik János* püspök, *Grósz Emil* egyetemi tanár, gróf *Csáky Félix, Kubinyi* tábornok, *Bogyay* ezredes, báró *Nopcsa Elekné, Rott Nándor* veszprémi püspök, gróf *Khuen-Héderváry Károly, Witz Béla* pápai kamarás és *Tabódy Tibor.* Az érdeklődőknek a szanatóriumban azt a fölvilágositást adták, hogy *a főhercegnő állapota változatlan és láza vasárnap 37—38 fok között mozgott. Frigyes* főherceg, aki jelenleg külföldön tartózkodik, *utban van hazafelé.*

— **Kisiklott a frankfurt—berlini gyorsvonat.** *Berlinből* jelenti *A Reggel* tudósitója: A *frankfurt—basel—berlini* D-vonat alatt a Berlin melletti *Juteborg* vasuti állomásnál robbanás történt. Kilenc kocsi kisiklott, az étkezőkocsi lezuhant a töltésről. A merénylettek *70 sebesült áldozata van.* A merénylők *200 méteres elektromos vezetéket* helyeztek el a sineken és a vasuti töltés mögött villamosárammal gyujtották meg a robbanóanyagot. Az ellenkező irányból jövő gyorsvonat elé *két vasdorongot helyeztek el a sineken,* ezeket azonban még idejekorán eltávolitották.

— **Vasárnap délelőtt gázolta el az autó és csak délután esett össze.** Vasárnap délelőtt 10 óra tájban a vásárcsarnok előtt egy teherautó elütötte *Sági János* 55 éves napszámost. A szerencsétlenség után a *teherautó továbbszáguldott és Sági, aki látszólag nem is sebesült meg, föltápászkodott és dolgára indult.* Délután a Baross-utca 23. számu ház előtt Sági Jánost rosszullét fogta el és *összeesett.* A kihivott mentők megállapitották, hogy *Sági Jánosnak a délelőtti autóelütésből származott lábszárcsonttrepedése és belső vérzése van. Rendkivül sulyos* állapotban a Szent István-kórházba szállitották.

— **Lord Kylsantot,** a Royal Mail-konszern hatalmas urát, a jeruzsálemi Szent János igazságrend lovagját, herceget és viceadmirálist a londoni biróság *bünösnek találta a közönség megtévesztésének büncselekményében és tizenkéthavi börtönre itélte.* A lord a bünt azáltal követte el, hogy a közönséget egy *prospektusban a Royal Mail részvényeinek jegyzésére hivta föl olyan időkben, amikor már tudnia kellett, hogy a társaság elveszitette vagyonát.* Az államügyész vádjában a következőket mondta: Egy brit cég mérlegének föltétlenül bizalmat kell ébresztenie, *mert különben a közönség hite az egész ipar iránt meginog.* A biróság mégsem a mérleg miatt itélte el lord Kylsantot, mert megállapitotta, hogy abban nem voltak megtévesztő adatok, hanem csak *prospektusai miatt* és kimondta az itéletben, hogy az üzleti fölhivásokban nincs másnak helye, *mint olyan tényeknek, amelyek valamely vállalat pillanatnyi helyzetére vonatkoznak és amelyekből a nagyközönség maga is le tudja vonni a jövőre vonatkozó következtetéseket,* de mert lord Kylsant prospektusaiban a jövőre vonatkozó *jóslások* voltak, ezért egyévi börtönre kellett őt megbüntetni. Angliában ilyen komolyan veszi a biróság a részvénytársasági vezetők jóslásait.

— **A Bata-cipőgyár** itteni letelepedésének ellensulyozására néhány elsőrangu magyar cipőgyár elhatározta, hogy a főváros több kerületében eladóhelyeket létesit. Hosszasan kerestek a magyar kereskedők között egy olyan embert, aki szervezőerejével és megfelelő szakképzettségével gátat tudjon vetni a cseh gyáros tömegcipői beözönlésének és megkedveltesse a vevőközönséggel a magyar cipőket. A legválságosabb időben akadt egy magyar kereskedő, aki teljes odaadással a cipőgyárosok mellé állt. Ez a kereskedő Fenyves Dezső, a Fenyves Áruház agilis igazgatója, akit nem kell külön bemutatnunk a magyar vásárlóközönségnek. Elmentünk megnézni a magyar munkának eddig két kerületben fölállitott elárusitóhelyiségét, amely ugy hat az emberre, mint egy oázis, ahol az ember szeme nem tud betelni a szebbnélszebb cipők nézésével és hozzá jóleső érzéssel állapitja meg, hogy ez mind, mind magyar munka és a becsületes magyar munkáskezek készitménye. Az egyik ilyen lelketemelő kis oázis a Vámház-körut 6. szám alatt van és már messziről szemünkbe tünik a nemzeti szin, amely büszkén hirdeti, hogy itt csak magyar munkát árusitanak. A másik elárusitóhely az Andrássy-ut 4. szám alatt létesült. Kiálltunk a kirakatok elé és csak egy ellesett beszélgetést irunk le a sok közül. — Érdekes — mondja az egyik hölgy a barátnőjének —, nézd ezt a szép, fess cipőt, az ára csak 8 pengő 80 fillér, szinte hihetetlen, akkor, amikor egy talpalás 5 pengőbe kerül. Ebből is látjuk, hogy néha bátor kereskedő cselekedete többet használ az országnak, mint sok politikai beszéd és be nem váltot igéret.

10 órakor A szenzációs müsor
Jardin
Erzsébet királyné-út 1. Telefon: Zugló 97-0-07
MADELINE TRIÓ
és
15 világattrakció

Kis pesti notesz

1.

Albrecht főherceg nyolc-tíz napig Genfben időzött, ahonnan az elmult hét közepén *hosszabb üdülésre* a francia Riviérára, Cannesbe utazott. A főherceg *egyedül nyaral; felesége a bácsmegyei Topolyán tartózkodik.* Albrecht főherceg eredményes gazdasági tárgyalásokat fejezett be Svájcban. Valószinü, hogy Izabella főhercegnőnek betegsége miatt *hosszabb időre tervezett külföldi tartózkodását* megszakitja Albrecht és a fiui kötelesség hazaszólitja édesanyja betegágyához. A főhercegi udvartartásban egyébként fontos változások is voltak, amennyiben *Kern Imre vezértitkár elhagyta állását* s ezzel ujból *Kövess Béla* udvari tanácsosnak, a főhercegi család jogtanácsosának és régi bizalmi emberének *hatásköre lett még téljesebbé...*

2.

A vasárnapi versenyek utolsó futamát a *„Kenderesi ménes" Tamerlan*-je nyerte meg. A kormányzó, aki rendszerint az utolsó futam előtt el szokott távozni, *ezuttal ottmaradt s egyedül ült a páholyban,* mert a családja már előbb eltávozott. A közönség nagy és szivélyes *tüntetést rendezett a kormányzó mellett,* amikor az ezüstszürke dressz kétéves szünet után ismét győztesen futott be a célba. *Az egész tribün tapsolt.*

3.

Starysmokovecről kapom a következő sürgönyt:

Csuetoertoekoen palaczban estely stop don joaun valasztas szavazassal stop elsoe dijat nyerte Lakatos Laszlo

4.

Móra Ferencet jelölik Szegeden *Várhelyi József* prelátus halálával megüresedett törvényhatósági bizottsági *örökös tagságra.* Régi mulasztásukat teszik ezzel jóvá a szegedi városi pártok, amelyek érthetetlen malomalatti okokból *mellőzték eddig Mórát,* akinél pedig, mint iró, publicista, muzeumigazgató, senki emberfia értékesebb szolgálatokat nem tett Szegednek.

5.

Schandl Károly leánya, Schandl Tessa, a *Sophianum VII. o. növendéke férjhez megy Ziegler Géza királyi főmérnökhöz.* Az eljegyzés közvetlenül a bizonyitványkiosztás után s azon a napon történt, amelyiken atyja a mandátumát átvette s egyben 20 éves házassági évfordulóját ünnepelte. Szeptemberben lesz az esküvő — *beiratáskor,* de persze *a nyolcadikat Schandl Tessa már nem végzi el.* Az édesanyja ugyanugy ment férjhez, *hetedik gimnázista volt, amikor Schandl Károly elvette.*

(e. z.)

— **Vasárnap mise közben le akarták lőni a párisi örmény metropolitát.** *Párisból* jelenti *A Reggel* tudósitója: A párisi örménytemplomban vasárnap reggel istentisztelet közben *revolveres merényletet kisérelt meg egy örmény férfi.* A merénylő *Vramd Cha Bouh örmény metropolitát akarta megölni* és mise közben *több revolverlövést* adott le. A golyók azonban célt tévesztettek s a miséző papot *csupán vállán sebezte meg az egyik golyó.* A merénylőt a helyszinen elfogták. A fiatalember néhány héttel ezelőtt *segélyért fordult a püspökséghez, amelyet meg is kapott.*

— **Bécs leszállitja tisztviselőinek fizetését.** Bécsből jelenti *A Reggel* tudósitója: A gazdasági válság Bécs bevételeit is érezhetően csökkentette, az idén *18 millió schillinggel kevesebb a bevétel, mint tavaly volt.* Bécs vezetősége most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy *a tisztviselők fizetését leszállitsa.* Valószinü, hogy az alapfizetéseket érintetlenül hagyják és *csak a mellékjövedelmeket fogják átlag öt százalékkal csökkenteni.*

— **Halálozás.** Ma, hétfőn délután 3 órakor temetik *Közál István* nyiregyházi főgimnáziumi tanárt a rákoskeresztúri temető halottasházából.

— **Endresz György és Magyar Sándor megirja emlékeit.** Abban a sorozatos ünneplésben, amelyben az egész magyar nemzet részesitette az óceán keresztülröpülésének két diadalmas hősét: Endresz Györgyöt és Magyar Sándort, talán a legméltóbb emléke lesz az a könyv, amelyet a két bátor magyar pilóta most rendez sajtó alá. Endresz György és Magyar Sándor a minden oldalról megnyilvánuló érdeklődésre és biztatásra elhatározta, hogy megirja az óceán átröpülésének egész gigantikus történetét, attól az első pillanattól kezdve, amikor lelkükben ennek a diadalmas vállalkozásnak a csirája megszületett. A könyv koronája lesz az a pár fejezet, amelyekben az ötvenórás ut elvenedik meg, majd az átélt izgalmak minden borzalmas fenségével s amelyeknek végén a két magyar hőst egy nemzet elismerése, szeretete és hálája várta. Endresz György és Magyar Sándor emlékiratainak sajtó alá rendezésével Pünkösti Andort, a kitünő esztétát és Rózsahegyi László hirlapirót bizta meg, akik készségel vállalták ezt a föladatot. A két óceánröpülő már lázasan irja emlékeit s a könyv, amely a diadalmas röpülés legszebb és legméltóbb emléke lesz, még augusztus folyamán a müvelt magyar közönség kezébe kerül.

Álmatlanság ellen
Brovalopin idegcsillapitó fürdő

Élve elégett a berlini Telefongyár vezérigazgatója két utitársával egy autószerencsétlenségnél

Berlin, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójának telefonjelentése.) Berlintől mintegy 60 kilométernyire, *Löwenberg* község közelében egy magánautó *lezuhant a magas töltésről.* Az autó motorja a nagy ütődés következtében fölrobbant és

az egész kocsi pillanatok alatt lángbaborult.

Mindhárom utasa élve elégett. A szerencsétlenül járt utasok között van

Svitus, a berlini telefongyár vezérigazgatója, dr. Sperling Kurt, az autobuszipar birodalmi szövetségének volt elnöke

és *felesége.*

— **Négy tüz a Dunántulon.** A szombatról vasárnapra virradó éjjel Csopak községben nagy tüz pusztitott. Eddig meg nem állapitott okból *kigyulladt Király Imre gazdálkodó lakóháza.* A tüz a nagy szélben oly gyorsan terjedt tovább, hogy percek mulva *öt lakóház és a hozzájuk tartozó gazdasági épületek lángban álltak.* A helyszinre kivonultak a környékbeli, elsősorban a balatonfüredi tüzoltók, akiknek vasárnap reggel 6 órára sikerült a tüzet lokalizálni. — *Domolospusztán* cséplés közben kigyulladt *Prann Béla* földbirtokos nagymenynyiségü gabonája. Amire a pusztabeliek a tüz oltásához foghattak, *a gabona porrá égett.* — *Szentmiklóson* villámcsapás okozott tüzet. *A villám belecsapott Imics Boldizsár gazdálkodó pajtájába és fölgyujtotta.* — *Pusztakovácsiban* az éjszaka *kigyulladt Bogyay Ferenc földbirtokos hétjáratu mümalma.* A gépház faalkatrészei elégtek, de a tüzet hamarosan sikerült eloltani, ugy, hogy nagyobb károkat nem okozott.

— **Halálos autóbaleset ért egy francia diplomatát.** *Párisból* jelentik: Egy automobil, amelyen öt ember foglalt helyet, *St. Esteve* község közelében *a marseillei csatornába zuhant.* Az automobil három utasa, köztük *Gaussea, Franciaország valparaisói konzulja* halálát lelte a szerencsétleenségnél.

— **Egy kis cserkész a Dunába fulladt.** *Pécsről* jelentik: A *Báta* község mellett táborozó *pécsi elemi iskolai cserkészek* vasárnap csónakkirándulást rendeztek a Dunán. A csónak a folyam közepén *hat fuval fölborult* és *Császár Géza,* pécsi hirlapiró kisfia a vizbe fulladt. Holttestét még nem találták meg.

— **Hőguta vagy husmérgezés?** Szombaton hirtelen rosszul lett a Park-szálló egyik szobájában *Vass Andor 42 éves cibakházi tanitó,* aki a feleségével együtt érkezett a fővárosba. Elvesztette az eszméletét és az előhivott orvos maga ajánlotta, hogy *szállitsák kórházba.* A mentők vitték el azután a tanitót a Rókusba, ahol még nem tért magához. Az orvosok eddig nem tudták megállapitani, hogy *rosszullétét hőguta vagy husmérgezés okozta-e?*

— **Ötvenéves nyomdászjubileum.** *Grünfeld Sándor,* a Világosság-nyomda derék tördelője, aki *A Reggel*nek is egyik kitünő mettőrje, munkabirása teljességében érte meg *müködésének ötvenedik évfordulóját.* A derék, szakképzett, általánosan becsült nyomdász tiszteletére *szombaton este 8 órakor* bankettel egybekötött jubileumi ünnepséget rendeznek a Gyarmat-utca 16. szám alatt levő Schrettner-vendéglőben.

— **Kártéritésre kötelezték egy csődbejutott amerikai bank igazgatóit.** *Newyorkból jelenti A Reggel* tudósitója: *A csődbejutott United States Bank valamennyi igazgatóját, igazgatósági tagját és vezető tisztviselőjét vád alá helyezték* és a biróság valamennyiüket kötelezte, hogy *egyenként 60.000 dolár kártéritést* fizessenek a bank károsultjainak. A bank elnökét és alelnökét *6—6 évi fegyházbüntetésre itélték.*

— **Egy film sorsa.** Nemcsak az embereknek, hanem a tárgyaknak van sorsuk, mondja egy német filozófus. Most ezt a tételt bizonyitja az elmult évek legnagyobb magyar filmsikere. Forgács Antal, a nemrég elhunyt magyar rendező élete végén alkotta meg a „Mária nővér" cimü drámát, amelynek fölvételei közben *Werner Pittschau,* az ismert fiatal német filmszinész, szerencsétlenül járt. A filmet Forgács Antal rendezői ügyessége mégis befejezte. A film páratlan nagy sikert aratott és most, amikor a magyar hangosfilmgyártás megindul, repriz gyanánt ujra a közönség elé kerül

— **A lipcsei őszi vásár.** A lipcsei őszi vásár ez évben augusztus 30-tól szeptember 3-ig fog tartani. Csupán a textilvásárt fogják már egy nappal előbb — augusztus 2-án — bezárni. A vásár igazgatósága arra számit, hogy az őszi vásáron kerek 7500 cég fog kiállitani, amiből közel egytizedrész külföldi cégekre esik. A vásár kiállitásai elhelyezésére 38 vásárpalota áll a városban rendelkezésre, valamint 9 nagy csarnok a kiállitási terepen a szabad kiállitási területtel együtt. A mintavásár minden ágában rendkivül gazdag és olcsó ajánlatokat fog hozni a küszöbön álló téli és tavaszi szezonra. A kiállitási terület 9 csarnokában a mintavásárral egyidejüleg épitőház- és üzemanyagvásár lesz.

— **Véres kocsmai verekedés rendőrlefegyverzéssel és sok sebesülttel.** Vasárnap délután a pestszentlőrinci Klement-féle vendéglőben nagyobbára *cigányokból és lókupeckből álló társaság* mulatozott. A mulatozásnak verekedés lett a vége és *a kocsmai vendégek, mintegy tizenöten, valóságos harcot vivtak egymással.* Rendőrt hivtak a duhajkodó vendégek megfékezésére és *Makkai János,* a közelben posztoló rendőr fölszólitotta a társaságot, hogy hagyják el a vendéglőt. Ekkor mintha csak összebeszéltek volna az eddig egymással szembenálló vendégek, *a rendőrre vetették magukat* és mielőtt még védekezni tudott volna a váratlan támadás ellen, *elvették kardját, pisztolyát és leteperték a földre.* A rendőr szorongatott helyzetében sipjába fujt, amire a közelben posztoló társai segitségére siettek, kiszabaditották és nagynehezen ártalmatlanná tették a duhaj vendégeket: *Jakab Istvánt, Barna Jánost, Raffael Jánost, Kozák Jánost* és *Barna Róza* cigányleányt. A verekedők legnagyobb része megsebesült, mentők nyujtottak nekik első segitséget, utána pedig a kispesti kapitányságra szállitották be őket. Makkai János rendőr sérüléseit a rendőrkórházban kötözték be.

LÓSPORT

Lóvaregyleti versenyek

Rapallo könnyen szórta el három ellenfelét a Választmányi dijban

(A Reggel tudósitójától.) Az előrefogadások vasárnap nagyon rosszul indultak: 80%-uk már a megnyitó futamban nyomban elveszett a toronymagas favorit *Musset* lemaradásával. *Musset* egy pillanatig sem tudott lépésttartani a helyből szédületesen gyors *Benvenutóval,* amely steepler-sulyával a legnagyobb biztonsággal abszolválta a táv utolsó 100 méterét is. A nap főversenye a 2000 méteres *Választmányi dij* volt, amelyre négy lovat nyergeltek föl. *Rapallo, Corvus, Betyár* és *Gyöngyhalász* találkozása adott érdekességet a nagymultu dijnak. A verseny képe a fordulóig ez: *Gyöngyhalász, Betyár, Rapallo, Corvus.* A kanyarodó után tömörül a mezőny. Az egyenes elején *Rapallo* az élre áll és könnyen bevezet. A második helyért *Betyár* küzdelmet viv a fölnyomuló *Corvusszal,* amely félhosszal verve marad.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Benvenuto (3) Gutai. 2. Musset (3r) Csaplár. Fm.: Fonólány. 1¼h. Tot.: 10:49.

II. futam: 1. Árvalegény (4) Balog. 2. Péter (10) Esch. 3. Cluny (8) Balázs J. II. 3. Takarodó (2½) Klimscha. Fm.: Csopak, Obsitos, Nuni, Izolda, Hera, Vallomás. 1½h, 2h holt. Tot.: 10:45, 27, 28, Cluny 28, Takarodó 13.

III. futam: 1. Rapallo (3r) Gutai. 2. Betyár (4) Schejbal. Fm.: Corvus, Gyöngyhalász. 2½h. Tot.: 10:15.

IV. futam: 1. Mulatós (p) Csaplár. 1. Naplemente (2) Blackburn. Fm.: Maris. Holtv. Tot.: 10:10. Mulatós, 16 Naplemente.

V. futam: 1. Bon soir (8) Kaszián F. 2. Pálma (3) Fodor. 3. Siker (2½) Schejbal. Fm.: Somali, Sonnenschein, Mirjam, Suta, Sárkány, Pici, Kereső, Bosnyák, Habari. ¾h, ½h. Tot.: 10:109, 29, 19, 18.

Kettős fogadás: 5:503.50.

VI. futam: 1. Tamerlan (2) Csaplár. 2. Ahogy akar (2½) Klimscha. 3. Snow-White (5) Blackburn. Fm.: Csicsóné, Csak rajta!, Erdély gyöngye, Riksa, Toreador. 1¼h, 1½h. Tot.: 10:44, 16, 14, 22.

Bécsi lóversenyek

Lisi nyerte a Baltazzi emlékversenyt Maggot ellen

Bécs, augusztus 9.

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap a 20 ezres *Aristide Baltazzi-Erinnerungrennen* került eldöntésre. Leginkább *Dedicationt* támogatták, de ez a vert mezőnyben végzett. A versenyt Stall Max *Lisi*-je (Tuss) nyerte.

Részletes eredmény:

I. futam: 1. Patriot (3) Tuss. 2. Simple Simon (2) Gulyás B. Fm.: Patras, Sans cour. 2½h. Tot.: 10:44, 16, 14.

II. futam: 1. Kata (5:10) Rojik. 2. Mote (1¼) Gulyás B. Fm.: Saina. 2h. Tot.: 10:13.

III. futam: 1. Chestnut (2) Nagy G. 2. Rusalka (6) Mildorf. 3. Hassan (3) Altmann. Fm.: Samson, Pretty Moly, Hokobál, Hapag, Bellator, Saluga. ½h, 1h. Tot.: 10:22, 14, 33, 28.

IV. futam: 1. Lisi (5) Tuss. 2. Maggot (1¾) Szabó L. 3. Bluesims (16) Nagy G. Fm.: Idealist, Bacardi, Kapitän S., Dedication. 3h, 4h. Tot.: 10:98, 27, 15, 80.

V. futam: 1. Saint Louis (1½) Reinwald. 2. Evian (3) Varga I. Fm.: Sugár. Nyakh. Tot.: 10:32.

VI. futam: 1. Amisette (5) Stirzula. 2. Bacchantin (6) Rojik. 3. Maikönig (16) Weckermann. Fm.: Rabbioso, Jaroslawice, Stra Milano, Ariosto, La Coquette, Foxmaid. 2h, 1h. Tot.: 10:52, 48, 25, 53.

VII. futam: 1. Bandita (3) Szabó L. 2. Ronacher (8) Bosko. 3. Pellit (8) Stefan. Fm.: Abony, Kedvenc, Best hope, Light Star, Happy horse, Sonnenwende, Tamtrout, Hippos. 1¼h, ¾h. Tot.: 10:40, 22, 53, 28.

Vihar a Balatonon 34—45. előadás

Minden este ¾8 órakor. — Vasárnap délután ½4 órakor.
Sikerek — sikere. Tüneményes szereposztás.
Honthy Hanna, a Góth-pár, Orosz Vilma, Rátkay, Delly, Békássy fölléptével.
Szombat, augusztus 15-én délután ½4 órakor
gyermekelőadás rendkivül mérsékelt helyárakkal:
A GYÖNGYÖT SIRÓ KIRÁLYKISASSZONY
BUDAI SZINKÖR

— **Cucu, a francia trónkövetelő és Páris legszebb gavallérja vasárnap töredelmes vallomást tett a vizsgálóbiró előtt.** *Párisból* jelenti *A Reggel* tudósitója: Vasárnap reggel a szajnaparti fogházban kihallgatásra jelentkezett *Pascal Henry Cucu*, másképp *Navarrai Henrik*, aki az elmult héten megfojtotta kedvesét, *Clotilde de Champagnet*, egy nálánál *huszonkét évvel fiatalabb, elragadó és müvelt teremtést.* Ez a torzonborz, nagyfejü, bünözőjelenség ismert figurája Párisnak, tagbaszakadt, tipikus plakátokon és ujságnyilatkozatokban hirdette, hogy *IV. Henrik egyenes leszármazottja és igy a francia trón várományosa.* Letartóztatása óta hiába vezették a vizsgálóbiró elé, a hozzáintézett kérdésekre kurta-furcsa válaszokat adott, vagy egyszerüen *hátat fordított a birónak* és megtagadott minden fölvilágositást. Vasárnap reggel 6 óra táján föllármázta az őrséget azzal, hogy vallomást kiván tenni. Néhány perc mulva már jegyzőkönyvbe diktálta: *Előre megfontoltan* oltotta ki Clotilde de Champagne életét, mert a barátnője megcsalta őt egy *polgári származásu* orvossal. Néhány század előtt ősei a csábitót kerékbe törték volna, fájdalom, a ma erkölcseiben és méltóságában oly mélyre zuhant világában neki ez nem áll módjában. Beismerte, hogy Clotilde de Champagne az utolsó napig *támogatta őt keresetével.* A vizsgálóbiró megkérdezte Cucutól, *minek tulajdonitja nálánál fiatalabb és kulturáltabb nőknél elért sikereit?* A trónkövetelő igy válaszolt: *„Erőszakos és gőgös természetemnek!* Királyi vér folyik az ereimben és ez imponált a hölgyeknek. Különben is *a sikereim följogositanak arra, hogy Páris legszebb gavallérjának tartsam magamat... Hány tökfilkó tartja magát nagy államférfiunak, diplomatának, filozófusnak, irónak és müvésznek véletlen sikerei révén?* Miért legyek szerényebb, mint a parlament és az akadémia számos tagja?“ Mielőtt elvezették volna, egyetlen kérelmet terjesztett elő: engedjék meg, hogy *néhány cserép virágot* vihessen a cellájába...

Cucu

— **Meg akarták furni a pestszentlőrinci községháza pénztárát.** A vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a pestszentlőrinci községháza pénztárhelyiségébe és az ott elhelyezett *pénzszekrényt meg akarták furni.* Többórai eredménytelen kisérletezés után *abbahagyták a „munkát“* a betörők, akik nyilván még a délutáni órákban a községháza egyik szobájában huzódtak meg. Kézrekeritésükre a nyomozás megindult.

— **Fizetésképtelen lett egy lengyel város.** Varsóból jelenti *A Reggel* tudósitója: A lodzi kerület egyik városa, *Ruda Poljanicka fizetésképtelenséget jelentett be.* Az elektromosmüvek, amelyek eddig a város villanyvilágitását ellátták, beszüntették az áramszolgáltatást, ugy, hogy Ruda Poljanickára azóta *teljes sötétség borult.* Egyes hitelezőknek az a szándéka, hogy *elárverezteti a város utcáit burkoló kőkockákat...*

— **Hegymegi-Kiss Pál vasárnap egészséges rendszerváltozást követelt Debrecenben.** Debrecenből jelenti *A Reggel* tudósitója: *Hegymegi-Kiss Pál* képviselő vasárnap beszámolt választóinak a politikai és gazdasági helyzetről. Sorra rámutatott azokra *a hibákra, amelyeket eddig a tizéves rendszer elkövetett.* Arra a megállapitásra jutott, hogy a kormány nem volt képes beváltani igéreteit, meddő munkát végzett és ezért *át kell adnia helyét másik, egészségesebb irányzatnak.*

— **Házasság.** Ferencfalvi *Tavy Loránd* és *Berneuer Magda* házasságot kötöttek. — Dr. *Bodó Péter* orvos eljegyezte dr. *Földes Béla* hódmezővásárhelyi kir. közjegyző leányát, *Boriskát.* — Özv. *Kohn Jenőné*, szül. *Klein Margit* és *Lőrián Dezső* ny. MÁV főintéző vasárnap házasságot kötöttek. — *Földiák György* és *László Julia* házasságot kötöttek. — *Kotányi György* főmérnök eljegyezte *Vita Terit.* — *Somogyi János* ny. MÁV főfelügyelő feleségül vette *Hajduszoboszlón Pólya Mariska* rákospalotai polgári iskolai tanárnőt.

— **Tüzvész pusztitott a hegyaljai Golop községben.** *Tállyáról* jelenti *A Reggel* tudósitója: Vasárnap éjjel a zemplénmegyei *Golopon* tüz ütött ki *Szilvássy Dánielnek*, a község első gazdájának házában. A lakosságnak tehetetlenül kellett nézni a tüz pusztitását, mert *a község tüzoltószivattyuja teljesen használhatatlan állapotban van.*

— **Lugkövet ivott a vonaton.** Esztergomból jelenti *A Reggel* tudósitója: *Csikos Vilma* 19 éves leány Salgótarján és Dorog között a vonaton *szerelmi bánatában lugkőoldatot ivott.* Kórházba szállitása után *meghalt.*

— **Kót pesti fiatal ember és egy füredi barátjuk a Balatonba fulladt.** Zalaegerszegről jelenti *A Reggel* tudósitója: *Pálfi Árpád, Tolnai Kálmán* budapesti, *Petróczi György* és *Petróczi János* balatonfüredi fiatal emberek a Balatonon csónakkirándulásra indultak. Délután vihar kerekedett és a csónak fölborult. *Pálfi beesett a vizbe és Tolnai, amikor látta, hogy barátja örvénybe került, utánavetette magát.* Sikerült megragadnia és a csónakhoz vonszolnia, de akkor már *Pálfiban nem volt élet.* A holttestet kitették a partra és Tolnai mellette maradt, a két Petróczi pedig ismét evezni kezdett. A viharban ujból fölborult a csónak, amelyet később üresen találtak meg. *Petróczi Györgyöt és Jánost eddig még nem sikerült megtalálni.*

— Vasárnap betörtek egy festőmüvész villájába. *Pálffy Ödön*, az ismert festőmüvész bejelentette a főkapitányságon, hogy távollétében ismeretlen betörők betörtek Szamóca-utca 12. szám alatti villájába és különféle értéktárgyakat, valamint ruhanemüket vittek el. A rendőrség a nyomozást megindította.

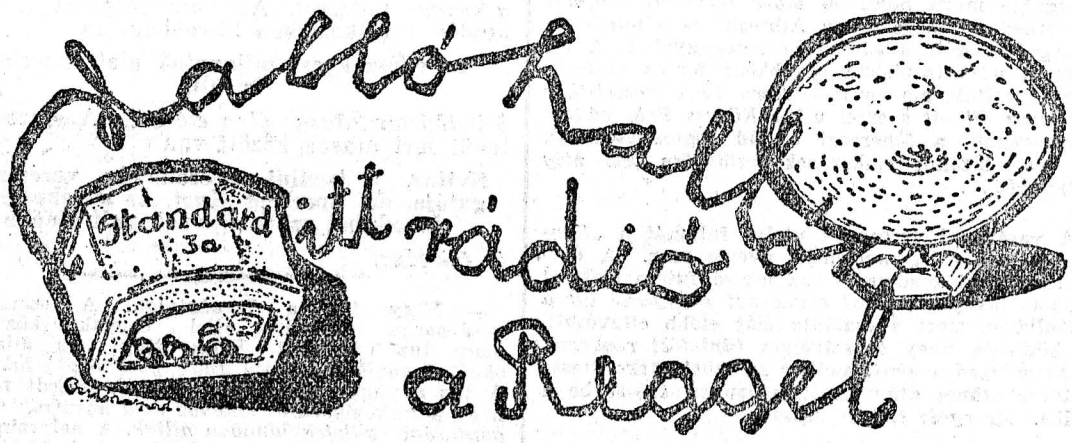

E rovat részére hirdetéseket vasárnap délután 3 óráig A Reggel kiadóhivatalában, azután pedig éjfélig a nyomdában (VIII, Conti-utca 4) veszünk föl
A hirdetések dija millimétersoronként 20 fillér

GYANOZ KERBER
Lipót-körut 15. Tel.: 18-2-17

Minden szülő,
kinek lánya neveltetése gondot okoz, kérjen prospektust a Bulyovszky utcai leánynevelőintézet és internátus ujonnan megnyilt Gyakorlati Nőképzőjétől. — Budapest VI, Bulyovszky-utca 10. Telefon: 156-93

Gyorsirási, gépirási, szépirási, helyesirási tanfolyamok „Belvárosi“ Szakiskolában. Muzeum-körut huszonhárom.

Magánvizsgákra, érettségire, javitóra lelkiismeretesen, olcsón előkészíti Dr. Eissen Gyula, Erzsébet-körut negyvennyolc, II. 12.

UTAZÁSI CIKKEK, BŐRÖNDÖK, RETIKÜLŐK, AKTATÁSKÁK GYÁRI ÁRBAN PANNÓNIA, BŐRÖNDÖS RÁKÓCZI-UT 11.

Kritzler nyugalmazott detektivfőfölügyelő magas kitüntetései diszkréciót, alaposságot biztositanak. Apponyi-tér négy 880—01.

Gyárosok! Kereskedők!
Ujszerü inkasszó!
Mobilitása érdekében kérjen ajánlatot! Előzetes költség nincsen. Künnlevőségekre előnyös kölcsön.
Budapesti Hitel és Jelzálogbank rt
V, Gróf Vigyázó Ferenc-u. 4 Telefon: 188-37

Volt csendőrőrmester
családos, gyermektelen, abszolut megbizható, nyilteszü, 31 éves férfi, bármely állást vállal, ahol becsülettel kenyerét megkeresheti. A legjobb referenciákkal szolgál. Ajánlatokat „Bárhol megállja a helyét“ jeligére A Reggelhez.

Magántisztviselő
kitünő referenciákkal, családos, abszolut megbizható, bármely becsületes munkára vállalkozik. Ajánlatok „Tisztesség“ jeligére A Reggel kiadóhivatalába.

Pénzének otthoni megőrzésére legcélszerübb és legbiztonságosabb egy láthatatlanul falba épithető, titkos
fali páncélszekrény
6 nagyságban raktáron. Ára befalazással 140 pengőtől 350 pengőig. Gyártok pénzszekrényeket, acélkazettákat is. Ajánlattal szolgál **Pirkner, Budapest VIII, Hunyadi utca 4. József 30—3—92**

Dr. Urbanek, Erzsébet-körut I. sz. Előkészíti polgári iskolai, középiskolai magánvizsgálatokra, érettségire. Teljes ellátás.

ASSZONYOM!
Telefonáljon: 19-1-88
Irjon: Sas-utca 29.
Hívjon: mert a
RENOVA
ingyen megmutatja Önnek, hogyan lesz piszkos **tapétája, festett fala** és **plafonja** órák alatt ragyogó tiszta.
Meglepően olcsó!!

TELKEK
5 évi részletre Felsőgödön
Villany, telefon, orvos, templom, iskola, piac, szálloda, Dunastrand.
Naponta 32 vonat és autobusz.
Pestkörnyéki Takarék
VII, Erzsébet-körut 27. szám
Alapitási év: 1909. Telefon: 35-6-52.

Fürdőkád
gyermekkád, mosdók, klozettek, kis gyári hibával, fürdőszoba és vizvezetéki anyagok legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek. Böhm, Király-utca 81. Telefon

Népszerü vizgyógyászat és a strandolás hatástana
Irta: **Okolicsányi Kuthy Dezső dr.** Ára 1.50 pengő.
Kapható minden könyvesboltban.

Hallgassa meg a rádió révén közkedvelt **5. STEPAT** orosz tiszti-zenekarát, amely minden este
Óbudán, a „Korona“-vendéglő
étterében és kerthelyiségében, III, Korona-tér 2 hangversenyez. Kitünő konyha. Halászlé. Jó borok. Olcsó árak. Villamos: 5, 7, 9, 51. Autóknak beállóhely

ÁRVERÉSBŐL, BERAKTÁROZÁSBÓL, hagyatékból, szabadkézből beszerzett **HASZNÁLT** modern antik stilusu **MŰBUTOROKAT,** ebédlőket, hálókat, uriszobákat, szalonberendezéseket **HIHETETLEN OLCSÓN** vásárolhat Ebnernél, VIII, Karpfenstein-utca 2/a.

Hölgyeim!
Két jó pajtás a messze Keletről boldogan levelezne vidám, szellemes lányokkal. Kéri László és barátja. Boite Posztále No. 345. Angora, Törökország

Házmesteri állást keres 40 éves, nős, szereléshez értő férfi nagyobb bérházban, 6000 P készpénz és 12.000 P értékü ingatlanfedezettel. Válaszokat „Közvetitők kizárva“ jeligére A Reggel kiadóhivatalába.

Gyerünk vacsorázni a „Szunyog“-ba
Bástya-utca 17. szám
Flekken, vargabéles izsáki bor

AUGUSZTI PAVILLON
ÉTTEREM-CUKRÁSZDA
Hidegkuti-ut 22
Gyönyörü kert
Zene—Tánc—Bridge
Tel.: 640—02

Most még olcsóbban irt **ciánnal Politzer,** Petőfi Sándor-u. 10 Aut. 897—94

Legszebben, leggyorsabban **fest, tisztit** specialisan
ENGEL TESTVÉREK
Főüzlet: Sip-utca 11. sz. Telefon: J. 426—14.
Gyár: IX. Üllő-ut 117. sz. Telefon: J. 388—05.

NÁDOR-PENZIÓ
V, NÁDOR UCCA 24. SZÁM
AUT. 266-49
Olcsó ebédbérlet, diétásoknak is 1.20, 1.60, 2.— pengő. Gyönyörű uccai szobák, folyóvíz, lift fel és le díjtalan

Seiller-garázs
Központi fütés. Benzinkut. Javitás. Karbantartás. Kocsit pontosan házhoz szállitunk. Bérautók!
VIII, József-k. 45. Telefon J. 456-37
A mai gazdasági helyzethez mért olcsó árak

Nyaralásra
könyvelt olcsón és finoman köti be
RADÓ OLGA
könyvkötészete
V, Visegrádi-utca 11a, földszint
Telefon: Automata 215-31.

Ki fogadná örökbe szép, szőke, egészséges, négyéves kislányomat? Válaszok „Ogvegy“ jeligére A Reggelhez.

Nappaliszobák részére a legalkalmasabb az **Ötvös reflamnió,** mely kétszemélyes ágyá megnagyitható. Fizetési kedvezménynyel is. Ötvös, Vilmos császár-ut 72

ID. UGRON GÁBOR parlamenti beszédeit megveszem. Ajánlatot „Egyetemi tanár“ cimzéssel „A Reggel“ kiadóhivatalába kérek.

Töredék- és bármilyen részvényt kényszer-, fővárosi és hadikölcsönt, zálogleveleket vásárol és ezekre kölcsönt ad Barna-bank, Nádor-utca 26. Telefon: 213—16, 104—67.

SZINHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit sir nekünk ma reggel?

— Valóban inkább sirunk, mint irunk. A mosoly lassan megfagy a szájunk szögletén... Milyen idők! Alig van ember, aki ki tudná vonni magát az idők sulya alól s ezért tőlem se vegye senki sem rossznéven, ha csöndesebben diskurálok, mint más alkalommal. Ez a csöndesség különben egy kicsit rajta ül az egész városon. Szombaton, amikor a Balaton mellől megérkeztem, az üres római gyorsvonaton, alig néhánynapi távollét után is föltünt, hogy az utcák bizony nem oly népesek, mint máskor, a forgalom is kisebb s az azurkék ég is mintha a gondok sötét felhőitől volna homályosabb. Rothschild báróra sem ismerek reá a mellékelt képen, amint a Creditanstalt kapuján kilép, ha visszaemlékezem reá, amint Páris legelőkelőbb kalaposánál, Gelo mesternél egy vidám, boldog és gazdag élet verőfényes gondtalanságában kalapot méretett magának a királyian előkelő Place Vendome-i üzletben. De maradjunk csak idehaza. Megkérdeztem egy orvosprofesszort, egy festőművészt, egy irót és szinigazgatót, egy közgazdasági szakférfiut, egy szinésznőt, egy kereskedőt és egy társaságbeli hölgyet, hogy mit szólnak ehhez a fölfordult világhoz. Olvassák csak el a feleleteket, el lehet merengni fölöttük egy kicsit. Tehát, abban a sorrendben, ahogy a feleleteket jegyeztem:

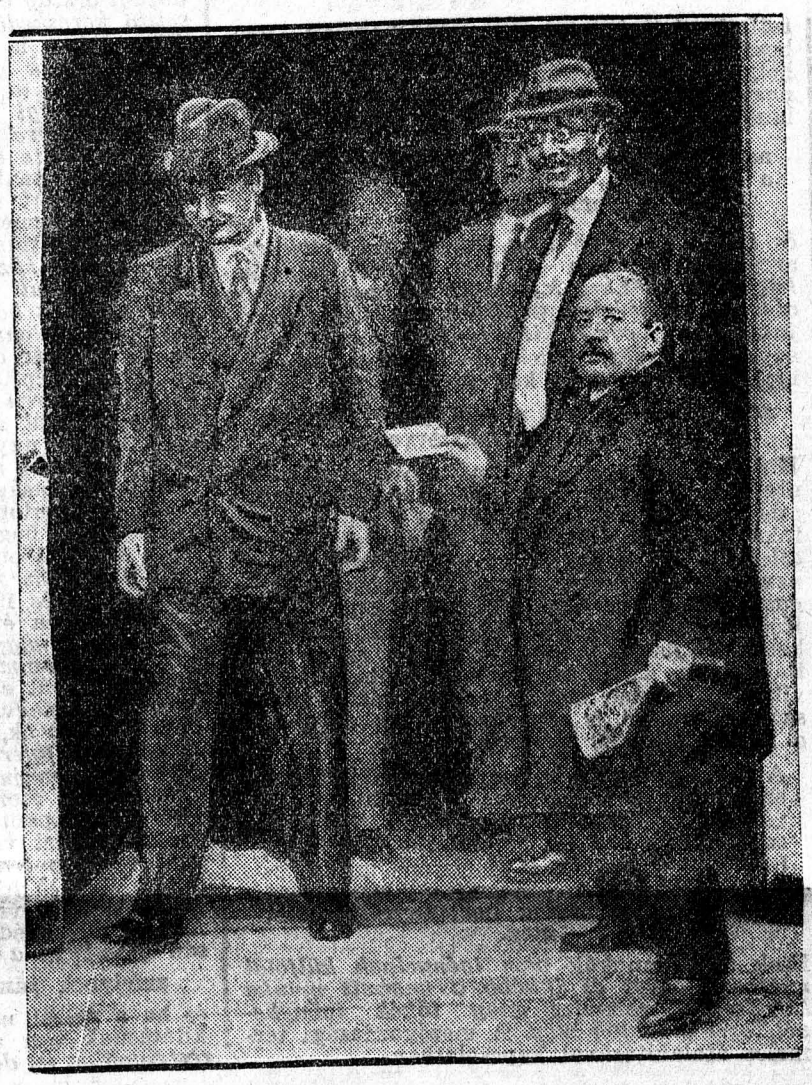

Rothschild Lajos báró, Spitzmüllerrel, az uj vezérigazgatóval, kilép a bécsi Creditanstalt kapuján...

Az iró és szinigazgató: Heltai Jenő

Egyelőre a legfontosabb a szinházi szezon előkészitése és ha vannak is irói terveim, háttérbe vagyok kénytelen szoritani őket. Minden időmet a darabolvasásnak, a darabok között fölmerülő dramaturg-munkának vagyok kénytelen szentelni. Nyáron is sok darabot olvastam el. Mint szinigazgató, jobbnak látom a helyzetet, mintha az iró szemszögéből nézem. A magyar iró számára a jelenlegi helyzet rettenetes, tragikus; eltekintve a bénitó dolgoktól, amelyek az irót abban akadályozzák meg, hogy alkosson, itt van a másik baj is, hogy amit alkotott, nem tudja elhelyezni. Mint szinigazgató, számolok azzal, hogy az emberek a legrosszabb időben is járnak szinházba. A mi szinházaink a külföldiekhez arányitva nevetségesen olcsó mulatságok, ugy, hogy kell, hogy mindig néző akadjon. A szinháznak persze jóról kell gondoskodnia. Aki jól fog dolgozni, meg fog élni, persze szerencse is kell hozzá, akinek pedig pechje lesz, az — rövidebb ideig fog agonizálni.

A közgazdasági férfiu: Madarassy Beck Gyula báró

Nem szabad hálátlanoknak lennünk. A gyüjtés most divatban van. Meg kellene inditani a gyüjtést egy kisebb aranyszoborra, amelyet a nemzet a kitünő Charron ur részére emelne, aki hivatalosan beigérte a kölcsönt és „tanácsolta" a bankmoratóriumot, aztán itthagyott bennünket a bankmoratóriummal és a kölcsön nélkül.

A társaságbeli hölgy: Odescalchi Kaja hercegné

nem akar nyilatkozni. Minden kapacitálásra egy szelid nemmel felelt. „Nem is vagyok már politikus és a lapok addig, amig ugy volt, hogy az leszek, annyit irtak rólam, hogy most már a világért sem akarok szerepelni. S a kérdés is olyan sulyos, olyan komoly, hogy igy, egy pár mondat keretében nem is tudnám mindazt elmondani, amit érzek és gondolok."

A festő: Kernstok Károly

Inter arma silent musae. Ma olyan időket élünk, amikor az emberek a mindennapi életért háboruskodnak. Az ember anyagi gondjai olyan sulyosak, hogy a metierből folyó ideális dolgok szemlélése, érzékelése az ember tudatából háttérbe szorul. A művészek meg fogják uszni ezeket az időket is. Legföljebb a mükereskedők által kompromittált mindennapi fogyasztás helyett egy kicsit a saját ideáljaink kutatásához is hozzájutunk. Pénz nincs, a fogyasztásnak ez a buzditása elmaradván, a festők majd festhetnek az érzéseik, álmaik, vágyaik szerint, szóval jó képeket fognak megint festeni.

Az orvosprofesszor: Hültl Hümér

Nem értek hozzá, csak a sebészethez értek. Tehát nem is foglalkozom vele, nem is olvasom a dolgokat, nem izgatom magamat velük.

A szinésznő: Tiikos Ilona

Még föl sem ocsudtam egészen, csak nézem a kavarodást. Szezon, szerep, pálya, szinészet? Mintha elmerült volna minden ebben az örvényben, minden terv fölborult, az ember csak áll és vár és néz és holnapnál továbbra még csak gondolni sem mer. De félni azért nem félek. Mindig mindent elölről lehet kezdeni. Csak sziv kell hozzá, bátorság és, persze, bocsánat, tehetség. Egyelőre pedig szeretném átuszni a Balatont...

A kereskedő: Horváth Nándor

Nincsen a mai üzletviszonyokról semmi uj mondanivaló, mindenki tudja, hogy azok milyenek. A mi szakmánkban eddig mindenki azon törte a fejét, hogyan lehetne a forgalmat fokozni, most már ez is meddő kérdés, mert nem tudjuk a legtöbb külföldi árut (kávé, tea, cacáó stb.) pótolni, miután a külföldi cégek most csak valuta ellen akarnak árut adni. Az ember mentül többet gondolkodik, mentül jobban nyitja ki szemeit, annál sürübb a köd előtte... És mégis, az ember bizni akar a kibontakozásban, egy jobb jövőben.

— — — — — — — — — — — —

— Tényleg nem érdektelenek a válaszok. Ambár valahogy azt érezzük rajtuk, hogy az emberek még csak beszélni sem beszélnek őszintén a dolgokról.

— Ami teljesen érthető végeredményben. Vagy nem?

— Föltétlenül. Mondja, és a szinházak felől nem hallani még semmit sem?

— De azért már igen. Jób és Roboz Balatonföldváron készitik elő a szezont, nagy megbeszélések folynak a gyönyörü sétányon és a „Majomsziget"-ről „Galambsziget"-re átkereszteltt pázsitos strandon. Tizenhetedikén kezdenek próbálni és elsején nyitnak, Valószinüen Bergnerrel. Ugyanakkor nyit a Király-Szinház, a Belvárosi Szinház és az Andrássy-uti Szinház. A Király a „Hajrá, Hollywood"-dal, a Belvárosi a „Meddig fogsz még szeretni"-vel, mig az Andrássy-uti Szinház rögtön uj müsort mutat be. A Belvárosi Szinházban fognak játszani minden valószinüség szerint Varsányi Irén és Hegedüs Gyula.

— És a Nemzeti Szinház?

— Hevesi még nincs idehaza, a start részletes programját ő fogja megállapitani. Megérkezése után, sajnos, rögtön végre fogják hajtani azt a kultuszminiszterium által elrendelt operációt, amely bizonyos percentuális aránnyal a tagoknak fizetését kivétel nélkül le fogja szállitani.

— Pedig hát a Nemzetinél eddig sem voltak ugy dotálva, mint a magánszinházaknál...

— Nade viszont nem is léphetnek föl folyton annyira sulyos természetü akut zavarok, mint teszem azt, a Magyar Szinháznál, amelynek uj igazgatóját (megjegyzem, nem is tudom, hogy ujnak számit-e, mert hiszen már a mult szezonban is beleszólt a dolgokba), Lőbl János urat éppen szombaton hallgatták ki a rendőrségen a szinház hászonötezerpengős ruhatári előlege ügyében. Lőbl urral beszéltem szombaton, vidám, mosolyog és optimista.

Az örökifju Farkas Imre, a legifjabb szinigazgató

— Ez már biztosan Farkas Mókuci hatása.

— Valószinüleg. Ő ma különben is az egyetlen optimista az egész városban; ámbár azt az ismert grófi házaspárt sem lehet pesszimistának nevezni, amely a vasárnap esti velencei gyorson ugyszólván egymagában utazott le Velencébe. (Kinek van ma kedve és főleg pénze külföldre menni nyaralni?) Akkora kilencágu koronákat régen láttak bőröndökön, mint a fiatal grófnéin. Na, ezt adom föl találós kérdésnek, hogy kik voltak őméltóságáék? A helyes megfejtők között kisebb összegü valutát fogok kisorsolni, hogy valami tényleges ismeretségi kapcsolatot is teremtsek közöttük és a kérdés főszereplői között, akik hatheti tartózkodásukra kizárólag valutát vittek magukkal egy krokodilbőr neceszerben. Tudtak szerezni...

• Endresz György és Magyar Sándor óceánrepülők arról értesitették a Beciva Beketow Cirkusz Varieté igazgatóságát, hogy keddén, e hó 11-én megtekinteni óhajtják az esti előadást. A cirkusz igazgatósága erre az ünnepélyes alkalomra a teljes augusztusi müsorral nagyszabásu diszelőadást rendez a tiszteletükre.

Mit csinálunk este?

Terézköruti Szinpad!

9-től 12-ig nevető orkán! Nyári helyárak!

KÖZGAZDASÁG

A gazdasági válságot az eddig követett gazdaságpolitika megváltoztatása nélkül nem lehet megoldani

Teleszky, Stein és Chorin minden problémát felölelő tervet dolgoztak ki a 33-as bizottság számára

(A Reggel tudósitójától.) A kormány a parlament félretolásával két dologra kért és kapott fölhatalmazást: *a pengővaluta védelmére és a költségvetés egyensulyának helyreállitására.* Három hét óta, amióta a magyar nemzeti gazdálkodás válsága nyilvánvalóvá vált, az összes kormányintézkedések ugyszólván

kizáróan a pengő védelmére szoritkoznak.

Mindenki azt várta, hogy a 33-as bizottság összeülésének első napján már a kormány *mindenre kiterjedő részletes tájékoztatást fog adni a válság eredetéről, okairól* és meg fogja jelölni azokat az elvi szempontokat, amelyeknek fonalán a válságból kivezető uton el akar indulni. Ehelyett a kormány olyan valutavédelmi rendeletet terjesztett a bizottság elé, amely messze tulhalad a valutavédelem szempontjain és belefogódzik a kereskedelmi forgalom kerekébe. Senkinek sincs észrevétele az ellen, hogy csakugyan a valuta védelme az első föladat, de *a pengőt nem lehet elzárni a gazdasági életből,* nem lehet különválasztani a nemzeti gazdálkodás többi erőitől, nem lehet megvédeni ugy, hogy

légüres burokba zárjuk, vagy a sztratoszférába emeljük.

Egy ország valutájának sorsa az ország nemzetgazdálkodásával függ össze. Nem csoda tehát, ha az eddigi intézkedések, amelyek a gazdasági szervezetnek csak *egy-egy ágára vonatkoznak, vagy csak egy-egy betegségi tünetét akarják orvosolni, a gazdasági körök vezető férfiaiban máris kiérlelték azt a fölfogást,* hogy

a válságból az egész magyar gazdasági politika irányának megváltoztatása nélkül kijutni nem lehet

és hogy az eddig követett tüneti gyogykezeléssel végeredményben csak *elmélyiteni lehet a válságot, nem pedig megszüntetni.* Ennek a fölfogásnak lesznek kifejezői azok a tervezetek, amelyeket gazdasági életünk vezető férfiai, *Teleszky János,* dr. *Stein Emil* és *Chorin Ferenc* juttattak a kormány elé s amelyek közül egyik-másiknak jelentősége abban van, hogy *nemcsak a bankválság, nemcsak a valutaválság és nemcsak az államháztartás válságának megoldására terjeszkednek ki, hanem az eddig követett közgazdasági politikára is* és

uj gazdaságpolitikát sürgetnek.

A dolog természetében rejlik, hogy e tervezeteket *a legnagyobb titokban tartják,* hiszen a 33-as bizottság elé kerülnek, amely tudvalevőleg titoktartást fogadott. Mégis gazdasági életünk vezető férfiaival folytatott beszélgetésekből körülbelül *meg lehet konstruálni azokat az eszméket, amelyek a jövőre nézve irányitóul fognak szolgálni.*

— Mindenekelőtt — mondták informátoraink — tisztába kell jönnünk azzal, hogy sem valutánk konszolidációja, sem államháztartásunk egyensulya *a régi gazdaságpolitika folytatása mellett el nem érhető.* Egyedül a devizafronton védekezni, vagy a különböző intézkedések folytán előállott tüneti zavarokat kiegyenliteni nem vezethet végső megoldáshoz. Itt az ideje végre, *hogy közgazdaságunk eddigi tévelygéseiből kijussunk,* ami alatt

nemcsak azt kell értenünk, ami körül pedig a legutóbbi parlamenti viták forogtak, hogy tudniillik elhibázott volt-e eddigi inveszticiós politikánk, vagy sem.

A kérdések sokkal mélyebben fekszenek. A háboru után a magyar közgazdasági politika *az iparfejlesztésre vetette magát* és

magáévá tette azt a vámvédelmi rendszert, amellyel egyfelől külpolitikailag elzárta a megértés utjait azok felé, akikre pedig gazdaságilag épp ugy rá van utalva, mint ahogy ezek mireánk,

másfelől azonban a magas vámvédelem és a tulzott iparfejlesztés egy olyan iparosodási folyamatot hozott létre, amely *a fizetési mérlegünk és igy közvetve valutánk szempontjából nehéz föladatok elé állitott bennünket.* Részben ennek az iparosodásnak válságán keresztül jutottunk *ahhoz a bankválsághoz is, amely a mostani nagy krizis kiinduló pontját képezte.* Ilyen körülmények között ezzel a tulfejlesztett iparral kell mindenekelőtt szembeszállanunk. De hogyan? Ebben a válságos helyzetben, amelynek sulya egyelőre legnagyobbrészt a középpolgárság vállaira nehezedik,

nem kereshetünk olyan megoldást, amely a munkások tömegeinek elbocsátását vonná maga után

és igy a tultengő ipar *fokozatos leépitésével* arra kell minden erőnket koncentrálnunk, *hogy kivitelünket fejlesszük és hogy minden olyan kereskedelmi politikai akadályt lehordjunk, amely eddig kivitelünk utjában áll.* Ez az első föladat, amellyel karöltve minden igyekezetünket arra kell forditanunk, hogy

mezőgazdaságunkat a mai piaci igényeknek megfelelően átszervezzük.

Hiszen a legnagyobb hiba, amit a háboru után elkövettünk, éppen abban van, hogy ezt ezideig elmulasztottuk s amit e téren tettünk, inkább csak kisérletezés — *drága és javarészt dilettáns kisérletezés* — volt. *Magyarország nem lehet iparállam, hanem modern mezőgazdasági és kereskedőállammá kell lennie.* Költségvetési politikánknak is ehhez képest kell igazodnia. A közmunkáknak az a megitélése és elitélése, amely a fölhatalmazási vita folyamán még a kormánypárti vezérszónok részéről is elhangzott, *nem állja meg a helyét, bármily tetszetős is.*

A mezőgazdaság korszerü átalakitásához szükséges beruházásokra a takarékosságról szóló jelszavak dacára is föltétlen szükségünk van és etekintetben nagyjában azok a munkálatok lesznek szükségesek, amelyeket a parlament megnyitása alkalmával az ország kormányzója jelölt meg.

Ezek a közmunkák *nem igényelnek külföldi nyersanyagokat és inkább a nemzeti munka kifejtésével, semmint nagy tőkék igénybevételével oldhatók meg.* A mezőgazdasági termelés átalakitásával kapcsolatban

uj irányokat kell szabni a nemzeti kereskedelem számára is.

Ha a tulzott iparfejlesztés a háboruutáni gazdaságpolitikának egyik nagy hibája volt, a még ennél is nagyobb hiba volt a kereskedelem visszafejlesztése. Egyre világosabbá válik, hogy *Magyarországnak nem lehet egyéb szerepe a közép- és keleteurópai népek gazdasági életében, mint az, hogy modern mezőgazdasági ország és a Kelet és Nyugat között közvetitő kereskedő ország legyen.* Az eddigi politika abban is hibás, hogy ahelyett, hogy *középosztályunk gyermekeit a kereskedelmi tevékenységre nevelte volna és a megváltozott világgazdasági helyzetünknek megfelelően a kereskedelemre szoritotta volna, állami hivatalokba préselte bele.* Más magyarázatot nem lehet adni annak a politikának, amely nyakra-főre teremtett uj állami és községi hivatalokat, uj intézményeket és ezzel a bürokráciát szaporitotta, mint azt, hogy *ilyen módon akarták ellátni a középosztálynak azon tagjait, akik akár az elmult évtizedek gazdasági viszonyai, akár pedig a háboru következtében gazdaságilag gyökértelenné váltak.* Ezzel a rendszerrel, amely ma már odáig fajult, hogy a kapitalista alapokra fölépitett országból egy *államszocialista rendszeren nyugvó államot formált ki, haladéktalanul meg kell szüntetni.* Ez az álszocializmus ugyanis nem egyéb, mint elméleti takarója annak a tultengő bürokráciának, amelyet közgazdaságunk nem bir el. A miniszterelnök a legutóbbi parlamenti fölszólalásában azt állitotta, hogy 1927 óta csökkent a tisztviselők száma több mint negyvenezerrel.

Ez az állitás jóhiszemü tévedés, mert a létszámcsökkenés 1927 *előtt* történt. Azóta a tisztviselők száma évről évre emelkedett és ma *ugyanolyan nagy a csonka országban, mint volt Nagymagyarországon.* Gazdasági politikánknak tehát ebben a tekintetben is nemcsak azért kell megváltoznia, hogy költségvetésünket leépithessük, hanem azért is, *hogy középosztályunk gyermekeit fokozottabb kereskedelmi és mondjuk meg magyarán, ügynöki tevékenységre szoritsuk.* Nagy vonásokban ezek azok a szempontok, amelyek a gyakorlati közgazdasági élet vezető köreiben kialakultak. A válság *egyéb frontjain szükségesnek tartják a bankzárlat lehető legsürgősebb leépitését,* amire nézve szintén vannak gyakorlati propoziciók. Ami a valutavédelem kérdését illeti, az szorosan összefügg *a kölcsön kérdésével,*

amelynek sánszai határozottan javultak

és ha a német népszavazás megtörtént, alapos kilátásunk van arra, hogy a kölcsönt, *ha restringálva is, de meg fogjuk kapni.*

A német gazdasági krizis lavinája a látszólagos megnyugvás dacára tovább gördül...

(A Reggel tudósitójától.) Az első izgalom lecsillapultával, a megkötött gazdasági rend részleges fölszabaditásával megszólalt Németországban az eddig letompitott kritika hangja is s máris aggódó és bátor szavak hangzanak el, hogy a német nagytőke bizonyos körei, amint ez a Ruhr-válság idejében történt, a mai sulyos helyzetet is arra használják föl, hogy

a birodalom szorultságát a saját féktelen kapzsiságuk kielégitésére használják föl.

A Danat-bank szanálása és továbbadásának részleteit a német sajtó ma kiteregeti a közvélemény előtt. A nagybank legsulyosabb kötelezettségeit, a betétek kifizetését, amint ismeretes, a kormány szavatosságával biztositotta. A külföldi tartozások prolongációja a többi német rövidlejáratu kölcsön meghosszabbitásával együtt fog történni s igy *az a csoport, amely a bank többségét megszerezte, tulajdonképen jó üzletet csinált.* Az óriási bankot a német nehézipar egy csoportja szerezte meg a kormánytól, *mindössze 43 millió vételárért* s ezt a vételárat is *csak négy év mulva részletekben fogja törleszteni.* Az érv, amellyel a birodalmi kormányt rábirták arra, hogy a Danat-banktól szabaduljon, az volt, hogy *az állam ilyen nagyméretü bankintézmény vezetésére képtelen, de alig néhány nappal később a birodalmi kormány ugyancsak erős jobboldali nyomás alatt kénytelen volt magára vállalni 300 milliómárkás impegnóval a Drezdai Bankot.* A Danat-banknál az a helyzet, hogy a csoport, amely ma ura a banknak, egyidőben nagy hitelekkel is tartozik a Danat-banknak s igy *egy csapással két legyet ütött agyon.* Megszabadult terhes adósságaitól, mert hiszen a banknak ura lévén, a saját tartozásait, ameddig lehet, prolongálni fogja, másrészt a konkurrenseit tartozásainak szigoru behajtásával fogja megsemmisiteni.

A német válságnak másik megoldatlan része *a birodalmi kincstárnak és a városok, valamint egyes államok kincstárának vigasztalan helyzete.* A birodalom deficitje a költségvetési év első negyedében 180 millió márkával növekedett s ma kereken *másfélmilliárd márkát tesz ki.*

A birodalom függő adóssága ezzel párhuzamosan nőtt s ma százmillió hiján kétmilliárdot tesz ki.

Ugyanilyen kétségbeejtő az egyes államok és városok pénzügyi helyzete is. Nincs az a város, község, közjogi jellegü testület, amely ne követelne a birodalmi kormánytól pénzügyi segitséget. A takarékpénztárakról szóló rendelet lehetetlenné tette, hogy a községi háztartások saját hatáskörükben vegyenek föl függő kölcsönöket s *a kormány kénytelen lesz a községek háztartási autonómiáját tovább is megkurtitani* s ezzel a pénzügyi ellenőrzést fölöttük megszoritani. A legközelebbi napokban 80 millió márka ideiglenes segélyt juttat az állam a városoknak, de nagy kérdés, hogy ez a segélyezési politika tovább folytatható-e.

A lavina tehát az ideiglenes és átmeneti megnyugvás mögött tovább növekszik

s ma már nem az a kérdés, mint menti meg Németország a márkát és a magángazdaság zavartalan rendjét, hanem az is, vajjon a Hoover-terv okozta megkönnyebbülés és a reparációs fizetések elmaradása elegendő lesz-e a birodalom pénzügyi egyensulyának a föntartására.

× **A Belvárosi Takarékpénztár Rt. zálgolevélszelvényeinek beváltása.** A Belvárosi Takarékpénztár Rt. közli, hogy a 7%-os dollár-záloglevéleinek ez évi augusztus hó 15-én esedékes szelvényeit pénztáránál már a mai naptól kezdve *dollárbankjegyekben* beváltja.

VASÁRNAPI SPORT

Rekordközönség előtt 78:64 arányu ragyogó győzelmet aratott a magyar atlétika az olaszok ellen

Barsi ismét 1 p 53·4 mp-t futott 800 méteren. Madarász 48 méteren felül dobott diszkosszal. Kovács és Jávor rekordon belül futottak 110 méteres gáton

12.000 néző a Hungária-uti pályán

(A Reggel tudósitójától.) A magyar atletika ujabb szenzációs győzelmet aratott. Ezuttal az olasz válogatott volt az ellenfél, amelyet

78:64 arányban,

pompás küzdelem után vert meg a magyar csapat. Jólesik, hogy a mult sorozatos olasz futballvereségért visszaadták a magyar atléták a kölcsönt. *A Hungária-uti pályát 12.000 néző kereste föl, ami közönségrekord az atlétika multjában.* Nem is lett volna semmi baj, mert a rendezés jó volt, a verseny mindenkit kielégitett, — csak éppen *az eredményhirdetés mondott csődöt, mert a megafon nagyon gyöngén szólt. Emiatt rengeteget bosszankodott a közönség és hangosan méltatlankodott a rendezés ellen.* Végre iis előkerült a régi, de biztos *szócső,* amely azután megnyugtatta a kedélyeket.

Az olasz atléták azurkék, a magyarok fehér trikóban vonultak föl. *Sztankovits Szilárd,* a MASz elnöke olasznyelvü üdvözlő szavai után elhangzott az olasz és a magyar himnusz, majd megkezdődött a verseny, amely eleinte nyiltnak látszott és csak később domborodott ki a magyar fölény. *A 78:64 pontarányu győzelem tulajdonképen nem is fejezi ki hüen az erőkülönbséget,* mert ez a szám az irreális 4—3—2—1 rendszer alapján jött ki. Ha kiszámitjuk 5—3—1 pontozással az arányt, ahogy legutóbb Berlin ellen számitották az eredményeket, ugy 76—48 pontkülönbség jön ki.

Az olaszok a mi nyolc győzelmünkkel szemben csak hat számban győztek,

de még ennyit sem nyertek volna, ha a magyarok a biztos győzelem tudatában le nem lazsálják a stafétát.

A magyar csapat tagjai, két kivétellel, a legjobban szerepeltek. Csak *Kiss* a sulydobásban és *Karlovits* a rudugrásban adott le váratlan pontot. Ezzel szemben, ahol nagy olasz fölényt várt mindenki, a gátfutásokban, teljesen egyforma pontszámot szereztünk az olaszokkal. *A legkellemesebb meglepetés az 5000 méteren ért bennünket, ahol a két magyar futó, Kelen (Krizsán) és Hevele, váratlanul győzött.* A legerősebb versenyt *Barsi* futotta a 800 méteren *Beccali* ellen, akit páratlanul izgalmas finisben, mellszélességgel győzött le, *1 perc 53.4* mp.-es idővel, ami egyenlő saját rekordjával. A 110 méteres gátfutásban Facelli mögött *Kovács (15.3 mp.) és Jávor (15.4 mp.) futottak a 15.5 mp.-es rekordon belül. Madarász* ujból kitett magáért, mert 48.09 m.-es dobással ejtette bámulatba a közönséget — és az olaszokat. Jól szerepelt *Zsuffka* a rudugrásban (380 cm.), a beteg Balogh helyett induló *Megyeri* a távolugrásban (7.13 m.) és váratlan pontot szerzett *Szabó* 800 méteren. Magasugróink mérsékelt teljesitménnyel is elfoglalták az első két helyet, *Darányi* 14.80 m.-es kitünő sulydobással, *Zsitvay* 49.8 mp.-es 400 méterrel és *Szepes* 61.44 m.-es gerelyvetéssel szerzett győzelmet. 100 és 1500 méteren *Gerő III.*-nak és *Szabónak* volt tulerős a konkurrencia.

A stafétát a magyar csapat elvesztette Barsi és Zsitvay indokolatlan fölcserélése miatt.

Az olaszok közül a remek *Facelli* magaslott ki, aki könnyen nyerte a gátfutásokat és közben 400 méteren, „mint vendég" lett második. *Beccali* meleg perceket szerzett Barsinak és a tribünnek, a két sprinter, *Maregatti* és *Toetti* imponált könnyedségével, a távolugró *Massei* pedig ruganyosságával. 1500-on *Tugnoli* vert rá Szabóra, azonkivül a gerelyvető *Dominutti* és a diszkoszvető *Pighi* szerepelt jól. A legnagyobb csalódást az olasz ötezresek és a régi letört krekkek: *Tavernani* és *Tomassi* keltették.

A magyar győzelem főrészese ezuttal is a közönség volt, amely páratlan lelkesedéssel biztatta atlétáinkat és öntött beléjük uj lelket.

Nyolc magyar, hat olasz győzelem

A részletes eredmények a következők:

110 m.-es gátfutás: 1. *Facelli (olasz) 15.1 mp.* 2. *Kovács (magyar) 15.3 mp. (Országos rekord!)* 3. *Jávor (magyar) 15.4 mp.* 4. *Calrana (olasz).*

Két rossz start után *Jávor* indul a legjobban, de hamarosan Facelli áll az élre és *remek stilusban győz az élete legjobb eredményét futó Kovács és Jávor ellen.* Calrana gyönge negyedik. Facelli két, Kovács egy gátat döntött és igy pompás rekordja, sajnos, nem lesz hitelesithető. Jávor is saját 15.5 sajnos, nem lesz hitelesithető. Jávor is saját 15.5 eset is, hogy az ő eredményét hitelesitik rekordnak. Gyönge ellenszél! *A pontverseny állása 5:5.*

400 m.-es sikfutás: 1. *Zsitvay (magyar) 49.8 mp.* 2. *Facelli (olasz) 49.9 mp.* 3. *Szalay (magyar) 50 mp.* 4. *Tavernari (olasz).*

Az olaszok nem az eredetileg kijelölt Gerardit és Turbát állitották ki, hanem Facellit és Tavernarit. Taktikájuk helyességét bizonyitja, hogy *a kitünő Facelli minden pihenés nélkül ugrott be és meg tudta szerezni a második, sőt majdnem az első helyet.* Zsitvay a második fordulóban ragadta magához a vezetést, de Facelli a finisben alaposan megszoritotta. Tavernari teljesen letört, rossz negyedik lett. *Pontverseny állás: 11:9* a magyarok javára.

Sulydobás: 1. *Darányi (magyar) 14 m. 80 cm.* 2. *Pighi (olasz) 13 m. 50 cm.* 3. *Kiss (magyar) 13 m. 48 cm.* 4. *Zeni (olasz) 12 m. 49 cm.*

Darányi könnyen győzött, ezzel szemben *Kiss nagy csalódást keltett,* mert gyönge eredménnyel, két centiméterrel szorult a harmadik helyre. *A pontverseny állása: 17:13* a javunkra.

1500 m.-es sikfutás: 1. *Tugnoli (olasz) 3 p. 05.8 mp.* 2. *Szabó (magyar) 4 p. 08.4 mp.* 3. *Zamba (olasz) 4 p. 25 mp.* 4. *Hevele (magyar).*

Szabó 400-nál szökni próbál, Zamba le is szakad, de Tugnoli *„ragad". A finisben Tugnoli egyszerüen faképnél hagyja Szabót.* Zamba és Hevele egész lelassitva futnak be. *Pontverseny állása: 21:19.*

Magasugrás: 1. *Késmárki (magyar) és Or-Orbán (magyar) holtversenyben 1 m. 84 cm.* 3. *Calzana (olasz) és Tomazzi (olasz) 1 m. 80 cm.*

A két olasz nem volt veszélyes, bár Orbán csak harmadszerra jutott át az 1 m. 84 cm.-en. Az 1 m. 88 cm.-rel a magyarok nem tudtak megbirkózni. *Pontverseny állása: 28:22.*

Diszkoszvetés: 1. *Madarász (magyar) 48 m. 9 cm.* 2. *Donogán (magyar) 45 m. 92 cm.* 3. *Pighi (olasz) 44 m. 1 cm.* 4. *Zeni (olasz) 39 m. 44 cm.*

Madarász ismét remekelt, de Pighi is többet dobott, mint várták. *A pontverseny állása: 35:25.*

100 m.-es sikfutás: 1. *Maregatti (olasz) 10.8 mp.* 2. *Toetti (olasz) 10.9 mp.* 3. *Gerő III. (magyar) 10.9 mp.* 4. *Héjjas (magyar).*

A két gyors olasz biztosan verte Gerő III.-at. Az időket elmérték, mert Toetti és Gerő III. között legalább 1 mp. különbség volt. *Pontverseny állása 38:32.*

800 m.-es sikfutás: 1. *Barsi (magyar) 1 p. 53.4 mp. (Országos rekord beállitva!)* 2. *Beccali (olasz) 1 p. 53.4 mp.* 3. *Szabó (magyar) 1 p. 58.2 mp.* 4. *Gordoni (olasz).*

A nap legizgalmasabb és legszebb versenye. Barsi hatalmas tempóban kezd és természetesen különversenyt fut Beccalival. Barsi már vezet a finisben néhány méterrel, de Becalli a célegyenesben utoléri. *Az utolsó 60 méteren idegölő finis, amelyben a két futó egymás mellett küzd. Barsi jobban birja és a célban mellszélességgel győz.* Barsi beállitotta saját három héttel ezelőtt fölállitott rekordját, de egyéni rekordot futott Beccali is. Szabó lefiniselte az erős tempótól kifulladt Gordonit és megszerezte az értékes harmadik helyet. *Pontverseny állása: 44:36,* természetesen a javunkra.

400 m.-es gátfutás: 1. *Facelli (olasz) 56.4 mp.* 2. *Héjjas (magyar) 57 mp.* 3. *Kovács (magyar) 57.4 mp.* 4. *Cumar (olasz).*

Facelli megerőltetés nélkül győzött, Héjjas pedig a finisben verte meg Kovácsot, aki összeesett a célban. *A pontverseny állása: 49:41.*

Gerelyvetés: 1. *Szepes (magyar) 61 m. 44 cm.* 2. *Takács (magyar) 59 m. 29 cm.* 3. *Dominutti (olasz) 59 m. 02 cm.* 4. *Spazali (olasz) 55 m. 44 cm.*

Szepes biztosan győzött, mig Takács csak utolsóelőtti dobásával győzte le Dominuttit. *A pontverseny állása: 55:44.*

5000 m.-es sikfutás: 1. *Kelen 15 p. 35.8 mp.* 2. *Hevele (magyar) 15 p. 50.2 mp.* 3. *Franceschini (olasz) 16 p. 09 mp.* 4. *Melachina (olasz).*

A nap legkellemesebb meglepetése a két magyar futó fölényes győzelme, amiben nagyrésze van az olaszok csődjének. Kelen és Hevele váltakozva diktálják az erős tempót, amit az olaszok nem birnak soká. Előbb Malachina, majd a 9. körben Franceschini szakad le; Kelen a közönség nagy tapsa mellett hagyja el Hevelét is. Most már *63:47 a pontarány a javunkra,* tehát már nem veszithetünk.

Rudugrás: 1. *Zsuffka (magyar) 3 m. 80 cm.* 2. *Innocenti (olasz) 3 m. 60 cm.* 3. *Karlovits (magyar) 3 m. 50 cm.* 4. *Marocchi (olasz) 3 m. 35 cm.*

Amilyen pompásan ugrott Zsuffka, annyira csalódást keltett Karlovits. *A pontverseny állása: 69:51.*

Távolugrás: 1. *Massei (olasz) 7 m. 20 cm.* 2. *Megyeri (magyar) 7 m. 13 cm.* 3. *Koltai (magyar) 7 m. 09 cm.* 4. *Tomassi (olasz) 6 m. 84 cm.*

Balogh betegsége miatt a pécsi Megyeri ugrott, mégpedig kitünően. *A győztes Massei szenzációs stilusban ugrik,* ritka ruganyos atléta. Az olasz rekorder, Tomassi, ugylátszik kiöregedett már. *Pontverseny: 74:56.*

Olimpiai staféta: 1. *Olaszország (Gerardi, Maregatti, Toetti, Beccali) 3 p. 29.6 mp.* 2. *Magyarország (Barsi, Szalay, Gerő III., Zsitvay) 3 p. 32.8 mp.*

A stafétát, őszintén szólva, elajándékoztuk, mert Barsi futott 400-at és Zsitvay (!) 800-at. A már teljes félhomályban Barsi 400-on 49.2-es idővel 12 métert hoz, ebből Szalay 200 méteren a kitünő Maregatti ellen lead 6 métert. Gerő tartja az előnyt, de Zsitvay már minden esély nélkül indul Beccali ellen. Igy is van; Beccali könnyen veri Zsitvayt és igy győz az olasz staféta. *Ha Zsitvay 400-on, Barsi 800-on indul, ugy megnyerjük ezt a számot is.*

A pontverseny végeredménye 78:64 a magyarok javára.

Gratulálnak a legyőzött olaszok

Az olasz-magyar atletikai mérkőzésen résztvett atléták vezetői, *Candelori* ezredes és *Pucci* főtitkár a következő sorok közlését kérték: Az olasz atléták és azok vezetői a magyarországi nem várt szivélyes fogadtatástól és testvéri vendéglátástól meghatva. *A Reggel* utján mondanak köszönetet a *Magyar Atlétikai Szövetségnek,* a magyar sport nagyközönségének és őszinte szivvel gratulálnak a bajtársiasan küzdő magyar atlétáknak a nagyszerü győzelmükért.

A Hungária fölényesen győzött Pozsonyban, a Bocskai és a Budai „11" kikapott idegenben

(A Reggel tudósitójától.) A WAC elleni Középeurópai Kupa-mérkőzése előtt vasárnap állt ki utolsó próbagaloppjára a Hungária Pozsonyban a Makkabea ellen, amelyre remek csatárjátékkal 7:1 gólaránnyal vert rá.

A Budai „11" vereséggel kezdte meg csehszlovákiai turáját és meglepetésszerü vereség érte a Bocskait is Nagyváradon. Eredmények:

Pozsony: Hungária—Makkabea 7:1 (2:0), 2500 néző. A pozsonyiak az első félidőben kitünően védekeztek, ugy, hogy a Hungária csak a 34. percben szerezte meg a vezetést, majd a 44. perben a második gólt, mind a kettőt Cseh II. rugta. Szünet után Hauer rugott gólt, mire a Makkabea 3:1-re szépitett. Öngóllal 4:1-re javit a Hungária, mig a finisben Barátky, Ticska és Hauer ujabb három gólt lőtt. Biró: Leuchter.

Nagyvárad: Nagyváradi AC—Bocskai 2:0 (1:0). A debreceni csapat az első félidőben fölényben volt, de gólképtelennek bizonyult. 4000 néző. Biró: Farkas.

Karlsbad: FC Karlsbad—Budai „11" 3:2 (1:2). Czumpft révén a budai csapat már 2:0-ra vezetett, mégis, a biró jóvoltából, a honi csapat nyerte a meccset.

Bécsben lesz a harmadik Sparta—Juventus mérkőzés

Berlinből jelentik *A Reggel*-nek, hogy a vasárnapi Középeurópai Kupa-konferencián megállapodtak a harmadik Sparta—Juventus-mérkőzés terminusában, amely mérkőzést szeptember 2-án játsszák le az uj bécsi stadionban.

Megállapitották a Vienna—AS Róma-mecs terminusát is. Mindkettőt Mercet svájci biró fogja vezetni, az első mérkőzés szeptember 20-án lesz Rómában, a reváns szeptember 24-én Bécsben.

Barátságos válogatott futballmérkőzés volt Bernben egy svájci és egy osztrák *„kombinált válogatott"* között. A két furcsa cimü csapat *2:2 (0:0)* arányban mérkőzött egymással.

Az UTE az MTK ellen 5:2 gólaránnyal kiharcolt győzelmével veretlenül nyerte meg a vizipólóbajnokságot

A III. kerület 3:2 arányban vert rá a MAC-ra. Bárány István 2 p. 22·2 mp. idővel győzött a 200 méteres gyorsuszó bajnokságban

(A Reggel tudósitójától.) A magyar-olasz atletikai mérkőzés alapos konkurrenciát csinált a MAC vasárnapi uszóversenyének, mert a Császárfürdőben alig 1500 néző volt jelen, azoknak jórésze is csak a döntőjelentőségü két vizipólómérkőzésre volt kiváncsi.

Az uszóprogram nem is nyujtott érdekes sportot a *200 méteres bajnokság kivételével*, amely dr. Bárány István fölényes győzelmével végződött, aki azonban a második kétszázon, a tulmeleg viz miatt, *ismét elbágyadt* és igy „csak" 2 p. 22.2 mp. alatt győzött a 2 p. 24.6 mp.-et uszó *Szabados* és a versenyről versenyre hanyatló formát mutató *Wannie II. ellen. Wannie I., Mihályfi és Székely nem álltak starthoz.*

A vizipólóbajnokság finisének izgalmai elmaradtak. Az UTE, gólokban ki nem fejezett fölénnyel gyürte le utolsó ellenfelét, az MTK-t és igy *veretlenül védte meg a bajnoki cimét.* A III. kerületi TVE „betörése" csak annyiban sikerült, hogy legyőzte a MAC-ot, amely igy *a harmadik helyre szorult*, mig a „kiesési derby" *a BSZKRT javára dőlt el, ugy, hogy az NSC esett ki az első osztályból.*

A vizipóló-bajnokság állása most igy fest:

1.	UTE	— — —	8	8	—	—	61:13	16 (—)
2.	III. ker. TVE		7	6	—	1	27: 4	12 (2)
3.	MAC	— — —	8	5	1	2	48:15	11 (5)
4.	MTK	— — —	8	4	1	3	30:16	9 (7)
5.	MESE	— — —	6	3	—	3	12:15	6 (6)
6.	FTC	— — —	8	2	1	5	18:34	5 (11)
7.	SZUE	— — —	6	1	1	4	13:24	3 (9)
8.	BSZKRT	— —	6	1	—	5	8:36	2 (10)
9.	NSC	— — —	7	—	—	7	7:67	— (14)

Részletes eredmények:

200 m.-es ifjusági gyorsuszás: 1. Kánásy Gyula (MAC) 2 p. 35.2 mp. 2. Pauer Ödön (MAC) 2 p. 36.4 mp. 3. Gyárfás Miklós (UTE) 2 p. 37 mp. — Kánásy, a stafétára és a vizipólómérkőzésre való tekintettel, csak győzelemre megy és könnyen két méterrel nyeri a versenyt, mig a későn finisbe kezdett Gyárfás egy méterrel a harmadik helyre szorul.

50 m.-es gyermekgyorsuszás. (Két időfutam): 1. Kukorelli József (MAC) 31.2 mp. 2. Durkó László (BBTE) 32.4 mp. 3. Kertész István (UTE) 33 mp. — A MAC tehetséges gyermekuszója, jó idő alatt, fölényesen győz.

100 m.-es gyorsuszás hölgyeknek: 1. Magasházy Rózsi (Tatabányai SC) 1 p. 21.4 mp. — Ellenfél nélkül.

100 m.-es hátuszás fiuknak: 1. Brém Ernő (MAC) 1 p. 25.8 mp. 2. Nagyiványi Zoltán (UTE) 1 p. 29 mp. 3. Barber (FTC) 1 p. 35 mp. — Négy méterrel nyerve.

Magyarország 200 m. gyorsuszó bajnoksága

1. Dr. Bárány István (MESE) 2 p. 22.2 mp.
2. Szabados László (UTE) 2 p. 24.6 mp.
3. Wannie András (SZUE) 2 p. 25.2 mp.

Wannie II. és Szabados alaposan kiugrottak a startnál, de azért 50 méternél (28.8 mp.) már Bárány fordul elsőnek, aki 100 méterre 1 p. 04.6 mp.-et uszik. A második kétszázon kissé lelassit, mégis könnyen két és fél méterrel győz. Szabados szép finis után három tempóelőnnyel foglalja el a második helyet, mig Baranyai Károly (MESE) 12 méterrel hátrább utolsó.

200 m.-es I. oszt. melluszás: 1. Köves László (MTK) 3 p. 05.8 mp. 2. Lantos László (FTC) 3 p. 06.8 mp. 3. Paulik István (UTE) 3 p. 14 mp. — 100 méternél Lantos vezet (1 p. 27 mp.), az utolsó hosszban fölnyomul Köves és remek finis után másfél méterrel győz.

100 m.-es I. oszt. hátuszás: 1. Nagy Károly (UTE) 1 p. 16 mp. 2. Bitskey Aladár (MESE) 1 p. 16.2 mp. 3. Bitskey Árpád (MESE) 1 p. 18 mp. — Starttól a célig izgalmas verseny, amelyet karcsapással a frissebb UTE-ista nyer meg. Másfél méterrel harmadik.

5×50 m.-es ifjusági gyorsuszóstaféta: 1. MAC (Tarics, Gruber, Gyulay, Pauer, Kánásy), 2 p. 25 mp. 2. MTK, 2 p. 29 mp. 3. MAC b) csapata, 2 p. 44 mp. — Fölényes győzelem, indult hat csapat.

3×50 m.-es vegyes stféta fiuknak: 1. MAC (Reichl, Brém, Tolna), 1 p. 49.4 mp. 2. BBTE, 1 p. 55 mp. 3. III. kerületi TVE, 1 p. 58.4 mp.

3×100 m.-es I. oszt. vegyes staféta: 1. UTE (Kusinszky, Nagy Szabados), 4 p. 04.6 mp. 2. FTC (Lantos, Hunyadi, Szecsei), 4 p. 09.4 mp. — A két mell- és hátuszó együtt volt, de szabados az utolsó méterekben fölényesen győz.

Toronyugrás: 1. Nagy Károly (MTK) 104.97 pont. 2. Lemhardt Ernő (MAC) 101.87 pont. — Vajda László (FTC) az utolsó szabadon választott gyakorlat előtt a versenyt föladta.

Bajnoki vizipoló-mérkőzések

BSZKRT—NSC 5:2 (2:0)

A „kiesési derby", a két utolsó helyezett küzdelme, meglepően jó sportot nyujtott és elég igazságosan, ha kissé tulzott gólaránnyal is, a gyorsabb és rutinosabb BSZKRT győzelmével végződött. Az NSC eszerint, egy évi elsőosztályuság után, ismét visszavándorol a második osztályba.

A győztes csapatnak közvetlen védelme volt a legjobb része, ahol különösen a reaktivált Gáborffy tüntette ki magát, mig az NSC-nek az izgatott kapuvéd volt a kimagaslóan legrosszabb embere.

Az első félidőben az NSC a mezőnyben elég ügyesen mozgott, de a kapu előtt tehetetlen volt. Rajki I. vezető gólja, miután az ellenfelétől ellökte magát, érvénytelen. Az érvényes gól is csak 4 p. 08 mp. után esik, amikor Tóth a partra kerül és

Schaller a 4 yardos büntetőt a kapuba továbbitja (1:0), majd Gáborffy átadásából Vékony doplerez (2:0).

Géborffy miatt a NSC is négyyardos büntetőhöz jut, de *Ferenczfy a kapu fölé plaszirozza.*

Szünet után az NSC, szép akcióból,

Jahl révén gólt szerez (34. mp., 2:1),

amire a BSZKRT Bokorja előbb kapufát dob, majd

a jobb sarokba plaszirozott gólja menthetetlen (1 p. 52 mp. (3:1).

A BSZKRT tovább rohamoz és

Gáborffy, az elbámészkodó NSC-kapuvéd jóvoltából, ujabb gólt szerez (3 p. 32 mp., 4:1).

Az NSC támadását Rajki I. szabálytalanul szereli, amiért a partra kerül és

Ferencfy négyyardos büntetője most nem téveszt célt (4 p. 39 mp., 4:2).

A finis elég mozgalmas. A rohamozó BSZKRT-istákat Jahl szabálytalanul szereli, amiért kiállitják, de *Csillag négyyardos büntetője célt téveszt.* Nyomban utána az NSC kapuvédje miatt diktál négyyardos büntetőt a biró, de *elfelejti kiállitani*, ugy, hogy a kapus kivédi a büntetődobást, de a mezőnybe továbbitott labdát

Vékony megkaparintja és a gólba helyezi (6 p. 43 mp., 5:2).

Biró: Nádas Nándor.

UTE—MTK 5:2 (2:0)

Az első hely sorsát eldöntő mérkőzés korántsem volt olyan izgalmas, mint amilyennek igérkezett, mert az *UTE*, jobb csatársora révén, *mindvégig döntő fölényben volt*, mig a portyázó stilusban játszó MTK két gólját inkább szerencsés véletleneknek köszönhette, igaz azonban, hogy *a biró sokat tévedett és következetesen a kék-fehérek kárára.*

Az UTE nyugodt és kiegyensulyozott játékával becsületesen kiérdemelte a győzelmet. *Az egész „gépezet" Némethre volt beállitva*, ami nagyszerü taktikának is bizonyult, mert

a lila-fehéreknek mind az öt gólját Németh dobta,

többek között két olyan „remekbe szabott" gólt, *amilyen még kevés esett a Császár-uszodában.* Az önzetlenül szép játékban előljárt a jó példával *Halasy és Bozsi*, de *Vágó* is javuló formát árult el.

Az MTK leginkább a pontatlan passzjátékával tünt ki. Homonnai II. az első félidőben megbizhatóan játszott, a másodikban sokat hazardirozott. Igen rossz napja volt *Szabónak, Rajki II.* egészen csődött mondott, de *Keserü I., Hazai* és *Brandy* is csak egyes akciónál tüntették ki magukat. *Bory* sem volt jó.

Az első góhelyzet Brandynak adódik, aki azonban a kapu fölé továbbit. Vágó ejtett labdáját Bory védi.

Keserü I.-et eluszás miatt a biró kiállitja,

amire döntő fölénybe kerül az UTE, Halasy szökteti

Némethet, aki jobbról az ellenkező sarokba menthetetlen gólt helyez. 1:0. (1 p. 24 mp.).

A gólnak kissé ofszájd ize volt, mert Németh jóval a kétméteres területen belül kapta a labdát. Hazai hibájából kornerhez jut az UTE, amit Bory tisztáz. Keserü I. labdája a fél pályáról a gól fölött süvit el, Brandy a kapufát találja el, mig Bozsi jobbra a kapu mellé plaszíroz. Halasy bombáját Bory korner árán menti. A konert Vágó dobja, tőle

Németh kapja a labdát, aki nehéz helyzetből sem téveszt célt. 2:0. (5 p. 22 mp.)

Homonnai II. akciója szabaddobást eredményez, de Szabó ladbája a kapu fölött süvit el.

Szünet után Németh a fél pályáról próbál szerencsét, de Bory ment. Annál sikeresebb a következő akciója, mert

Homonnai a torkát szorongatja, mégis gólt dob. 3:0. (1 p. 43 mp.)

Németh kapufája után Vágót és Hazait, eluszás miatt, kiállitják. Rajki II., kedvező helyzetből, biztos gólt hibáz, Keserü I. ejtett labdája célt téveszt, amire Bozsi

Németh elé „tálal", aki remek doplerrel ujabb gólt szerez 4:0. (4 p. 43 mp.)

De végre az MTK akciója is sikerrel jár. Homonnai II.—Szabó—Keserü I. a labda utja, végül

Rajki II. közelről bevágja. 4:1. (5 p. 26 mp.)

De az UTE sem lőtte még el minden puskaporát, sőt most következik *a nap legszebb gólja.* Halasy szökteti

Némethet, akinek lábbal továbbitott bombája a kapufára pattan, onnan pedig ujra hozzákerül a labda, amelyet gyilkos erővel a sarokba plaszíroz. 5:1. (6 p.)

A lila-fehérek most már lefékeznek, nem ugy az MTK, amely utolsó rohamra indul, Barna szabálytalanul szerel, amiért kiállitják és

Keserü I. négyyardos büntetőből beállitja a végeredményt. 5:2. (6 p. 58 mp.)

A biró *Hans Eichberg*, a pesti vizipólóbiróknál sem jobban, sem rosszabbul, *sőt inkább rosszabbul biráskodott.*

III. kerületi TVE—MAC 3:2 (1:0)

A mérkőzést a III. kerület megérdemelten nyerte meg és ezzel a vizipólóbajnokság második helyét foglalja el, amely helyezését most már véglegesen meg is tartja, miután a még hátralevő SZUE elleni mérkőzését biztosan megnyeri.

A győztes csapat legjobb embere *Bródy* volt, aki megbizhatóan védett, mellette *Sárkány* kitünő játéka tetszett. *Surányi* gólképességével, mig a csatársor gólképtelenségével tünt ki. A MAC-ból a védelem, *Ivádyval* az élén és *Vértesi* játszott jól.

A kiuszásnál a MAC fog először labdát. Változatos játék folyik, némi III. kerületi fölénnyel. Musitz bombája alig kerül a kapu fölé. Végre eredményre vezet a III. kerületi fölény,

Dezső beadásából Surányi megszerzi a vezetést 1:0 (6.44 p.)

A második félidőben III. kerületi támadások után

Csorba váratlanul leuszik és senkitől sem zavarva, kiegyenlit 1:1 (2:40 p.)

Dezső leuszik,

beadását Surányi tisztán kapja és ujból gólt lő, 2:1 (3.26 p.), majd Musitz Surányi átadásából 3:1-re javit. (4.58 p.)

Dezső, majd Musitz bombái csak hajszálnyira kerülik el a kaput. A MAC mégegyszer megkisérli, hogy szépitsen az eredményen, ami

Vértesi révén sikerül is. 3:2. (6.30 p.)

Biró: Schlenker Antal.

A Yale-Harward egyetem tenniszcsapata 7:2 arányban győzött a budapesti egyetemiek ellen

A Yale-Harward egyetem tenniszcsapatának háromnapos látogatása értékes sporteseményt jelent az idei tenniszkalendáriumban. Fogalmat adott a modern amerikai stilus, a gyors és eredményes játék mivoltáról és hogyha nem is a legkiválóbb játékosok reprezentálták ezt a legmodernebb tenniszt, de méltón és véderedményben győzelmesen képviselték szineiket. Vasárnap nyert lebonyolitást az utolsó egyetemi párosmérkőzés, amelyet Holoway—Baascome 6:4, 6:3 arányban nyert Ferenczy—Friedrich ellen. Azután két bemutatómecces következett. Először Schmidt Ottó, a kitünő magyar fiatal tréner nyerte kitünő iramban Breese, a legelső amerikai játékos ellen, mérkőzését 6:4, 7:5 arányban. Utána a MAC jól összeszokott fiatal párosa, Zichy—Gabrovitz változatos, rámenős játék után verte öt szetben az amerikaiak legerősebb párját, Hill—Ingrahamot 4:6, 6:3, 3:6, 6:0, 6:2 arányban. Ez a mérkőzés kitünő erőpróbája volt a fiatal magyar pár eredményességének és további szereplése a legszebb reményekre jogosit föl.

Belgium—Németország 3:2 (1:2). *Barmenből* jelentik *A Reggel*-nek: *Belgium—Németország* válogatott vizipólózóinak mérkőzése *a belgák 3:2 (1:2) arányu meglepetésszerü győzelmével végződött.* A mérkőzést a mählersbecki szabaduszodában játszották 5000 főnyi közönség előtt. A németek közül hiányzott Rademacher Erick, akit a kapuban a magdeburgi Hallmann helyettesitett. *A mérkőzés nagyon durva volt.* Az első gólt *De Pauw* dobta, de *Amann* rövid egymásutánban két gólt dobott és a félidőben a németek vezettek 2:1-re. Szünet után a belga *Van Ghen* két góljával Belgium győzött.

Futballeredménye. *Miskolcon a III. ker. FC* vasárnap az ujdonsült elsőosztályu *Attila* ellen játszott barátságos mérkőzést. Győzött a III. ker. FC 4:2 (3:2) arányban. Góllövők: Drösler (2), Vermes és Lengyel, illetve Nehodoma (2). A mérkőzést a II. félidő 20. percében a sötétség miatt félbeszakitották. — *Békéscsabán* vendégszerepelt a *Vasas* és győzött a déli bajnok *Bohn SC* ellen 4:2 (2:0) arányban. — *Dunakeszi műhelytelepen* a *vasutas bajnokságért* ütközött meg a *Dunakeszi Magyarság* és a *Budapesti Vasutas.* A mérkőzést a helyi csapat nyerte meg 2:1 (0:1)-re.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.
Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII, Conti-utca 4.
Müszaki igazgató: Deutsch D.